

Kosigin sprejel Špiljaka

Obračunava sta jugoslovansko-sovjetske odnose in mednarodni položaj

MOSKVA, 5. jul. (Tanjug). Predsednik sveta ministrov ZSSR Aleksej Kosigin je sprejel danes opoldne v Kremlju predsednika zveznega izvršnega sveta Mika Špiljaka, ki se mudi v Moskvi zaradi jugoslovanske industrijske razstave. Razstavo so odprli včeraj v sovjetskem glavni mestu. Kosigin in Špiljak sta se pogovarjala v ozračju priščnosti in medsebojnega razumevanja. Obračunava sta jugoslovansko-sovjetske odnose in nekatere mednarodne probleme.

Premiera sta izrazila zadovoljstvo z odnosi med SFRJ in ZSSR. Poudarila sta skupno težnjo, da bi se odnosi še naprej širili in da bi se krepila mir ter socializem v prid jugoslovanskih in sovjetskih narodov. Med obračunavanjem mednarodnih problemov je bila ponovno potrjena podobnost in skladnost stališč vlad obeh držav do najpomembnejših problemov sedanjega mednarodnega položaja.

V pogovorih so sodelovali član zveznega izvršnega sveta Grličkov, pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Pešić, veleposlanik SFRJ v Sovjetski zvezi Vidic ter voditelj evropskega oddelka v sovjetskem zunanjem ministrstvu Astavin.

V velikem kremeljskem dvorcu je danes premier Kosigin v imenu sovjetske vlade priredil slovesno kosilo na čast predsednika ZIS Mike Špiljaka in jugoslovanske vladne delegacije. Med kosilom sta Kosigin in Špiljak izmenjali prijateljski zdravljici.

Premier Kosigin je pozdravil predsednika zveznega izvršnega sveta in laskavo ocenil jugoslovansko industrijsko razstavo v Moskvi. Vskladno, kdor je videl vašo razstavo, je dejal Kosigin, meni, da prikazuje velike dosežke

• Nadaljevanje na zadnji strani

Mnenja ustavnega sodišča

Sporna zakona o pokojninskem zavarovanju in poslovnih prostorih

BEograd, 5. jul. (Tanjug). Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blažo Jovanović je poslal predsedniku zvezne skupščine Milentiju Popoviću pismo, v katerem navaja mnenje ustavnega sodišča o nekaterih problemih in težavah pri izvajanju temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, zakona o poslovnih prostorih in prostorih ter predpisov, ki se tega določajo. Med drugim, da se vprašanja, ki so doslej prihajala v postev za oceno ustavnosti, nanašajo na popolnoma zaščito samoupravljanja v pokojninskem zavarovanju in na uveljavljanje pravic občanov na podlagi zakona o pokojninah. Eden glavnih problemov, na katerega je obrnil pozornost ustavno sodišče, pa se tiče neizmeničnosti pokojnin, ki so odvisne predvsem od načina, kako določajo pokojninsko osnovo, in od datuma upokojitve. Pismo vsebuje tudi mnenje ustavnega sodišča, da bi morala biti sodnijska zaščita pravic občanov na tem področju uspešnejša. Zavarovanci naj bi imeli pravico zahtevati jo neposredno v rednem sodnem postopku, ne pa samo po oceni zakonitosti upravnega akta v takem imenovanem upravnem sporu.

Ustavno sodišče Jugoslavije je prejelo vrsto predlogov delovnih organizacij, naj bi ocenili ustavnost zakona o pokojninskem zavarovanju.

• Nadaljevanje na zadnji strani

ŠPIJAK PRI KOSIGINU — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak je včeraj v Kremlju obiskal sovjetskega premiera Kosigina in se z njim pogovarjal o odnosih med našima državama in mednarodnih problemih. Telefoto: AFP

Resolucija nevezanih ni dobila potrebne večine

Zanjo je glasovalo 53 držav, 46 jih je glasovalo proti, 20 držav se je vzdržalo

NEW YORK, 5. jul. (Tanjug). Za resolucijo nevrščene, ki predlaga, naj Izrael takoj umakne vse svoje enote na položaje, kakršne je zasedal pred 5. junijem, je glasovalo 53 držav. Ker resolucija ni dobila dvotretjinske večine, ni bila sprejeta. Proti njej je glasovalo 46 držav, 20 pa se je glasovanja vzdržalo.

Predstavniki Jugoslavije in Trinidada-Tobaga so pred glasovanjem obvestili zasedanje, da se niso posrečili poskusi, da bi bili našli kompromisno rešitev med predlogom resolucije nevrščene držav in predlogom resolucije latinskoameriških držav. Predstavniki obeh skupin so, kot je sporočeno, konferirali včeraj popoldne, preden se je nadaljevalo delo generalne skupščine.

Za resolucijo nevrščene so glasovale te države: Afganistan, Alžirija, Bolgarija, Burma, Burundi, Belorusija, Kambodža, Kamerun, Ceylon, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinshasa), Kuba, Ciper, Českoslovaška, Francija, Gabon, Grcija, Gvineja, Madžarska, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Japonska, Jordanija, Kuvajt, Libanon, Libija, Malezija, Mali, Mavretanija, Maroko, Mongolija, Nigerija, Pakistan, Poljska, Romunija, Saudska Arabija, Senegal, Somalija, Španija, Sudan, Sirija, Tunizija, Turčija, Uganda, Ukrajina, ZSSR, ZAR, Tanzanija, Jemen, Jugoslavija in Zambija.

Proti resoluciji nevrščene so glasovale te države: Argentina, Avstralijska, Avstrija, Barbados, Belgija, Bolivija, Botswana, Brazilija, Kanada, Čile, Kolumbija, Kostarika, Danska, Dominikanska republika, Ekvador, Salvador, Gambija, Gana, Gvatemala, Gvajana, Honduras, Island, Iraka, Izrael, Italija, Jamaika, Lesoto, Liberija, Luksemburg, Madagaskar, Malavi, Mehika, Nizozemska, Nova Zelandija, Nikaragva, Norveška, Panama, Paragvaj, Peru, Filipini, Trinidad-Tobago, Togo, Velika Britanija, ZDA, Urugvaj in Venezuela.

Glasovanja pa so se vzdržale: Centralnoafriška republika, Čad, Tajvan (Čangkajskov režim), Dahomej, Etiopija, Finska, Slonokoščena obala, Kenija, Laos, Malta, Nepal, Niger, Portugalska, Ruanda, Sierra Leone, Singapur, Južna Afrika, Švedska, Tajska in Zgornja Volta.

Za sovjetski predlog resolucije so glasovali paragrafi za paragrafi, vendar noben ni dobil potrebne dvotretjinske večine. Zavrnjen je bil tudi predlog albanske resolucije, za katerega je glasovalo najmanj 22, medtem ko se je 71 držav izreklo proti njemu, 27 pa se je glasovanja vzdržalo. Pred-

Kairo: OZN v slepi ulici Tel Aviv: „zmaga logike“

Odmevi v svetu, na izid glasovanja v generalni skupščini svetovne organizacije

KAIRO, 5. jul. (Reuter, AP, AFP, Tanjug). Kairski dnevnik »Al Ahram« piše danes, da je s tem, ko ni bila sprejeta resolucija nevrščene držav, ki je zahtevala umik izraelskih enot z okupiranih arabskih ozemelj, ogrožen svetovni mir, svetovna organizacija pa je zaslila v slepo ulico. List poudarja, da resolucije niso sprejeli zaradi močnega pritiska ZDA.

Radio Damask je prav tako obtožil ZDA za pritisk, sprito katerega se ni posrečilo sprejeti resolucije nevrščene. Generalna skupščina, je bilo rečeno v komentarju damaskega radia, se je pokazala nezmogljiva, da bi bila po svoji dolžnosti zagovarjala pravice narodov in branila svetovni mir. Sirski radio je sporočil, da je ugled OZN ponovno omanjan.

Sirski list »Al Baas« je zapisal: »Pripravimo se vsi, da bomo umrli na bojišču. To je bolj kot pa, da nas uničijo v vojni.« Celo bolj umirjeni bejrutski tisk piše, da utegne vojna znova izbruhiti.

Predsednik jordanske vlade Saad Džuma je izrazil upanje, da bi svetovna javnost prisilila Izrael k umiku, čeprav se Združenim narodom ni posrečilo, da bi bil Izrael umaknil svoje enote z arabskih ozemelj.

Predsednik jordanske vlade Saad Džuma je izrazil upanje, da bi svetovna javnost prisilila Izrael k umiku, čeprav se Združenim narodom ni posrečilo, da bi bil Izrael umaknil svoje enote z arabskih ozemelj.

Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je komentiral rezultate glasovanja v OZN, zlasti pa zavrnitev predloga resolucije nevrščene držav kot »zmaga logike in razuma«. Eškol je poslal brzojavno čestitkama svojemu znanemu ministru Abi Ebanu in zapisal, da je njegovo netrudno prizadevanje veliko pripomoglo k naši stvari, ki je tudi stvar mira.

Nič manjšega zadovoljstva

••••• Nadaljevanje na zadnji strani

Novi položaj narekuje še hitrejšo rešitev krize

Ozračje v arabskih državah po neuspehu resolucije nevezanih v generalni skupščini

OD NASEGA POROČEVALCA

BEJRUT, 5. jul. (Tel.). Novica o glasovanju v generalni skupščini Združenih narodov je še preveč sveža, da bi bilo mogoče zabeležiti reakcije v arabskih državah na odločitev svetovne organizacije. Vsekakor pa se zdi, da je čas pričakovanj in upanj minil in da je nastopil trenutek, ko bo treba znova preučiti, kaj ukretni spričo novega položaja.

Sodeč po ozračju v arabskih državah, ki smo jih obiskali v uradnih izjavah, v komentarjih, v tisku pa tudi v pogovorih z arabskimi funkcionarji in ljudmi na ulici zelo pogosto naleteli na tole misel: če bo prizadevanje generalne skupščine splošno, bomo prisiljeni nadaljevati boj na vseh frontah, politični, ekonomski in vojaški. Zdi se, da je v tem trenutku položaj najbolj kritičen na vojaški fronti. Četudi odmislimo tisto mero pretiravanja, ki je

Med potjo po Srednjem vzhodu smo v zadnjih tednih

Kongo: desant najemnikov na mesti Kisangani in Bukawi

Kongoška vlada je o agresiji obvestila varnostni svet OZN. Akcija najemnikov je del zarote za vrnitev Čombeja na oblast

KINSHASA, 5. jul. (Reuter, AP). Radio Kinshasa je davi sporočil, da so se sovražni padalci spustili v kongoških mestih Kisanganiju (nekdanji Stanleyville) in v Bukawiju. Radio je dejal, da gre za tuje plačance. Potem ko so prekinili redno oddajo, so po radiu prebrali tole sporočilo: »Imperialisti so pravkar začeli izvajati svoje machiavelistične načrte. Medtem ko vam to govorimo, so se tuji plačanci spustili v Kisanganiju in Bukawiju. Položaj v vzhodnih delih države je zelo napet.«

Kongovski predsednik Mobutu je izjavil po radiu, da sta se dve neidentificirani letali s skupino tujih komandosov spustila davi zgodaj na letališče v Kisanganiju. Komandosi so letališče zasedli. Mobutu je sporočil, da so tuji kolonialisti napadli v Bukawiju enote kongovske ljudske armade. Povedal je, da je Kongo obvestil OZN o agresiji varnostni svet OZN ter sekretariat organizacije afriške enotnosti. Ta agresija resno ogroža kongovski suverenost.

Kongovski radio je sporočil, da je v Kinshasi vse mirno. Iz zanesljivih virov, na katere se sklicuje agencija Reuter, pa se je izvedelo, da so vsa letala, ki so letela proti Lumumbashiju, središču pokrajine Katanga, pristala v Kinshasi.

Opazovalci v Kinshasi pravijo, da se padalski desant ujema s podrobnostmi načrta »Carillisi«. Namen tega načrta je, da bi Čombe spet prevzel vodstvo kongovske države. Načrt so nedavno omenili v kongovskem tisku in v radijskih poročilih. Hkrati so kongovske oblasti nedavno navedle podatke o valu sabotažnih akcij v Katangi. Akcije si razlagajo kot del zarote Čombejevih pristavov, ki jih podpirajo mednarodni finančni magnati, da bi strmoglavili vlado predsednika Mobutuja.

Predsednik Mobutu je v govoru narodu povedal, da so v državi razglasili izredno stanje. Od ljudi je zahteval, naj ostanejo mirni in naj podpro armado. V Kisanganiju in Bukawiju kongovske enote »pogumno branijo svoje položaje«, je pristavil Mobutu in dejal: »Zanesljivo bomo zmagali, ker hočemo biti

svobodna, suverena in neodvisna država. To je jamstvo za našo zmago nad silami zla.«

Predsednik Mobutu je povedal po radiu, da so o »težki agresiji zoper Kongo« obvestili OZN ter organizacijo afriške enotnosti. Včeraj je uradni kongovski radio sporočil, da se v Bruslju zbira dvesto plačancev, ki se nameravajo z letali prepeljati v Kinshaso, kjer naj bi osvobodili Čombeja,

če bi ga alžirske oblasti izročile kongovski vladi. Radio je povedal, da bodo plačance prepeljali v Kinshaso preko Johannesburga, in sicer z britanskimi letali.

Kongovski javni tožilec Alidor Kabeja je kot voditelj skupine funkcionarjev prispeval sinoči v Alžir, kjer se bo pogajalo o ekstradiciji nekdanjega kongovskega premiera Čombeja. Kongovski funkcionarji ob prihodu v Alžir niso dali nobene izjave. Kot je sporočila AP, zaenkrat se niso znani načrti kongovskega državnega ministra Mongula Djake, ki bi bil moral prispeti v Alžir s sinoči. Alžirska časopisna agencija je sporočila, da so prihod preložili.

Na včerajšnji tiskovni konferenci

••••• Nadaljevanje na zadnji strani

Povezovanje delovnih organizacij

Reforma je nedvomno dokazala in zdaj tudi dokazuje, da si neurejene, vase zaprte delovne organizacije, s primitivno organizacijo proizvodnje in poslovanja, z nepremišljeno ali drobnjarsko vloženimi finančnimi sredstvi, ne morejo obetati lahke prihodnosti.

Tako rekoč vsak novi dan bolj nazorno opozarja, da je tudi pot v sodobno in učinkovito jugoslovansko gospodarstvo predvsem v visoki stopnji koncentracije finančnih sredstev, v vse večji delitvi dela, v specializaciji in kooperaciji.

Mi sredstev razširjene reprodukcije in vsega odločanja nismo decentralizirali in ne decentraliziramo zato, da bi enkrat za vselej preprečili kakršnokoli obliko združevanja in povezovanja ter koncentracije sredstev. Nasprotno: cilji tega so bile in so prav nove kvalitete v povezovanju, novi pristopi k delitvi dela med proizvajalci, zagotovitev trajnejših oblik specializacije in kooperacije, vzpostavljanje trdnih vezi v medsebojnem poslovnem sodelovanju. Seveda pa pri tem ne gre več za sodelovanje na temelju vseumogornih državno-birokratskih odločitev in administrativnega prisiljevanja, ampak predvsem za sodelovanje, ki bo rezultat in posledica svobodnega interesa samoupravljalcev, njihove naravnosti in njihove skupne in posamične dohodka.

Ta težnja je bila doslej še kar prepogosto ujeta v mrežo, največkrat nerazumljivih »višjih« interesov lokalnih in drugih tekočih politik, predvsem pa tudi posameznih pravnih predpisov.

Prav zaradi vsega tega obetajo predvidene zakonske novosti v zvezi s poslovnim sodelovanjem med domačimi podjetji pomembno prelomnico. Delovne organizacije bodo za razliko od sedanje prakse mnogo bolj spodbujene k združevanju sredstev, k raznolikemu proizvodno-financijsnemu sodelovanju. Po vsem na novo se uveljavlja možnost, da gospodarske organizacije trajno vlagajo svoja sredstva v druge delovne organizacije po načelu udeležbe v dohodu, ustvarjenem v takšnem medsebojnem povezovanju in poslovanju. Tako bo nedvomno prihajalo do novih oblik združenega dela, do novih, doslej pri nas nepoznatih sporazumov o skupnem poslovanju. Vsekakor pa bo takšno poslovno-financijsko sodelovanje med domačimi podjetji važno pogoj za uspešno povezovanje jugoslovanskega gospodarstva s svetovnim gospodarstvom. Zdi se, da je bilo to delstvo v dosedanjih razpravah o proizvodno-financijsnem sodelovanju s tujim kapitalom premalo upoštevano in poudarjeno.

JAK KOPRIVO

Napetost okrog Cipra narašča

Ciprska vlada nasprotuje grško-turškemu pogajanjem o usodi otoka

NIKOZIJA, 5. jul. (AFP, Tanjug). V krogih sil OZN na Cipru so povedali, da bo posebni zastopnik U Tanta na Cipru M. Tafal kmalu prispel v Ateno in Ankaru, kjer se bo pogovarjal o Cipru.

M. Tafal in general Martola, poveljnik sil OZN na Cipru, sta imela danes dolg pogovor s predsednikom Makariosom.

Očitno je, da v zadnjih dneh narašča napetost zaradi Cipra. Napetost utegne ogroziti boj ciprskega ljudstva za neodvisnost in svobodo. Znano je, da se grška vlada odločno zavzema za neposredna pogajanja s Turčijo o prihodnosti Cipra. Prav tako je znano, da ciprska vlada nasprotuje grško-turškemu pogajanjem in da je naklonjena temu, da bi ciprski problem rešili v okviru OZN. Turško stališče ni znano, čeprav so se predstavniki Grčije in Turčije na nedavnem sestanku zunanjih ministrov članic NATO v Luksemburgu sporazumeli, da bodo nadaljevali pogovore.

V Atenah se je v teh dneh mudi obrambi in notranji ministri Cipra Polikarpus Jorgadakis. Kot so sporočili nekatere tuje agencije, se je sešel z ministrom v predsedstvu vlade polkovnikom Papadopolom. Davišnji »Eleftheros Kosmos«, glasilo pučistične vlade, piše, da je minister Jorgadakis po vrnitvi iz Aten izjavil v Nikoziji, da je imel v glavnem mestu Grčije koristne stike in da je zagotovil rešitev nekaterih pomembnih vprašanj med državama. Ni nam znano, piše »Eleftheros Kosmos«, s kom se je sešel Jorgadakis in ali se je sestel z uradnimi grškimi osebnostmi. List dvomi, da so predstavniki grške vlade privolili v pogovore o pomembnih nacionalnih vprašanjih z nesprejemljivo in nezaželeno osebnostjo.

AVTOBUSA TRČILA — Na avtomobilski cesti Beograd—Niš sta trčila avtobusa. Na sliki: eden izmed avtobusov po nesreči. Telefoto: Tanjug

Trčenje dveh avtobusov na cesti Beograd — Niš

Nesreča je zahtevala življenje petletnega otroka, 41 potnikov je bilo poškodovanih

BEograd, 5. julija. Včeraj sta na avto cesti Beograd—Niš pri Kolaru nekaj po 21. uri trčila avtobusa »Autosabobračaja« iz Kragujevca in »Jagodina-ekspresa« iz Svetozareva. Poškodovanih je bilo 41 potnikov, poškodban pa je podlegel 5-letni Zoran Milošević, ki so ga poskusili rešiti v otroški nevrokirurški kliniki v Beogradu.

Do direktnega trčenja enega polnega in drugega polpraznega avtobusa je prišlo, po pričevanju potnikov, ko je šofer kragujevškega avtobusa poskušal prebiti kamion cestno. Vzrok trčenja so še nejasni, kajti eden izmed potnikov trdi, da je avtobus vozil hitro in v nevarnih »kosmosih«, kar bi lahko pomenilo, da je imel tehnično napako.

Avtobus »Jagodina-ekspresa« je vozil po predpisani desni strani, videti pa je, da je kragujevski avtobus zavil na levo stran ceste. Motorja avtobusov sta popolnoma razbita, steklo pa je bilo raztreseno na kakih sto metrov naokrog in je prav čudno, da ni bilo več hudo poškodovanih osiroma človeških žrtev.

Laže poškodovanim so mudi prvo pomoč v ambulanti v kraju nesreče, 12 težje poškodovanih pa so prepeljali turisti v beograjske klinike, vendar so izven življenjske nevarnosti. V. S.

Bogdan Crnobrnja veleposlanik v ZDA

BEograd, 5. jul. (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je bil za izrednega in pooblaščenega veleposlanika SFRJ v ZDA imenovan dose-danji generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja.

AVTO KAVA APARAT
Vse izdelke ALFA lahko dobite pri METALKI — LJUBLJANA

ALFA VRANJE
PROIZVAJALEC PEČI NA NAFTO

V zvezni skupščini

Varnostno službo hitreje modernizirati

Poslanci so obravnavali poročilo sekretariata za notranje zadeve

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Odbor zveznega zbora zvezne skupščine za proračun je danes obravnaval poročilo sekretariata za notranje zadeve. Poročilo so predložili poslancem obnem z osnutkom zakona o sklepnem računu federacije za leto 1967. Odbor je presodil, da uspešno izvajajo reorganizacijo službe za notranje zadeve in da si prizadevajo modernizirati to službo.

Člani odbora, na katerih vprašanjih je odgovorjati zvezni sekretar za notranje zadeve Radovan Jakić, so sprejeli postavke iz sklopa sklopne računa sekretariata za notranje zadeve, hkrati pa so opozorili na potrebo po hitrejši modernizaciji varnostne službe, celo za ceno delnega povečanja proračunskih sredstev, kakor je menil eden izmed poslancev.

Predsednik odbora Hajro Kapetanović je podpiral to stališče in dodal, da bi bilo dobro, če bi se skupaj z odobrom za družbeno varnost in z zveznim sekretariatom lotili priprav na dolgoročni program razvoja službe za notranje zadeve in njene modernizacije in da bi ustrezno temu odmerili tudi njuna sredstva za to službo.

Danes plenarna seja CK ZSJ

BEOGRAD, 5. julij. Osmo plenarna seja CK ZSJ bo jutri obravnavala probleme, ki se pojavljajo v uresničevanju reforme. Razprava bo imela za izhodišče položaj delovnega človeka v materialnih odnosih, ki nastajajo in bo torej obravnavala probleme reforme na nekoliko drugačen način kot doslej. Namesto razgovorov o načelnih zadevah bo tokrat govorila o povsem konkretnih pojavih v samoupravljanju in sistemu dohodka.

Zagreb: posvet o izvajanju reforme

ZAGREB, 5. jul. (Tanjug). Tu se je davi začelo posvetovanje o aktualnih problemih v zvezi z izvajanjem gospodarske in družbene reforme, ki sta ga skupaj organizirala izvršni komitei in komisija CK ZK Hrvatske za družbenogospodarske odnose. Kakor je povedal predsedujoči dr. Dušan Dragosavac, je cilj tega posvetovanja, preveriti in izpopolniti oceno o aktualnih problemih v zvezi z izvajanjem reforme in republik in prispevati k nadaljnji dejavnosti komunistov v Hrvatski v izpolnjevanju teh nalog.

Poleg članov predsedstva izvršnega komiteja CK ZKH se posvetovanju udeležujejo predstavniki okrajnih in občinskih komitejev ZK kakor tudi nekaterih tovarniških organizacij ZK. Uvodno besedo o najvažnejših pokazovalcih in problemih v uresničevanju reforme je imel na podlagi poveljnega posvetovanja z več komunalnih organizacijami Zvezne komunistov v delovnih kolektivih član izvršnega komiteja CK Ico Simić.

Na kratko

PARLAMENTARNA DELEGACIJA REPUBLIKE KONGA (Brazzaville) na čelu s predsednikom Andrejem Georges Mouyabem, ki je že več dni na uradnem obisku v naši državi, je včeraj prispela v Zagreb, kjer je obiskala tovarno zdravih Pišava in delavsko univerzo »Moša Pišava«.

REFERENDUM O INTEGRACIJI JADRANSKEGA LADJEDELSTVA bo jutri, 7. julija, in po razpoložbenju v spitski ladjedelnici sodeloval gotovo, da bo velikanstva večina od kakih 5000 delavcev tega kolektiva glasovala za integracijo z ladjedelnico »S. majar« v Viktor Lenaca in »Ujanič«. Z integracijo jadranskega ladjedelnice bi nastalo največje jugoslovansko industrijsko podjetje z okrog 20.000 zaposlenimi in bruto proizvodom nad 200 milijard starih dinarjev.

MLADINSKO BRIGADO ZA DELO NA DJERDAPU so ustanovile komunistične organizacije iz kakih desetih mest v Timoški krajini. Njihova skupna mladinska delovna brigada, v kateri bo 200 fantov in deklet, bo mesec dni opravljala dela v zvezi s pogodovanjem in urejanjem nasadov zelenice v območju Djerdapa.

SVET ZA ZADRUŽNIŠTVO GOSPODARSKE ZBORNIČE VOJVODINE je pozval kmetijske zadruge v Vojvodini, naj store vse, kar je v njihovi moči, za uskladiščenje in hrambo letošnjega prideika. Če ne bi ukrenili ničesar, bi zmanjkalo skladišnega prostora za okrog 35.000 vagonov novega prideika, kar bi lahko povzročilo veliko škodo.

PO STEVILU TRAKTORJEV so vojvodinski kmetje skoraj že dosegli kmetijske zadruge. V njihovi posesti je zdaj 3242 traktorjev, v zadruzi lasti pa jih je 3378.

VEČ KOT 100.000 ZAGREBANOV je preživelo 4. julij na izletih v bližnji okolici in na jadranski rivieri.

V PRVIH PETIH DNEH JULIJA je kakih deset največjih toplih in zdravilišč v ožji Srbiji sprejelo nad 25.000 domaćih gostov, ki bodo tu prebili na okrevanju in oddihu 15 do 20 dni.

JADRANICA »BESAE«, s katero je književnik Joža Horvat potoval okrog sveta, je včeraj odpisala iz zaliva Boka Kotorske proti Pulju.

V BEOGRADU JE ZDAJ ZAPOSLJENIH 320.000 LJUDI, potrebovali pa bi še 60.000 delovnih mest. Da bi lažje zaposlili čimveč ljudi, daje zavod za zaposlovanje v prvih treh oziroma dvanajstih mesecih na novo zaposlenim do 60 odstotkov dvajsetega osebnega dohodka, ki ga dosežejo ti delavci.

URBANISTIČNI ZAVOD BEOGRADA pripravlja skupaj z zavodom za varstvo kulturnih spomenikov podoben načrt o ureditvi Zemuna. Sredi Zemuna je namreč največ zgradb, ki spadajo pod zaščito kulturnih spomenikov.

BEOGRAD SI OSVAJA TRGOVINIJA iz vse države. Beograjskih trgovskih podjetij je že 24, medtem ko ima 31 trgovskih podjetij sedeže v drugih krajih.

Novih emisij denarja ne bo

Blagovna izmenjava z vzhodnoevropskimi državami ni uskladenjena

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Jugoslovanska zunanjetrgovinska izmenjava v prvih šestih mesecih tega leta je bila nekoliko manjša, kakor je bilo v načrtu — je povedal eden zvezni sekretar za zunanjo trgovino Vasil Grivčev na skupni seji odbora za industrijo in blagovni promet zveznega zbora zvezne skupščine. Pri tej priložnosti je seznanil poslance z najnovejšimi podatki o gibanju izvoza in uvoza.

V juniju smo dosegli največji izvoz v tem letu. Izvozil smo za 123 milijonov dolarjev blaga, kar je za okrog 13 odstotkov več kot v istem mesecu lanskega leta. Uvoz je v tem mesecu dosegel vrednost okrog 180 milijonov dolarjev, to je za dobrih 17 odstotkov več kot v juniju 1966. leta.

Skupna vrednost izvoza v prvih šestih mesecih tega leta znaša 590 milijonov dolarjev, uvoza pa okrog 835 milijonov. V primerjavi s istim obdobjem lanskega leta se je izvoz povečal za nekaj nad 6, uvoz pa za nad 9 odstotkov. Kakor je rekel Grivčev, bo izvoz naraščal tudi v drugi polovici leta.

Kreditna politika v tem letu

Pojasnili guvernerja Narodne banke Nikole Miljanica poslancem

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Pomanjkanje denarja v gospodarstvu in organizacijah je posledica tokov v gospodarstvu in temu se ne da odopniti, vse dokler ne bo izvoz stalno naraščal hitreje od uvoza in dokler se ne bodo povečale devizne rezerve.

Guverner Narodne banke Nikola Miljanic je s temi besedami pojasnil bistvo restriktivne kreditne politike, ki jo odgovarja na številne vprašanja članov odbora zveznega zbora zvezne skupščine za družbenogospodarske odnose, ki so na današnji seji pod predsedstvom Viktorja Avbića razpravljali o monetarno-kreditni politiki do konca tega leta.

Da bi obdržali sedanji obseg kreditov, je Narodna banka, kakor je poudaril Miljanic, pripravila nove ukrepe. Čeprav se je likvidnost gospodarstva že dokaj zboljšala, ne bi smeli dovoliti, da se poveča količina denarja v prometu v razmerah, ko naraščajo zaloge.

Ukrepi imajo dvojni značaj. Pri enih gre za nove kredite, pri drugih za odtog.

Skopski sejem odprt

SKOPJE, 5. jul. (Tanjug). Predsednik izvršnega sveta Makedonije Nikola Minčev je danes odprl 17. skopski sejem jugoslovanske industrije. Na sejmu razstavlja skoraj 190 proizvodnih organizacij iz vse države.

Ta gospodarska manifestacija je jugoslovanskega značaja in na njej prevladujejo izdelki za široko uporabo. Med več tisoč predmetov, razstavljenih na dobrih 10.000 kvadratnih metrih zaprtega in odprtega prostora, je veliko najnovejših proizvodov elektronske, tekstilne, živilske, kemijske industrije in drugih industrijskih panog. Razstavljena so tudi razna motorna vozila, transformatorji, tabore hišice in druga oprema, ki jo proizvajajo jugoslovanske tovarne in podjetja.

z namenom da bi našli prave rešitve.

V tem obdobju je bilo tudi precej pritiskov gospodarskih organizacij, da je naš trg preveč odprt nasproti tujini in da je zaradi tega opaziti vpliv dumpinskih cen. Te pripombe so v večini primerov upravičene in potrebni bodo ukrepi zoper dumping, da bi zaščitili naše gospodarstvo. Frisotilni zvezni organi se pripravljajo uredbo o takih ukrepih. Pripombe gospodarskega sveta, kakor da ni urejeno financiranje izvoza kapitalnih dobrin, so bile v glavnem upravičene. Da bi rešili ta problem, bi bilo treba določiti ustanovitveni sklad federacije za financiranje tega izvoza.

Na pomisleke poslancev, da utegne reševanje nekaterih od teh problemov pripeljati do novih emisij denarja, je odgovoril pomočnik zveznega sekretarja za finance Dragan Miljković, ki je poudaril, da ni vzroka za takšno bojazan in da novih emisij denarja ne bo.

jih danes izkoriščajo poslovne banke, kakor tudi z drugimi ukrepi.

Nekateri poslanci so se zavzeli za to, da bi regionalno ali po gospodarskih dejavnostih uveljavili posebne selektivne instrumente kreditiranja. Slišati je bilo tudi mnenje, da mora zveza skupščina zavzeti stališče glede tega, katere so prednostne dejavnosti, ki zanje uveljavljajo selektivno kreditno politiko. Precej pripomb je bilo izrečenih na račun neposlovnosti bank, ki pogosto skušajo na vse načine pomagati k obstrukciji tudi tistih podjetij, ki bi jih morale že zdavnaj likvidirati.

Odbor je sprejel obrazložitev guvernerja Miljanica, da so ukrepi, ki jih pripravlja Narodna banka, nezgodni. Pripombe, ki so bile izrečene na seji, bodo dale priložnost, da se celotno preučijo likvidnost gospodarstva in vpliv kreditne politike, ki bo do njeno delovanje dotlej skrbno spremljali.

Skupščina občine Kamnik je dala 1.735,88 Ndin, ZZZ Moste-Polje 1.000 Ndin, občinsko sodišče LJ Ljubljana 475 Ndin, Carinarnica Ljubljana 3.110 Ndin, ribogojnica Benica 197,33 Ndin, osnovna šola Jezersko 210,13 Ndin, občinska skupščina N. Gorica 6,176 Ndin, obratna ambulanta Tekstilne tovarne v Mariboru 372 Ndin, osnovna šola Maribor-Radvanje 420,51 Ndin, Stokladna Hrastnik 1.649,23 Ndin, občinska konferenca SZDL Trbovlje 122 Ndin, otroški vrtec Murska Sobota 743,05 Ndin, študijska knjižnica v Murski Soboti 310,22 Ndin, koordinacijski odbor Slovenske knjige 694,35 Ndin, vojna pošta 8413,25 Ndin, občinski sindikati svet Jesenice 185 Ndin, Kreditna banka Jesenice 473,4 Ndin, skupščina občine Lenart 1.956,50 Ndin, SP podjetje Atme Maribor 100 Ndin, delavska univerza Tom Brejc Kranj 300 Ndin, Gorenjski tisk Kranj 6.000 Ndin, uprava za notranje zadeve občinske skupščine Kranj 515,58 Ndin, osrednja knjižnica Kranj 300 Ndin, okrožno sodišče Maribor 3.598,13 Ndin, občinska konferenca SZDL Maribor 5.000 Ndin in občinsko sodišče v Novi Gorici 600 Ndin.

Pomoč arabskemu ljudstvu

LJUBLJANA, 5. julij. — Glavni odbor RKL je v Sloveniji doslej prikazal več kot 130.000 Ndin kot pomoč arabskemu ljudstvu.

Skupščina občine Kamnik je dala 1.735,88 Ndin, ZZZ Moste-Polje 1.000 Ndin, občinsko sodišče LJ Ljubljana 475 Ndin, Carinarnica Ljubljana 3.110 Ndin, ribogojnica Benica 197,33 Ndin, osnovna šola Jezersko 210,13 Ndin, občinska skupščina N. Gorica 6,176 Ndin, obratna ambulanta Tekstilne tovarne v Mariboru 372 Ndin, osnovna šola Maribor-Radvanje 420,51 Ndin, Stokladna Hrastnik 1.649,23 Ndin, občinska konferenca SZDL Trbovlje 122 Ndin, otroški vrtec Murska Sobota 743,05 Ndin, študijska knjižnica v Murski Soboti 310,22 Ndin, koordinacijski odbor Slovenske knjige 694,35 Ndin, vojna pošta 8413,25 Ndin, občinski sindikati svet Jesenice 185 Ndin, Kreditna banka Jesenice 473,4 Ndin, skupščina občine Lenart 1.956,50 Ndin, SP podjetje Atme Maribor 100 Ndin, delavska univerza Tom Brejc Kranj 300 Ndin, Gorenjski tisk Kranj 6.000 Ndin, uprava za notranje zadeve občinske skupščine Kranj 515,58 Ndin, osrednja knjižnica Kranj 300 Ndin, okrožno sodišče Maribor 3.598,13 Ndin, občinska konferenca SZDL Maribor 5.000 Ndin in občinsko sodišče v Novi Gorici 600 Ndin.

Posvet o problemih gostinstva

MARIBOR, 5. jul. — Danes je odbor za trgovino, gostinstvo in turizem republiškega zbora skupščine SRS priredil na sedežu občinske skupščine Maribor posvetovanje o problemih gostinstva in turizma. V razpravi so se zavzeli za enakomerno obdavičev za sebnega in družbenega sektorja gostinstva in poudarili, da v praksi obstajajo prevelike razlike. Med drugim so navedli podatke, da je 55 zasebnih gostilničarjev v občini Maribor prijavilo za 40 milijonov S din manj prometa kot gostinstvo podjetje Hotel turist s 14 obrati. Po splošni oceni so zasebniki ustvarili najmanj dvakrat večji promet, vendar ga niso prijavi.

Treba bo še nadalje razvijati dobre zasebne gostilne ne pa bi se, ki po mnenju udeležencev posveta, v vrstah primerov ne služijo pospeševanju turističnega prometa, temveč plačevanju. Ugotovili so, da programiranje v gostinstvu in turizmu ni uskladeno, zaradi česar prihaja do raznih anomalij. Glede prihodnosti turizma so se zavzeli za turizemsko preopredelo pa so menili, naj ga poleg gostincev plačujejo tudi trgovci in druge dejavnosti, ki imajo koristi od turizma.

Uspešni pogovori v Bogoti

Našo gospodarsko delegacijo, ki jo vodi Tone Bole, je sprejel kolumbijski predsednik Restrepo

BOGOTA, 5. jul. (Tanjug). Kolumbijski tisk piše, da so se pogovori med delegacijama Jugoslavije in Kolumbije uspešno končali, in pričakuje, da bo trgovina med obeh državama daleč presegla sedanjo vrednost 2 milijona dolarjev na leto. Pri tem tukajšnji tisk zlasti poudarja, da se lahko sodelovanje obeh držav poveča na področju trgovine, tehničnega in industrijskega sodelovanja.

Jugoslovansko delegacijo, ki jo vodi predsednik zvezne gospodarske zbornice Tone Bole, je sprejel kolumbijski predsednik Carlos Lleras Restrepo. Ob tej priložnosti je izrazil željo, da bi Kolumbijska razvila sodelovanje z Jugoslavijo na vseh področjih.

Timošenkova šestitka za dan borca

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Predsednik sovjetskega komiteja vojnih veteranov in maršal Sovjetske zveze Semjon Konstantinovič Timošenko je poslal predsedniku Zvezne zruženje borcev NOV Jugoslavije Djuru Pucarju brošuro, v kateri v imenu sovjetskega komiteja vojnih veteranov in maršal Sovjetske zveze izražajo spoštovanje in spoštovanje narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije pristrane pozdrave od dnevu borca.

Ljudski shodi na meji z Bolgarijo

ZAJEČAR, 5. julij (Tanjug). — Med jugoslovanskimi in bolgarskimi oblastmi je bil dosežen sporazum o dveh obmejnih shodih ljudstva iz Timoške krajine in severozahodne Bolgarije. Prvi shod bo prihodnjo nedeljo, 9. julija, v Vrški kleti, drugi pa 17. septembra v Konitovu.

Velika Planina: posvet o ureditvi naselja

LJUBLJANA, 5. jul. — V petek 7. julija, bo na Veliki planini nad Kamnikom posvetovanje arhitektov, umetnikov, zgodovinarjev, etnografov, turističnih delavcev, gospodarstvenikov, predstavnikov politične skupnosti, občinskih skupščin in drugih, ki jih zadeva skrb za uspešno urejanje poletniškega naselja v tem gorskem svetu. Organizatorji sestanka žele, da bi z izmenjavo strokovnih mnenj prišli do uspešnih zaključkov tako glede graditve kakor tudi glede upravljanja naselja.

Bistvena poročila, prav tako kot tudi razprave v komisiji, je, da je treba probleme socialnega zavarovanja obravnavati realno in predvsem, da je treba upoštevati dejstvo, da je socialno zavarovanje takšno, kakršno je zdaj, ena od priložnosti delavskega razreda. Poročilo ugotavlja tudi to, da je socialno zavarovanje pomemben element materialne in socialne stabilnosti delavcev in da je ključ vsemu, kar mu lahko škoduje v slaboto, to sigurnost delavcem zagotavljati in jo postopoma tudi večati.

Poudarjena kritika socialnega zavarovanja namreč lahko zavade v nepotrebnost neobjektivnost, čeprav so nameni tistih, ki kritizirajo, najbolj dobromarni.

Poročilo poudarja, da je do razprave v komisiji CK ZKJ prišlo zato, ker so najrazličnejši dejavniki, od delovnih ljudi do predstavniških teles, vse bolj zainteresirani za ureditev socialnega zavarovanja v duhu reforme in primerno zahtevam samoupravljanja. Razen tega bo kmalu prišlo tudi do javne razprave o socialnem zavarovanju in do živahnih razprav v predstavniških telesih, zato je nujno, da imajo komunisti enoten odnos do problemov, ki jih je treba v tem kompleksu reševati.

Zaradi posledic prilagajanja samoupravljanju, kar pomeni dohodkovnemu sistemu, se bo pokazalo tudi v socialnem zavarovanju, prav tako kot v drugih dejavnostih, da je raven dohodka v raznih predelih različna. Zaradi tega opozarja poročilo na velik pomen načela vzajemnosti in solidarnosti v tem zavarovanju, ki ga v nobenem primeru ne smemo zvožati, temveč izboljševati v kar največji možni meri.

G. GUZEJ

VIKTOR SIREC

Velika zabavno-glasbena prireditev 15. julija 1967 ob 20. uri

PETER MOZOLEC JAVNE URE

— KO JE PRI NAS VEČER JE V TOKU JUTRO, KATNEZ —

Pisma bralcev

O izgubljenem oziroma ukradenem kovčku

Sem lastnik kovčka, ki sem ga skupaj s preostalo premoženjem pustil pri prijatelju v Ljubljani na željeznico 4. januarja 1967 in ki ga po prihodu v Rotterdam nisem sprejel. Neodločljivo sem moral nadaljevati potovanje s ladjo do New Yorka. Nizozemska železnica mi je še naknadno sporočila v New York in kasneje v Boulder, da za poprečnim končkom nimajo sledu in da je bil, kot kaže, izgubljen že v Jugoslaviji, ker avstrijska železnica ni potrdila sprejema.

Pravkar (pismo je bilo na pismo 27. aprila) pa sem dobil pismo svoje žene, ki je spomnila del moje obleke na nepoginemem moškem v Ljubljani. Sledila je neznanica in mimogrede telefonirala mladi. Mladi mi je pripel čez eno uro in razen samega doma, v katerem je mogel biti, ni bilo sledu o njem. 20. aprila so jo bili poklicali na TNZ, kjer je prepričevala moj suncij, ki ga je nekdo našel pred nekaj dnevi. Suncij je del moje garderobe, ki je bila v pogrešanem kovčku! To kar je bilo železnici že od 8. ali 6. januarja jasno, je danes, skoraj štiri mesece po dogodku jasno tudi meni; kovček je bil ukraden, na reševanje Ljubljana-Jesenice.

Problemi socialnega zavarovanja

Komisija CK ZKJ za družbenoekonomska vprašanja nadaljuje razpravo

BEOGRAD, 5. julija. — Komisija CK ZKJ je pred več kot enim mesecem začela razpravo o družbenopolitičnih aspektih problemov socialnega zavarovanja. Po dveh dnevih razpravi je sklenila prepušči podrobnejše obdelavo začetih problemov posebnemu odboru, ki ga je v ta namen imenovala. Ta odbor je pripravil poročilo, ki ga bo komisija obravnavala v četrtek, 6. t. m.

Bistvena poročila, prav tako kot tudi razprave v komisiji, je, da je treba probleme socialnega zavarovanja obravnavati realno in predvsem, da je treba upoštevati dejstvo, da je socialno zavarovanje takšno, kakršno je zdaj, ena od priložnosti delavskega razreda. Poročilo ugotavlja tudi to, da je socialno zavarovanje pomemben element materialne in socialne stabilnosti delavcev in da je ključ vsemu, kar mu lahko škoduje v slaboto, to sigurnost delavcem zagotavljati in jo postopoma tudi večati.

Poudarjena kritika socialnega zavarovanja namreč lahko zavade v nepotrebnost neobjektivnost, čeprav so nameni tistih, ki kritizirajo, najbolj dobromarni.

Poročilo poudarja, da je do razprave v komisiji CK ZKJ prišlo zato, ker so najrazličnejši dejavniki, od delovnih ljudi do predstavniških teles, vse bolj zainteresirani za ureditev socialnega zavarovanja v duhu reforme in primerno zahtevam samoupravljanja. Razen tega bo kmalu prišlo tudi do javne razprave o socialnem zavarovanju in do živahnih razprav v predstavniških telesih, zato je nujno, da imajo komunisti enoten odnos do problemov, ki jih je treba v tem kompleksu reševati.

Zaradi posledic prilagajanja samoupravljanju, kar pomeni dohodkovnemu sistemu, se bo pokazalo tudi v socialnem zavarovanju, prav tako kot v drugih dejavnostih, da je raven dohodka v raznih predelih različna. Zaradi tega opozarja poročilo na velik pomen načela vzajemnosti in solidarnosti v tem zavarovanju, ki ga v nobenem primeru ne smemo zvožati, temveč izboljševati v kar največji možni meri.

G. GUZEJ

VIKTOR SIREC

ločiti, ker je oskudovaneec istega dne, t. j. 20. II. 1967 vložil odškodninski zahtevek pri nizozemskih železničarjih. Na pismo, ki smo ga prejeli od oskudovanece, matere, je transporno podjetje UNZ Kranj odgovorilo dne 15. IV. 1967 neposredno oskudovane v Colorado, da je pošiljka izgubljena in mu svetovalo, naj vložil odškodninski zahtevek pri nizozemskih železničarjih.

Mati oskudovanece je 10. II. 1967 dostavila železniškemu raziskovalcu vzorce oblek in pletenin, ki so bile v kovčku. Na podlagi le-teh je UNZ Kranj uveljavila raziskavo in storila, ki ni železničar, tudi naša.

Celoten reklamaški postopek je postal takole: 4. I. 1967 — manipulanti vlaka 2 opazil primanjkljaj med vožnjo od Kranja do Jesenice ter to pismeno sporočil postaji Jesenice takoj po prihodu vlaka. Postaja Jesenice preostalo pošiljko stehla in ugotovila, da manjka kovček s težo 7 kg.

7. I. 1967 — Postaja Jesenice brzojavno in pismeno pozveduje za manjaločim iziskom pri postajah Ljubljana, Maribor, Sežana in Zagreb, toda brez uspeha.

20. II. 1967 — Tovaris Brglez vložil odškodninski zahtevek pri nizozemskih železničarjih.

2. III. 1967 — Nizozemske železnice zahtevajo od JZ raziskovalni material.

20. III. 1967 — JZ Ljubljana pošlje zahtevano na JZJ Beograd.

3. IV. 1967 — JZJ pošlje zahtevani material nizozemskim železničarjem.

28. IV. 1967 — Nizozemske železnice izplačajo odškodnino v znesku 165 dolarjev (500 zlatih švicarskih frankov).

Glede odškodninskega zneska, ki je bil izplačan oskudovaneu, moramo pojasniti, da je bil določen na podlagi 33. čl. mednarodne konvencije o prevozu potnikov in prtljage, ki določa, da se za vsak kilogram hruto teže lahko zahteva odškodnina največ 40 švic. frankov, če je višina škode dokazana, če ni dokazana, pa pavšalni znesek 30 švic. frankov.

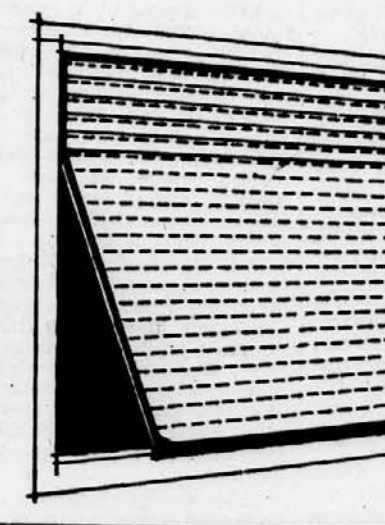
Iz opisane sledi, da je JZ storila vse, kar je bilo mogoče in da ji je zato mogoče očitati le to, da je dopustila možnost odtujitve blaga iz prtljajnega voza. Mitem ko so vsi drugi očiti oskudovaneu krivinci.

Omenjamo še to, da je postaja Jesenice takoj, ko je opazila primanjkljaj, stehla preostalo pošiljko in pri tem ugotovila, da manjka 7 kg, ne pa 25 kg, kot je navedel in za kolikor je oskudovaneec prejel odškodnino.

Oskudovaneec je v odškodninskem zahtevku navedel izmere ukradenega kovčka: 80x32x22 cm, kot vsebino pa je podrobno našel razna oblačila, katerih vrednost je ocenil na 650 dolarjev.

AVGUST PAVLIČ, vodja skupine za splošno komercialna dela

KOPITARNA SEVNICA TEL. 74160

PRIPOROČAMO VSEM GRADITELJEM STANOVANJSKIH OBJEKTOV SVOJ IZDELEK

PLASTIČNIH PROFILOV ZA ROLETE, KI JIH IZDELUJEMO V TREH PRIJETNIH PASTELNIH BARVAH: SIVI, RJAVA IN ZELENI.

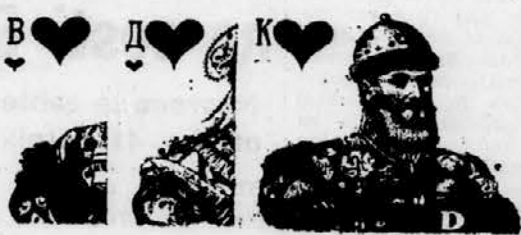
NA ŽELJO POŠILJAMO INTERESENTOM TUDI VZORCE.

Izbor treh radenskih src v Sl. Radencih na plavalnem bazenu

nagrade: 1.000, 600 in 400 Ndin.

igra orkester Nikice Kalodjere

Ribe: Marjan Broz

RADENSKA SRCA 67

Skupščinska tribuna

Staroupokojnenci ne morejo več živeti samo od obljub

Predstavnik izvršnega sveta J. Božič o problemih pokojnin

Razmere staroupokojnencev postajajo takšne, da se upravičeno odpira vprašanje, ali je dopustno še dlje ostajati le pri obljubah in pri čakanju na nov pokojninski sistem ter videti perspektivo samo v valorizacijah brez poprejšnje usklajitve prevedenih pokojnin. Tako je v imenu izvršnega sveta dejal republiški sekretar za delo Jože Božič na nedavni seji republiškega zbora, ko je leta razpravljal o problemih socialnega zavarovanja. Povzemamo nekaj misli iz njegovega govora.

Socialno zavarovanje je postalo predmet živih in vsestranskih razprav, kar je razumljivo, saj neposredno zadeva življenjsko raven prebivalstva naše republike. Zato so problemi ne le strokovno zahtevni, temveč hkrati tudi politično silno občutljivi.

Dva problema sta, ki ju je treba čimprej urediti. Prvi, gre za decentralizacijo zveznih pristojnosti na republike in, drugič, za zagotovitev sredstev, da bi odstranili preostlejša in razlike med stari in novimi upokojenci, ki se iz meseca v mesec povečujejo.

Eden izmed poglavitnih problemov invalidsko-pokojninskega zavarovanja je obseg zvezne zakonodaje in njen odnos do republike in do samoupravne normative

dejavnosti na tem področju. Ze same težave, ki so nastale s prevedbo po enotnih zveznih prevedenih količinah, ter težave, ki nastajajo z valorizacijo pokojnin po gibanju življenjskih stroškov, dovolj jasno kažejo, kako družbenopolitično pomembne so te zadeve. Problem postaja čedalje bolj akuten, ker je večina doslej uveljavljenih sprememb sedanega temeljnega zakona v njem krepila elemente popolnega zakona, povzročala celo nove izdatke, hkrati pa omejevala republike in samoupravne organe v možnostih, da bi mogli razmerja med stari in novimi pokojninami, med nominalno in realno vrednostjo pokojnin itd., urejati v skladu s svojimi potrebami in razmerami.

Glede na vse to je treba vztrajati, da se čimprej sprejme 102. člen temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, za kar se je zavezal na svoji četrti seji tudi izvršni svet. Republikam naj bi namreč prepuščali možnost, da v skladu s svojimi razmerami in potrebami uskladijo stare pokojnine s kasnejšimi ekonomskimi gibanji.

V zvezi z likvidnostjo sklada za invalidsko in pokojninsko zavarovanje je očitno, da so finančne razmere tega sklada takšne, da bi letos lahko pokrili izdatke za tekoče pokojnine in postopno uresničiti sklop skupščinske republiške skupščinske socialnega zavarovanja o valorizaciji pokojnin za letošnje leto. Razmere staroupokojnencev pa so takšne, da se upravičeno odpira vprašanje, ali je dopustno še dlje ostati le pri obljubah in pri čakanju na nov pokojninski sistem ter videti perspektivo samo v tekočih valorizacijah brez možnosti za usklajitev prevedenih pokojnin.

Zato je treba poleg čimprejšnjega noveliranja 102. člena temeljnega zakona nujno najti še ustrezne viire, ki bodo omogočili odpravi opisane nesorazmerje in tako tudi za staroupokojnence uresničiti načelo delitve po delu ter prilagoditi pokojnine realni vrednosti. Seveda je še odprto vprašanje, ali naj se dodatna sredstva črpa samo iz živega dela aktivnih zavarovancev ali pa naj najde družba druge primarne viire. Vsa ta vprašanja naj bi proučila posebna komisija, da bi jih čimprej uredila.

Nafta na Dugem otoku

Po skoraj osemletnih poskusih vrtanja na območju Jadranskega mora je bil poskusno vrtanje na skrajnem severnem koncu Dugega otoka, med vasjo Veli rat in manjim svetilnikom istega imena, dalo pozitivne rezultate. Od leta 1959, ko so zvrtili prvo vrtno, nedaleč od Zadra, ki ji je na raznih krajih sledilo še nadaljnjih sedem vrtn, od katerih so nekatere pokazale le sledove nafte, je to prvi pozitivni uspeh. Strokovnjaki in geologi so po neuspešnih poskusih vrtanja vrtili in nadaljevali obsežna geološka, geofizična in seizmična raziskovanja, ki so potrdila domneve, da morajo biti na tem območju nahajališča nafte kakor tudi plina. Na Dugi otok je zagrebško podjetje INA pripeljalo konec lanskega leta svojo največjo 45 m visoko vrtno garnituro »Tomados«, s katero so začeli v februarju vrtni. Prejšnji teden je material, ki so ga spravili iz vrtnice, prvič pokazal, da vsebuje nafto. Tako so v kratkem času dobili približno 400 litrov nafte. Pojavilo se je tudi znatna količina zemeljskega plina. Strokovnjaki podjetja INA se ne morejo povedati, ali bo nadaljnje vrtnje dalo rezultate, ki opravičujejo rentabilnost izkoriščanja, vendar si na tihem mnogo obetajo.

Mesarji pri razsekovanju v mesni industriji Zalog.

Foto: AE

Svetujemo vam poklic

Možnosti v živilski industriji

Največ povpraševanja je po poklicih v industriji predelave mesa: po mesarjih, izdelovalcih mesnih izdelkov in konzervistih — Učna doba 2 leti

Delavci za poklice v živilski stroki se usposabljaajo v obrtni dejavnosti, mleviski industriji, industriji za predelavo mesa, mleka in mlečnih izdelkov in v industriji proizvodnje hrani. Izobražujejo se lahko tudi na tehniških šolah (na kemijsko živilskem oddelku, na tehniški šoli za predelavo mesa), na višjih in visokih šolah. V poklicih živilske stroke lahko delajo osebe z zdravimi dihalnimi organi, zdravo kožo, zdravimi notranjimi organi in zdravimi čutili; ne smejo biti klicnoosetli.

Iz higiensko preventivnih razlogov so vsi zaposleni v tej stroki dvakrat letno zdravniško pregledani. V nekatere poklice živilske stroke v industriji proizvodnje hrani (mlekarstvo, testeninska in pekarska dejavnost) se mladina neposredno iz osnovne šole ne more vključevati zaradi nočnega dela. V obrtni dejavnosti za te poklice (mlekar, pek, izdelovalec keksov, izdelovalec čokolade, slaščičar, mlekar, sirar itd.) ni takšnih ovir za vključevanje.

Največ povpraševanja je po poklicih v industriji predelave mesa: po mesarjih, izdelovalcih mesnih izdelkov in konzervistih.

Mesar: kolje živino, prašiče in drobnico (električno), odstranjuje kožo, dlako in drobovino, meso razreže in ga sortira po kakovosti. Mes pripravljajo za soljenje ali izdelovanje mesnih izdelkov. Mesar tudi skladišči meso v hladilnicah in ga razvršča za široko potrošnjo. Mesarjevo delovno področje je izredno široko in obsega delovna mesta pri izbiri živine, v klavnicah, razsekovnicah, hladilnicah in prodajalnih mestih. Mesar mora poznati živino za zakol, ki jo ocenjuje in izbira, poznati mora proizvodni proces v celoti in mora samostojno izbirati delovne metode za opravljanje naročenih del.

Delavci v razmeroma težjih delovnih pogojih (vlaga, menjavanje temperature), vendar je pod stalno zdravniško kontrolo in mora upoštevati pri delu vse predpisane varnostne ukrepe (pri delu uporablja gumijaste škornje, predpasnik ipd.). Pogoj za uspešno opravljanje poklica je zdravo in telesna odpornost, ročna spretnost in osebna čistota. Mesar ne sme imeti ploskih nog in se mu pretirano ne smejo politi roke in noge. Mesar ne sme biti občutljiv na prehlade in ne sme biti klicnoosetli. Mesar se zaposluje v klavnicah, v industriji za predelavo mesa in v mesnicah.

Izdelovalec mesnih izdelkov dela raznovrstne klobase in druge trajne in poltrajne mesne izdelke. Izdelovalec mesnih izdelkov pripravljajo osnovne surovine za predelavo, prekuhanje, kuhanje, hlajenje, zmrvovanje, sušenje in skladiščenje. V njegovo področje sodi tudi embaliranje mesnih izdelkov. Delo opravljajo ročno in strojno z raznovrstnimi stroji, strojnimi napravami in orodji (noži, brigazke, stroji za sekanje, drobljenje in mešanje surovin, polnilni stroji). Pri izdelovanju mesnih izdelkov uporablja meso, maslo, be, slanino, čreva, drobovino, kožo in razne druge dodatke. Izdelovalec mesnih izdelkov mora dobro poznati poleg raz-

novih lastnosti surovin tudi tehnologijo hlajenja in delovanja hladilnih naprav, razne načine prekuhanja in kuhanja mesnih izdelkov. Izdelovalec mesnih izdelkov mora biti ročno spreten, imeti mora smisel za oblikovanje in smisel za higieno. Zaposluje se v industriji predelave mesa in v obrtni dejavnosti. V industriji predelave mesa je mnogo pestrejša delovna mesta kot v obrtni dejavnosti. Kvalificirani delavci se zaposlujejo v industriji predelave mesa na najrazličnejših delovnih mestih v klobasarnah, klavnicah, črevarnah, konzervnih oddelkih, nasoljevalnicah itd. Strokovno usposobljeni mesarji se zaposlujejo tudi v večjih restavracijah in kot nakupovalci živine.

Potrebe po kvalificiranih mesarjih so zelo velike. Samo podjetje Agrokombinat Emona (obrat industrije predelave mesa) bo letos sprejel skoraj 30 učencev za izučevanje poklica strokega profila. Dosedaj menda še niso prejeli nobene prijave, ker mladina še vedno omalčujevaže te poklice, med drugim pa niti ne pozna dovolj strokovnega napredovanja v njih.

Učenci — bodoči predelovalci mesa se izobražujejo na tehniški šoli za predelavo mesa — Petrinja (Hrvaška). Pogoj za sprejem v šolo je uspešno dokončana osnovna šola in ustrezne telesne in duševne sposobnosti. Prvi dve leti šola usposablja kvalificirane mesarje, klobasarje in konzerviste. Vsako leto učenci prebijejo po en mesec na praktični podjetju, s katerim imajo sklenjeno učno pogodbo. Petrinjska tehniška šola pa uvesti turistično atrakcijo za poletne nad Reko in Kvarnerjem.

Staro hotel »Zora« v Bujah so letos letno uredili. Popravili so fasado, sobe pa opremili skladno z zahtevami sodobnega turizma. V vseh sobah je tekoča voda z novimi umivalniki, v vsakem nadstropju je kopalnica, sobe pa so opremljene v novim udobnim pohištvo. Gostje v Bujah bodo imeli prijetno prenočišče še posebno zato, ker so noči tam razmeroma hladne, od Buj do turističnih središč v Portorožu, Umagu in Novigradu pa tudi ni daleč.

Proti uvozu vina Odbor skupnosti za vino in grozdje pri zvezni gospodarski agenciji je te dni razpravljal o zahtevi beogradskega podjetja »Rudinar«, da bi uvozilo 2000 vagonov vina iz Alžirije. Odbor je po analizi položaja na domačem trgu in razpravi v »ka«-ri so nekatera trgovska podjetja menila, da uvoz ne bi povzročil motenj na domačem trgu, zavrnili zahtevo po uvozu. Odklonilo stališče so utemeljevali s tem, da znašajo neprodane zaloge vina okoli 20.000 vagonov, kar zadošča za kritje potrošnje do nove letine. Odkupne cene stalno naraščajo in po mnenju odbora ni potrebe, da bi vino uvažali zaradi intervencije na trgu. V petih mesecih letošnjega leta je znašal uvoz vina 2640 vagonov, kar je več kakor lani v enakem obdobju. Letošnji predelek grozdja bo verjetno nekoliko manjši kakor lani, vendar bo po cenah presegel večletno povprečje.

Veliki spomenik, malo rudo — Majhno mestec v vzhodni Bosni, središče komunice, je polno želje, da bi imelo tudi šolo — spomenik. (Foto: Drago Kralj)

Turiste bo zanimalo

Splitska poletna prireditve so se začele

Na peristilu Dikleijanove palače so se začele tridnešnje splitske poletne prireditve. Otvoritev predstave je bila Verdijeva opera »Aida«. Splitske poletne prireditve bodo trajale do 31. avgusta. V tem obdobju bo izvedenih petdeset koncertov, opernih in dramskih predstav na več odprtih prizoriščih v Splitu in v okolici.

Pri žibenškem mostu so odprli motel

Nedaleč od mostu čez Šibenški zaliv je zagrebško gostinstvo podjetje Medveščak odprlo novo zgrajeni motel, ki ima 44 postelj, restavracijo s 150 sedeži in prostorno teraso, prav tako s 150 sedeži. V načrtu je gradnja še ene terase, v sestavi vrtov pa bo tudi servis za popravilo in pranje motornih vozil.

»Dalmatinec« prevažata potnike na otoke

Poslovnica ljubljanske poštovne agencije »Kompass« v Dubrovniku je vzela v najem motorno ladjo »Dalmatinec«, s katero prevažata potnike na bližnje otoke Šipan, Lopud, Korčulo in druge. Poleg rednih voženj služi »Dalmatinec« tudi za izlete. Ladja sprejme 45 potnikov.

Letalski taksi na Reki

»Kvarner-ekspres« na Reki se pogaja s splitskim letalskim zvezom za najem letalskih taksi-jev. Z njimi hočejo vzpostaviti zvezo z oddaljenimi letališči Splitom, Dubrovnikom, Beogradom, Skopjem, Orlinom in drugimi, kjer pa uvesti turistično atrakcijo za poletne nad Reko in Kvarnerjem.

Hotel »Zora« v Bujah so uredili

Staro hotel »Zora« v Bujah so letos letno uredili. Popravili so fasado, sobe pa opremili skladno z zahtevami sodobnega turizma. V vseh sobah je tekoča voda z novimi umivalniki, v vsakem nadstropju je kopalnica, sobe pa so opremljene v novim udobnim pohištvo. Gostje v Bujah bodo imeli prijetno prenočišče še posebno zato, ker so noči tam razmeroma hladne, od Buj do turističnih središč v Portorožu, Umagu in Novigradu pa tudi ni daleč.

V treh občinah blizu 15.000 postelj

V letošnji turistični sezoni gredo občine Koper, Izola in Piran kar dobro pripravljene. Na tem območju je 37 hotelov, 47 gostišč družbenega in 78 gostišč zasebnega sektorja, 135 počitniških domov in 5 campingov. Zasebniki imajo 1173 sob, skupno imajo na obalnem območju za turizem pripravljenih 14.577 postelj. Največ ležišč imajo seveda v piranski občini, in sicer okrog 9500.

Proti uvozu vina Odbor skupnosti za vino in grozdje pri zvezni gospodarski agenciji je te dni razpravljal o zahtevi beogradskega podjetja »Rudinar«, da bi uvozilo 2000 vagonov vina iz Alžirije. Odbor je po analizi položaja na domačem trgu in razpravi v »ka«-ri so nekatera trgovska podjetja menila, da uvoz ne bi povzročil motenj na domačem trgu, zavrnili zahtevo po uvozu. Odklonilo stališče so utemeljevali s tem, da znašajo neprodane zaloge vina okoli 20.000 vagonov, kar zadošča za kritje potrošnje do nove letine. Odkupne cene stalno naraščajo in po mnenju odbora ni potrebe, da bi vino uvažali zaradi intervencije na trgu. V petih mesecih letošnjega leta je znašal uvoz vina 2640 vagonov, kar je več kakor lani v enakem obdobju. Letošnji predelek grozdja bo verjetno nekoliko manjši kakor lani, vendar bo po cenah presegel večletno povprečje.

Veliki spomenik, malo rudo — Majhno mestec v vzhodni Bosni, središče komunice, je polno želje, da bi imelo tudi šolo — spomenik. (Foto: Drago Kralj)

Na Prviču penzion za 3000 Sdin

Na otoku Prviču med Krkom in Rabom, kjer so bile svojčas težave s prehrano, nastanitvijo in prevozom turistov, je letos neprimerno boljše. Dva podjetna gostinca iz Zrenjanina sta prevzela »Kam oddaja« »Kaniža« in nudita gostom popoln penzion za 3000 S din.

Nov avtocamp pri Budvi

Jadranska magistrala je odkrila še eno prijetno pesčino na Ormogorskem Primorju. To je plaža »Jaz« pri Budvi, ki se razprostira več sto metrov daleč. Neposredno ob njej so odprli avto-camp, kjer bo prostora za več kot 400 avtomobilov in sotorov.

Avtokamp v Duilovu

Šest kilometrov vzhodno od Splita proti Omislu gradilo v Duilovu največji kamp na tem področju. Kamp bo imel na površini 60.000 kvadratnih metrov lepo urejene pesčine, sodobno restavracijo, prodajalnice spominkov in sanitarne naprave.

Akcijski »Jadran 67«

Ta mesec se je začela akcijski »Jadran 67«, ki naj na podlagi ankete odgovori na vprašanje, kje so turisti najbolj zadovoljni. V teku akcije, ki bo trajala ves julij in avgust, bodo anketairji več tisoč turistov v 60 turističnih krajih od Kopra do Ulcinja.

Trajekta ni

Številni turisti so pričakovali, da bo rošica »Jadrolinije« med letosnjo sezono trajektno zvezo med Splitom in Supetarjem na otoku Braču, vendar ta trajekt še vedno ne pluje na omenjeni progi, čeprav jo imajo vpisano v letošnjem redu plove. Mnogi motorizirani turisti so zaradi tega zelo nejevoljni. Nekateri odhajajo na otok tako, da potujejo z lokalno ladjo Postira, nekateri pa se celo domeniijo z lastnimi manjšimi ladjami, da jih prevežejo čez preliv. Niti v Splitu niti na Braču — kakor poročata zagrebški »Vjesnik« — za zdaj še nihče ne ve, kdaj bo začel pluti trajekt s celine na otok Brač.

V treh občinah blizu 15.000 postelj

V letošnji turistični sezoni gredo občine Koper, Izola in Piran kar dobro pripravljene. Na tem območju je 37 hotelov, 47 gostišč družbenega in 78 gostišč zasebnega sektorja, 135 počitniških domov in 5 campingov. Zasebniki imajo 1173 sob, skupno imajo na obalnem območju za turizem pripravljenih 14.577 postelj. Največ ležišč imajo seveda v piranski občini, in sicer okrog 9500.

Izšla je 3. številka z naslednjo vsebino:

načrti za ureditev lastnega vodovoda, lastništvo zemlje, hiše in stanovanja, preproge v stanovanju, ureditev otroške sobe, finska stanovanjska kultura, pogrinjki, »Naš dom« v gosteh pri Ivo Robiću v Opatici, za spretnost ženske roke, kvakanje in pletenje, moda, Italijani v naši kuhinji, dvizna garažna vrata, kako si položimo sami mehki pod, načrti za višeco polico, kako pravilno zavijemo darila, vrt v juliju, ideje za lepa vhodna vrata, velenjske enodružinske hišice itd.

5487

ZDS osnovne šole Brezovica pri Ljubljani

razpisuje delovna mesta učitelja

za razredni pouk za določen čas od 1. septembra 1967 do 15. marca 1968;

snažilke v Notranji Goricih za določen čas;

kuharice šolske mlečne kuhinje s polovničnim delovnim časom za nedoločen čas. Osebnih dohodkov po pravilniku.

Nastop službe s 1. septembra 1967. Prošnje pošljite osnovni šoli Brezovica pri Ljubljani do 31. 7. 1967. 5510

DRAGO KRALJ

Tisoč kilometrov okrog „tromeje“

Šola naj bo spomenik!

V mestecu Rudo, na koncu Bosne, se ubadajo s težavami, ki jih je med drugim kriva tudi republiška meja

RUDO, junija. — Peljemo se po dolini ob Limu. Iz Priboja v Rudo. Balkanska pokrajina. Obila pogorja; na jugu Javorina, na severu Varda. Tu in tam divje vzhvabane, gola pobočja; ozgana in razpihana dolina pa zasute z zelenjem in vlogo. Makadamska cesta se grize ob Limu. Milno sotočja, kjer priteče vajo od jezov osiromašeni Uvac. Sjava cesta, revne vase in desetine minov, ki se vrta spodaj ob potokih. Milni mornjajo svojo petdesetletno melodijo o obstoju sveta, o uporabi vodne sile in o tem, da se stvari bolj počasi spreminjajo na bolje, kakor pa se nam zdi v času, ki nam je podarjen za življenje.

Lim teče; len, blaten, utrujen in utusen. Pravijo, da je reka dobila svoje ime po latinski besedi »limnes«, ki pomeni mejo. Tod nekje, ob tej reki, ki priteka izpod Prokletij, najbolj divjega in neogostoljubnega balkanskega pogorja, se je trgala meja med zahodnim in vzhodnim rimskim cesarstvom. Takrat ni bila reka svoje ime. Tod je šla meja med Srbijo in turško Bosno, pozneje med Srbijo in Avstrijo, pa še med obema in črno goro. In čeprav je morda danes kar malo nesmiselno in celo povsem nesmotno govoriti o meji med tremi repub-

likami, je bila vendar ta tema — meja — nenehno navzoča v pogovorih.

Meja za šalo in zares

Na motor spredaj v avtobusu je sedel mlad, simpatičen in nenehno nasmejan možakar. Nekdo ga je predstavljal:

— Tovarš! Sahim Peljto, predsednik občinske skupščine iz Rudega. Nasmejani predsednik je vzel mikrofona in začel pripovedovati zgodbo o svoji občini, o težavah in nekatereh uspehih. Pa je nenehno prekinal svoj »govor« in naglo dodal:

— Pogledite tukaj to rečko... In tistile most! Tukaj je meja med Srbijo in Bosno. Cesta je nenadoma postala slabša, makadam bolj robat, manj prašen. Posledice ne pretrganega oskrbovanja. Nismo se še dobro zavedali, da smo prekoračili republiško mejo, ko je tovarš Peljto zgrabil mikrofona in nas naglo obvestil, da se pravkar peljemo čez mostiček, kjer smo spet prišli iz Bosne nazaj v Srbijo.

Vse to se je ponovilo še nekajkrat! Nekje, kraj se je imenoval Sastavci, smo se ustavili. Predsednik občinske skupščine nas je postavil v senco

in nam razložil, kje in kako tod poteka meja. Čez hrib, mimo one niže in potem med tistima dvema hišama, pa malo ob potoku in nazaj v hrib. Ma hrib jezik Bosne sega s pobočja navzdol k reki. Sredi tega jezika stoji malo večja hiša.

— Vidite, tovarš! V tisti hiši, ki pripada Bosni, je poslovalnica zadruga, postaja milice in ambulanta, vsi v službi pripadajo občini, ki pa je seveda v Srbiji. Saj vem, da je težko razumeti, res pa je vendar! Meja smešno vijuga čez reko in cesto, leze s hribov in se vrača nazaj v gozdove, tako da v Rudem, ko se končeno tja pripeljemo, ne vemo več, kdo je na kateri strani. Na tvoj kraj v Bosni ali v Srbiji?

UBOGI INŠPEKTORJI

— Meja dela smešne vijuge, pripoveduje zdravnik iz Rudega, toda posledice niso prav nič smešne. Kdo ve, kdo se je ponorčeval iz nas, ko je vlekli to tako zgodovinsko zelo utemeljeno mejo? Če bi vsaj ljudje bili drugačni pa sploh ne. Na tej in na oni strani »meje« žive Srbi ter muslimani, govore enako narečje, le skrbijo jim malo različne, ker pripadajo dvema različnim republikama. Zdravnik sem in vam bom povedal majhne

»zanimivosti«. Rudo naj bi bilo zdravstveno vezano k Foči, kjer imajo velikansko spominsko bolnišnico in dovolj prostora za vse bolnike. Toda Foča je od nas 130 kilometrov proč, cesta pa »bodo-bog-znamik«; strahoten makadam čez hribe. Pozimi je cesta pogosto zametena s snegom. Telefonske zveze so slabe. Sosednji Priboj, kjer imajo tudi bolnišnico, pa je od nas oddaljen le 20 kilometrov. Seveda, če so nujni primeri, peljemo bolnika v Priboj, a imamo potem nešteto problemov z obratovanjem, ker so v republikah nekatera drugačna praktična merila.

Rudo je daleč od Bosne, a blizu Priboja. Spada k Bosni. Vsi menijo, da bi bila velika prednost za komunice, če bi bila v Srbiji in bi bila vezana k Priboju.

Rudo je ena najbolj nerazvityh komun v Bosni. Lanski povprečni osebni zaslužek je znašal komaj 48.000 Sdinarjev. Trudijo se, da bi razvili medobinsko sodelovanje, ki naj bi bilo hkrati tudi med republiško. Občine (Priboj, Rudo, Prijepolje, Nova varoš in Plevlja) se med seboj še nekoliko zmenijo, toda ko se znajdejo v labirintu treh vrst republiških predpisov, marsikdo čupa. Sedaj so začeli veliko medrepubliško akcijo za uničenje živinskih boleznih, ki na področju Sandžaka ogrožajo ovce, govedo in še davno prepovedane, a nikoli uničene koze.

Inspektorji treh republik hodijo po hribovih in vaseh. Pregledujejo in ukrepajo. Ko je pa treba podpisati kak dokument, se vprašajo, ali lahko inspektor iz ene republike podpisuje papirje v drugi. Pomagajo si s formalnimi podpisni uradnikov iz

določene republike. Zmesnjavice, ki so sicer čisto po zakonu, po zdravi pameti pa ne.

Manjka še 30 milijonov

Rudo je kraj, ki je tako rekoč z zlatimi črkami vpisan v zgodovino partizanskega boja. V letu 1941, sredi decembra, je bila v tem majhnem kraju ustanovljena prva proletarska brigada. Ustanovitvi je prisostvovali tudi tovarši Tito.

V spomin na ta dogodek imajo v Rudem spomenik in majhen, a lepo urejen muzej. Spomenik se ponosno dviga sredi trga. Muzej pa je skromen in je najbolj zanimiva v njem vrsta marmornatih plošč, na katerih so zlato vsekana imena vseh partizanov in partizank, ki so bili navzoči ob ustanovitvi.

Med imeni je tudi nekaj Slovencev, ki jih je vojna vihra zalotila v teh oddolnih krajih. Berem imena Pibernik, Sauli, Zaucaur. Toda ta še ne tako davna preteklost ima svoj odmev v sedanjosti. Danes v Rudem menijo, da bi bil najboljši spomenik preteklosti, ki bi slavil in spodbudil, nova šola, ki je še nimajo. Danes v tej občini obiskuje pouk le okrog 65% šolobveznih otrok. Ali v nekaterih krajih ni šol ali pa so kraji tako raztreseni in oddaljeni, da otroci ne morejo hoditi v šolo. V muslimanskih vaseh pa je še trdno zakoreninjeno mnenje, da je ženski mladini obiskovanje šole bolj škodljivo kakor pa koristno.

V Rudem gradijo šolo — spomenik. Več let jo že postavljajo, lepa bo. Veliko delajo prostovoljno in večino denarja so zbirali štrom po Jugoslaviji, v najrazličnej-

ših krajih, po tovarnah in pri posameznikih; vsak dinar jim je bil dobrodošel. Sedaj jim manjka je še 30 milijonov Sdinarjev.

— To je ravno toliko, kolikor v kakem večjem podjetju prvi nadzornik v enem letu! Pravi predsednik Peljto. Sklenili smo, da bomo

imenovali razrede po podjetjih, ki nam bodo največ pomagali. Vemo, da je to malo koina in maledovanje, a vemo tudi, da drugače ne gre. Prizadevamo si, da bi v našo akcijo vključili vsakogar, ki ima kakršnokoli zvezo z brigado, ki je bila tukaj ustanovljena.

Nekateri jim očitajo, da ni lepo, kar počno in da pravzaprav nimajo nobene pravice »enjaviti« prvo proletarsko, češ da ni bila prav nič zaslug kraja, če je to po naključju tu rojena ta brigada. — Kadar gre le za priložnost v slavo, potem govore o Rudem, ko pa gre za denar, za šolo, pa vsi skomigajo in pravijo, da se ta slava ne tiče nas, pribej zdravniki, ki marsikaj ve. Vsi upajo, da bodo denarci le kanili od neke in da bo šola čez eno leto vseljena.

DRAGO KRALJ

Repriza „Kisangani“

Radijska postaja v Kinshasi prestolnici demokratične republike Kongo, je učeraj zjutraj prekinila redni program, po pateričnih akordih Beethovne Pete simfonije je napovedoval sporočilo, da so se sovražni pateriči spustili na letališče v Kisanganju (bivši Stanleyville) in ga zavzeli, prav tako pa tudi mesto Bukavu. Natanko tako kot pred slabim letom dni, ali bolj točno, natanko tako kot je predvideval načrt, ki so ga odkrili lani jeseni, potem ko je kompiška nacionalna armada ob pomoči tujih najemnikov (Francozoji, ki so v službi kompiške vlade) zadušila upor bivših katanških žandarjev in njihovih belih inštruktorjev, ki so bili kot del nacionalne armade nameščeni v Kisanganju in okolici.

Dne 23. septembra lani je namreč v tej oddaljeni provinci izbruhnil upor bivših katanških žandarjev, za katerega pa se je potem izkazalo, da je bil samo uvod v vrstni desant najemnikov, ki naj bi se spustili na nekatera letališča v Katangi. Njih maksmalni program je bil, oklicati Combeja za predsednika vlade (Combe je bil 1. 1965 odstavljen z oblasti s posegom vojske, to je generala Mobutuja in se ima še vedno za legalnega predsednika kongoške vlade), če to ne bi šlo, pa odcipati Katango in izvesti državljansko vojno. Načrt je delno preprečila francoska policija, ki je aretirala del avanturistov, pripravljenih osvoboditi Kongo za belgijske franke in v imenu Combeja. Listi v Kinshasi pa so takrat resno zatrjevali, da je bil Moiz Combe v času upora v Kisanganju nekem angolskem generalu, ki je bil v angolske meje, ki so ga dale angolske oblasti na razpolago Combejevim najemnikom.

Komentator radijske postaje v Kinshasi je sporočil, da gre tokrat za vimperalistično, ki so začeli izvajati svoj makavelistični načrt. Pri tem je treba poudariti naslednje: kadar Kinshasa govori o vimperalistični misli, preden ni famoznih 300 belgijskih družin, ki so tako ali drugače udeležene pri delnicah »Société générale«, ki je bila še do nedavnega nekonami kralj demokracije republike Kongo, ter na tiste veje ameriškega in nizozemskega kapitala, ki je soudeležen v tej družbi. V luči teh dogodkov je mogoče postaviti v pravi prostor tudi senzacionalno novico o »pristaniku« bivega kongoškega premiera Combeja na alžirskem letališču Dar el Beida. Do danes opolnena je bilo o tem znanih le nekaj temeljnih dejstev: da so »neidentificirani« oboroženi ljudje pristigli letalo, v katerem se je vozil Combe, da je pristalo v Alžiru namesto v španski Palmi ali Majorci, da je bilo v Combejevem spremstvu nekaj belgijskih in njegovih sekretarjev, angleščina Nina Mambro, da vse zastituje alžirska policija, ki pa ne daje nobenih pojasnil, ne o tem, kakšna je zveza med Combejevim spremljevalci in skrivnostnim pristanikom, ne o rezultatih zaslišanja; alžirska vlada pa se naprej molči o tem, ali bo Combeja, ki je bil 13. marca letos obsojen v Kinshasi na smrt zaradi napada na notranjo in zunanjo varnost demokratične republike Kongo, izročila vladi v Kinshasi ali ne.

Kongoška vlada je namreč takoj, ko je prispela vest o Combejevem »pristaniku« v Alžiru obtožila bivega premiera, da je koval novo zaroto v Katangi, razpohoval razkol v nacionalni armadi in notni državljansko vojno, hkrati pa pripravljati atentat na predsednika republike, generala Mobutuja. Neudarno pa so v Kinshasi govorili, da je bil Combe namenjen »nekam v Afriko«, da bi vodil izvedbo tega načrta.

Kot rečeno, ti glasovi niso bili uradni, vsekakor pa drži, da je kompiška vlada od najprej Combeja pokazala zanimivost za »največji ravnik«. Takoj, ko je prispela vest, da je Combe v rokah alžirske policije, sta se predsednik Mobutu in njegov zunanji minister Bomboko podala čez reko Kongo in se v sosednjem Brazzavilleu dolgo pogovarjala z alžirskim odpravnikom polov (Alžirija in Kongo od leta 1964 nimata medsebojnih odnosov; ambasador Kongoja v Algerju je en mesec v Alžiru, ni pa še izročil poverljivosti, medtem ko alžirski veleposlanik za Kinshaso sploh še ni bil imenovan), kongoška vlada pa je napovedovala, da bo odgovorila v Alžir delegacija visokih osebnosti, ki se bo pogajala o tretični Combeja. Izkušeni diplomat, bivši kompiški veleposlanik v Kongo, zavedajoč se, da sta nestabilnost in anarhija v tej največji in najbogatejši afriški državi najbolj zanesljivo jamstvo za njene interese. Prav tako očito pa je, da prihajajo dogodki v Kongo, ki je središčne afriške stabilnosti ali labilnosti, kot meta z neba vsem tiptim, ki bi radi čim prej prileteli v senco krizo na Srednjem vzhodu. M. SUTAR

KUKRINKISI BRITANSKI ANGEL MIRU

»Pravda«, Moskva

S poti po Škotski

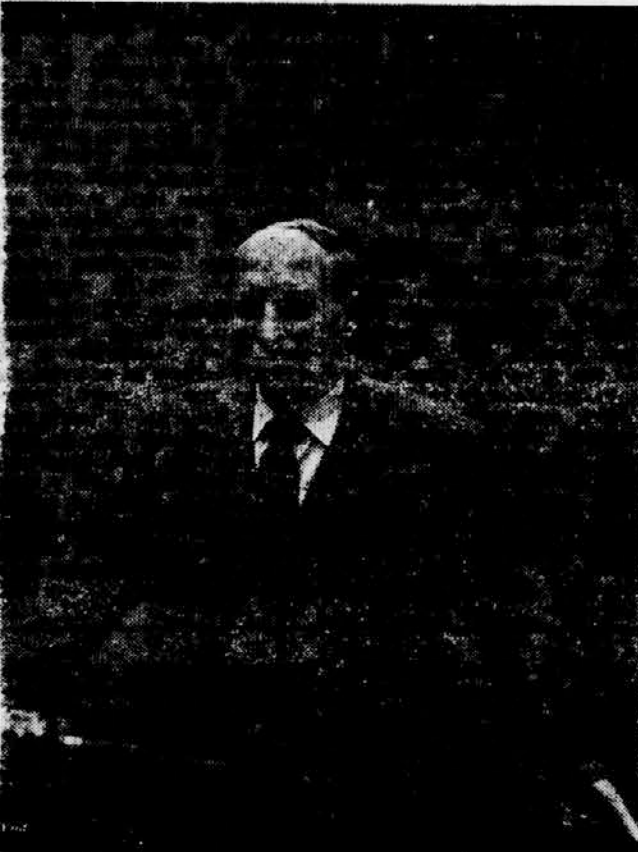
Dežela veleposestnikov

Veleposestva se le počasi, toda vztrajno drobijo

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

V Britaniji je še dosti veleposestnikov, toda največ se jih je obdržalo na Škotskem. Tam se lahko posestnik proda celo lovišče ali hrib, ne da bi se dosti poznalo. Največja posestva, ki so jih davki in čas sicer nekoliko odkrutili, izvirajo iz sive davnine. Tako ima polkovnik Cameron iz Lochielia 40.000 hektarov zemlje. Četudi ni plemenite krvi, je vendarle ugleden mož: poglavar škotskega plemena Cameron, 26. po vrsti, kar dokazuje, kako starodavne so te reči na Škotskem.

Skoraj vsi drugi veleposestniki imajo plemiške naslove — od vojvod nazvali. Med največjimi veleposestniki je sir Walter John Montagu Douglas Scott, vojvoda Buccleuch — 135.000 hektarov. Ta je nekemu dopisniku dejal: »Verjetno mislite, da imam preveč. Toda sedanje posesti ne morete niti primerjati z zemljo, ki smo jo imeli pred 50 leti.« Ko je še živel njegov ded, je družina Buccleuch imela skoraj 300.000 hektarov zemlje.

»SAMO« 135.000 HEKTAROV — Vojvoda Buccleuch, eden izmed največjih posestnikov na Škotskem in v Angliji. Foto: arhiv »Deia«

Tudi veleposestniki stokajo. Trdijo, da so davki neznošni, stroški kmetovanja naraščajo, dvorci in gradovi se podirajo. Z navno prisilnostjo pravi grofica Sutherland, ki je eden izmed severnih okrajov škotskega višavja — »Ostalo nam je samo še 60.000 hektarov zemlje.«

In tako je ostalo vojvodi Sutherlandskemu »samo« 80.000 hektarov, lordu Lovatu 76.000, vojvodi atholskemu 48.000, vojvodi westminstrski in družini 40.000 hektarov in tako dalje.

Veleposestniki imajo zelo močno organizacijo, v katero vabijo tudi majhne ribe. Njihov namen je ohraniti škotsko čim dlje »devisirsko«. Priznati je, da je čedalje huji. Četudi je v Britaniji še nekaj »dotaknjena« pokrajin, jih je premalo za vse tiste ljudi iz veleposest na jugu, ki bi se radi navžili čiste škotske zraka in po močilih ribiško palico v bistre reke in potoke škotskega višavja. Veleposestniki bi radi čim bolj zadržali to poplavo z juga, vsaj kar zadeva navadna zemljane. Bogati turisti, ki lahko izdatno plačajo za

je raj za ribiče in v reki mrgoli lososov in postrvi. Ko je prodajal zemljišče, je v časnikih objavil takle oglas: »Čudovito športno posestvo na površini 150 kvadratnih kilometrov, oddaljeno samo 50 minut od železnice in letališča.«

Tudi nekdanji britanski ministrski predsednik sir Alec Douglas-Home ni od muh. V lasti ima kakih 25 tisoč hektarov, predvsem v škotskem nižavju in bližini meje med Škotsko in Anglijo. Poleg tega ima posestva tudi južno od meje. Nekaj teh posestev je v lasti družine od 13. stoletja. Še pred slabimi petdesetimi leti so predniki sir Aleca na posestvih v pokrajini Angus — domovini stare, črne pasme krav pobirali od kmetov po dva penija za vsak funt masla in štiri penije za ducat jajc, ki so jih prodali na tržnici v Kirriemuiru. Bili so lastniki zemljišča, da kateremu so stale stojnice.

S tem seveda še daleč ni izčrpan seznam veleposestnikov, ki se posebejo na Škotskem vztrajno držijo svoje zemlje. Res je, da so jih precej prizadeli davki — posebno pri prenosu posesti z očet na sina — toda res je tudi, da je v zadnjih letih črna zemljišč povzdignila. Posestvo v škotskem višavju sicer ni toliko vredno kakor zemljišče v okolici Londona, toda tudi na Škotskem se industrija širi na vse strani in ljudi iz prenaseljenega Glasgowa in drugih mest je treba tudi nekam preseliti.

Toda počasi in vztrajno se veleposestva le drobijo. Velik del zemlje prihaja v roke veleposestnika, ki je začel »kopiciti« zemljo še pred 50 leti, a je kljub temu postal že največji lastnik zemlje v Angliji in na Škotskem. To je država oziroma gospodarska komisija, ki ima v lasti že nad milijon hektarov zemlje, predvsem gozdov. Vsako leto dokupi kakih 20.000 hektarov zemljišč. Komisija skuša čim bolj pomladiti in pametno izkoriščati lesno bogastvo dežele. Zda mora Britanija uvažati na leto za 500 milijonov funtov lesa, iz domačih gozdov ga dobi na leto samo za 30 milijonov funtov. Komisija skuša tudi čim bolj izkoristiti površino, ki so bile doslej neizkoriščene, in tako ustvariti zaposlitev za mnogo delavni rok. Čez kak desetletje bo komisijska za gozdarstvo po dvojnja površino svojih »posestev« — imela bo približno desetino dežele. Toda nihče se ne jezi zaradi tega. Veleposestniki s tako čisto vestjo se nismo »imeli«, je zapisal neki časnikar.

BOZIDAR PAHOR

Kulturna revolucija še eno leto

NEW DELHI — Predsednik KP Kitajske Mao Ce Tung pravi, da bo triletna kulturna revolucija na Kitajskem še eno leto dni. To je Mao Ce Tung izjavil voditeljem »marksističnega« krilav celjskega KP Sammughatasana, ki ga je obiskal prejšnji mesec. Kakor piše delijski »Times of India«, je Mao Ce Tung mnenja, da »vse leti ni dolga doba za tako velike spremembe, kakršne se zdaj dogajajo na Kitajskem«. Rekal je, da so bile lani udarne sile močnejše od levih, da pa se je položaj zdaj spremenil, »še vedno se vrnemo spopadi med posameznimi grupacijami, toda to je v glavnem posledica vojne«, je dejal Mao Ce Tung.

Južnoameriški trojanski konj

Resolucija neuvrčenih držav ni dobila potrebne večine v generalni skupščini

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

NEW YORK, 5. jul. Resolucija neuvrčenih držav ni uspela pridobiti potrebne dvetrinjske večine spazodih in glasovnih določil svetovne organizacije. S tem se je velika, mika, ki se je bila v generalni skupščini proti plodovom agresije, končala, ne da bi se posreželo izboljšati tak rezultat, ki bi jo spremenil v praktičen sklep svetovne organizacije.

Vendar pa je treba takoj reči, da ta bitka ni izgubljena, navzile tem številnim poskušavam. V tej bitki niso bili predvsem zato, da bi se v njej na vsako omo dobojevali do tekinse resolucije, ki bi bila na koncu lahko sprejeta. V njej je šlo predvsem za nekaj bistvenih političnih načel, na katerih naj sloni življenje mednarodne skupnosti. V njej je šlo za to, da se pove, da agresija v mednarodnem življenju ne more uspeti kot nekaj, kar je mogoče lepo sprejeti. V tej bitki je šlo za to, da se pokaže, da plodov agresije ni mogoče obdržati ob molanju svetovne organizacije.

V tem smislu je ta bitka pomenila novo strmitve neuvrčenih držav na svetu. Pomenila je neke vrste njihovo razenano, potem ko so bile dal časa v defenzivi in potem ko so te države doživle hude udarce od tistih sil na svetu, ki so si pritisk in prevlado postavile za pravico svoje vedenja. V tem smislu je imela ta bitka pomembnejši značaj.

Vendar pa ni mogla pridobiti zadostno število gla-

S takšnim rezultatom glasovanja je največ izgubila svetovna organizacija sama. Za vsa bitna prošla resolucija neuvrčenih držav predvsem prizadevanje, da ohranijo Izraelu njegov zavojevski položaj. Takoj zatem pa je sledilo tudi prizadevanje, da bi onemogočili generalni skupščini delovati kot vest svetovne skupnosti. ZDA so bile od vsega začelja proti generalni skupščini in so hotele s svojo akcijo dokazati, da so imele prav. To se jim je posrečilo, toda ta »taktika« je pripeljala svetovno organizacijo v enega največjih položajev v njenem obstoju. Ta hip ni mogoče vnaprej videti vseh posledic takšne igre. Posledice se bodo pokazale pozneje v hujših oblikah.

JOSIP VRHOVEC

Sirci so pesimisti glede akcije združenih narodov

Vlada v Damasku ni pripravljena popuščati ali delati kompromise v zvezi z agresijo

OD NAŠEGA POROČEVALCA

DAMASK, 4. julija (Telex). Te dni čakajo arabske dežele in ves svet na novico iz New Yorka: kako se bo odločila generalna skupščina OZN glede krize na Srednjem vzhodu. Ali Sirci smatrajo, da svetovna organizacija lahko reši te probleme na mirolni način?

Odkrito lahko rečemo, da so glede tega bolj pesimisti

KONFERENCA AFRIKO-AZIJSKE SOLIDARNOSTI — V Kairu se je končala tridnevna konferenca afriko-azijske solidarnosti, ki se je udeleževalo 200 delegatov iz petdesetih držav. Konferenca je obsodila izraelsko agresijo in izrekla podporo arabskim državam pri prizadevanjih, da bi čim prej odpravile posledice agresije. Na sliki je prizor iz konferenčne dvorane. Telefot: UPI

ČSSR: ukrepi proti inflaciji

Sedanji petletni plan bodo morali prilagoditi novim gospodarskim razmeram

PRAGA — Državna komisija za finance, cene in mezde bo predlagala vladi, naj sprejme nove ukrepe, tako da bi čim dosledneje uresničili protinflacijske koncepte gospodarske politike. V tem smislu so tudi predlagali, naj bi sedanji petletni plan 1966—1970 prilagodili novim gospodarskim razmeram, nastalim s prehodom na novi gospodarski sistem.

Ostri protinflacijski ukrepi so ustvarili položaj, s katerim niso računali, ko so prešli na nov gospodarski sistem. Gre predvsem za precej višji dohodek podjetij, za večji porast cen in zaposlenosti, kakor so računali, in za nadaljnji ekstenzivni razvoj gospodarstva. Podjetjem so z novim sistemom pustili precej več možnosti svobodnega razpolaganja z lastnimi sredstvi, vendar je dvigovanje cen na veliko mnogim prineslo tudi velika sredstva, ki si jih niso pridobili s povečanjem produktivnosti in racionalnim gospodarjenjem. Za to predlagajo ukrepe tako za okrepitev realne finančne osnove podjetij kakor tudi za odzvem nezastužen pridobitnih sredstev. To bodo predvsem uresničili z zmanjšanjem državnih dotacij, zlasti tam, kjer ekonomsko niso upravičeni, pa tudi z drugimi protinflacijskimi ukrepi.

V političnem predlogu državna komisija ukrepe, ki bodo pripomogli k temu, da bo do poslednje postopoma prilagajala domače cene proizvodov svetovnim, tako da bi obdržali svetovni na učinkovite strukturne spremembe v proizvodnji in porabi. Predlagajo so tudi ukrepe, po katerih bi uskladjali povečanje zaslužkov s povečanjem proizvodnosti, ker se tu ti tu čuti močan inflacijski pritisk. V prvih štirih mesecih tega leta so se zaslužki povečali za 4,9 odstotka, proizvodnost pa za 3,6 odstotka. Od podjetij bodo zahtevali, da imajo pri delitvi presežkov ustvarjenih sredstev pred oči celovito oceno proizvodnih rezultatov in da se do-

sledno držijo načela, da naj zaslužki naraščajo v skladu z naraščanjem proizvodnosti dela.

STANOVANJE SI PRIDOBIS

»CELEIA COMMERCE« — Celje

bo imelo 8. julija s pričetkom ob 9. uri

razprodajo

tovarnih TAM-KIPER, 2 TAM 2000, INV Kurir, INV Kombibus in več OSEBNIH AVTOMOBILov različnih tipov in pa DUMPER-KIPER — prekuženik ter JEEP, vse po ugodni izklizeni ceni.

Razprodaja bo v Celju, Gledališka ul. 2. 5333

ALPINA

TOVARNA CEVLJEV ŽIRI

razpisuje po sklepu delavskega sveta

javno dražbo

na kateri bodo naprodaj:

čevljarški stroji za izdelavo podplatnih delov obuvice

čevljarški šivalni stroji

elektromotorji

elektrogenerator za vzbujevalno dinamno in stikalo ploščo ELIN, 80 KVA, 400/231 V, 750 u/min pri frek. 50 Hz

In nekaj drugih strojev in opreme.

»a dražba bo dne 11. 7. 1967 od 7.—9. ure za užben sektor in od 10.—12. ure za zračni sektor

»stopniki podjetja morajo predložiti licenčni listi

»sijjii poblašila podjetja za nakup osnovnih sredstev ter izjavo, da bodo kupljena osnovna sredstva porabljali za nadaljnjo reprodukcijo.

»širnejši podatki javne dražbe kakor tudi izklone ne so na vpogled pri vratarju podjetja. 5517

Latinske Amerike

Zveza za napredek opozarja v letnem poročilu na to, da zdaj nevarno nazaduje tempo razvoja Latinske Amerike.

V letu 1966 je bil bruto dohodek v Latinski Ameriki za 1,8 odstotka manjši kakor leta 1965 in za 2,6 odstotka manjši v primerjavi z letom 1964. Skupno se je proizvodnja latinskoameriškega gospodarstva lani povečala za 3,7 odstotka, medtem ko je demokratski prirastek poskočil na rekordnih 2,9 odstotka.

Avtorji letnega poročila zveze za napredek opozarja, ko pojasnjujejo to naglo nazadovanje gospodarskega razvoja Latinske Amerike, da je bil odločen negativni faktor nevarna zastoj gospodarstva Brazilije in Argentine, ki pride nanju sicer 45 odstotkov celinskega gospodarskega moči. Vrsti držav tega področja se sploh ni posreželo pospešiti razvoja, tega pa se v njih nadaljuje nevarna stagnacija, je rečeno v tem dokumentu.

Svetovni pridelek kave nazaduje

RIO DE JANEIRO — Svetovni pridelek kave v »kvantnem letu« od julija 1966 do konca junija 1967 je nazadoval za 25 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom — znašal je komaj 69 milijonov 60-kilogramskih vreč. Zlasti močno je padel pridelek kave v Braziliji (okrog 50 odstotkov), vendar pa je Brazilija še vedno ostala prva dežela kave na svetu. Raznajo pa, da so ostale še velikanke zaloge iz prejšnjih let in da te zaloge zadostajo za več kot enoletno svetovno porabo.

Medtem ko je bilo leto 1966-67 rekordno (skoraj 93 milijonov vreč), je lanski dohodnos znašal komaj 69,5 milijona vreč. Po uradnih podatkih so v Braziliji v letu 1966-67 pridelali 22 milijonov vreč kave ali 22,4 milijona vreč manj kot prejšnje leto.

Druga po pridelku kave je zdaj Kolumbija z 9,2 milijona vrečami. Ta dežela je poleg Mehike edina, ki je letos povečala pridelave v primerjavi z letom 1965-66. Zaradi neugodnih vremenskih razmer je nazadovanje pridelave v srednjeameriških državah.

Države, svetovne dobavitelje kave, so močno v skrbeh zaradi sedanjega znižanja cen kave na svetovnem trgu. Vrednjava kave stane zdaj manj kot 48 dolarjev.

Zahodne firme gradijo rudnik v Angoli

AKRA — Konzorcij zahodnoevropskih firm, ki ga je osnoval in v katerem ima največji delež Kruppov koncern, gradi v Angoli rudnik za novo odkritim rudarskem bazenu najbolj kvalitetne železne rude. Njene rezerve cenijo okrog 110 milijonov ton, rezervne železne rude srednje kakovosti pa na več sto milijard ton. Novi rudniki železne rude so v angolski pokrajini Cassinga in so jih začeli delno izkoriščati.

Po pogodbi, sklenjeni s portugalsko rudarsko družbo »Miniera do Lobos«, bodo zahodnoevropske firme dobavile kompletno opremo za rudarski bazen v Cassing in gradile cel kompleks obratov in privozov. Skupne investicije za ves projekt, ki jih bodo dali portugalski družbi kot srednjoročni kredit, bodo znašale okrog 60 milijonov dolarjev. Kruppovi partnerji v konzorciju so družbe iz Italije, Belgije, Danske in Portugalske.

Sprejememo takoj marljivo in pošteno

DEKLE

za delo v bifeju.

Nudimo dobro plačo, urejen delovni čas in prosti čas.

Pišite na naslov:

Frau Fuchs, Hotel Bären, CH — 8580 Amriswil (bilzu Bodenskega jezera) — Schweiz.

Interesente opozarjamo, da morajo zaposleni v tujini imeti pri sebi pristojnega zavoda za zaposlovanje.

1000

Oglašujte v DELU

Novice

LJUBLJANA: uspeh zbora ljubljanske Glasbene matice. Na mednarodnem tekmovalnem pevskih zborov v Haagu (Nizozemska) je zbor ljubljanske Glasbene matice dosegel v A kategoriji mešanih zborov drugo mesto. Tekmovanje amaterskih pevskih zborov se vključuje v holandski festival; glasbene prireditve v vsej državi trajajo od 15. junija do 15. julija. O turneji zbora Glasbene matice bomo obširneje še pisali.

NOVO MESTO: »Tine Rožanec« na Otočcu — V okviru kulturnih prireditev v letošnji turistični sezoni bo v soboto na Otočcu gostoval folklorni ansambel »Tine Rožanec« iz Ljubljane. Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu in turistično društvo Otočec — Šmarješke Toplice bosta v letošnji sezoni organizirala v Šmarjeških Toplicah in na Otočcu osem kulturnih prireditev.

RADOVLJICA: kulturna prireditev v turistični sezoni — V vrsti kulturnih prireditev med poletno turistično sezono bo v nedeljo, 9. julija, v Bohinju »Pod skalco« srečanje pevskih zborov in folklornih skupin iz krajev v radovljanski občini. Na tem lepem naravnem prizorišču blizu jezera bodo nastopili pevski zbori iz Bohinjske Bistrice, Srednje vasi, Gorjuna, iz Podnarta, Kroke in Radovljice. Za poprester program pa bodo nastopile tudi tri folklorne skupine, in sicer iz Gorji, Bohinjske Bistrice in z Bleda. Srečanje, ki ga prireja zveza kulturnoprosvetnih organizacij, bo ena večjih prireditev, ki bo gotovo privabila precej domačin in tujih turistov.

KRANJ: posvetovanje ravnateljev gorejskih šol — V ponedeljek je bilo v Kranju posvetovanje ravnateljev vseh gorejskih šol. O analitičnem načrtovanju dela v šolah je na posvetu govoril direktor republiškega zavoda za šolstvo Miro Lužnik. V razpravi so ravnatelji opozorili na dim tesneje povezavo šole z napredkom znanosti in se zavzeli za uvajanje najsodobnejših metod dela v naših šolah.

KAMNIT: »Lira« se je vrnila iz Nizozemske — V tednu od 25. junija do 1. julija je gostovalo prvo slovensko pevsko društvo »Lira« iz Kamnika v Nizozemski. Kamničani so vrtili obisk pevskega zbora iz Ulta (R. K. Ulta's Mannenkoor 57), ki je gostoval lani septembra v Kamniku in Domžalah. Nastop Kamničanov v novi, modernizirani in izredno akustični cerkvi sv. Petra in Pavla v Ultu je privabil skoraj 1300 poslušalcev, ki so s spontanin priznanjem nagradili pevce za njihovo res doživeto izvajanje. Po koncertu je združen zbor približno 120 pevcev, ki so ga sestavili člani Ulta's Mannenkoor in »Lira« zapel slovensko narodno »Kaj b'jes tebi dat«. Do mračni kritik ocenjuje »izredno tehniko dirigenta Sana Vremsak«. »Lira« je priredila koncert še v bližnji bolnšnici.

BEOGRAD: Veljko Bulajić v žiriji filmskega festivala — Jugoslovanski filmski režiser Veljko Bulajić je bil izvoljen za člana žirije letošnjega 18. mednarodnega filmskega festivala v Benetkah. Bulajić je član žirij za kratki in dolgi dokumentarni, kratki igrani, risani in otroški film. Benški festival se začne 13. julija in bo trajal do 23. julija. Predvajali bodo filme iz 48 držav. Jugoslavijo bo zastopalo 17 kratkih filmov.

ARANDJELOVAC: kiparski simpozij — Gre za združitve dveh ugodnih okoliščin. V Arandjelovcu je znano letošnje Bukovička banja z lepo urejenim starim parkom, v neposredni bližini pa rudnik belega marmorja. Ni primernega toreja za uspešen simpozij. Že pred leti sta bili v parku prirejani dve kiparski razstavi v naravi. Lani na prvem simpoziju, ki je sedem kiparjev izdelalo sedem kipov, ki sedaj krasi park. Stroške sta v glavnem poravnali občina in zdravilišča uprava, medtem ko je rudnik »Venecija« dal umetnikom marmor zastoj. Letošnja druga simpozija, ki se je začel 1. julija, se udeležuje deset kiparjev, med njimi nekaj znanih. Slovanjo zastopa Drago Tršar, iz Hrvaške so prispeli Angeli-Radovani, mladi Sime Vulas, ki je pred kratkim razstavljal v Ljubljani in je mojster v lesu, pa še Ivan Kozarić, nekaj kiparjev je iz Beograda pa dva gosta, Ksenija Ljubrić iz Pariza in Joseph Schagen z Dunaja. Tako bo Arandjelovac v nekaj letih ob sorazmerno majhnih stroških bogatejši za izjemno zbirko marmornatih kipov v naravi, kakršnih nima nobeno naše letošnje.

BERLIN: priznanje jugoslovanskemu filmu — Jugoslovanska kinematografija je dosegla pomemben uspeh — na filmskem festivalu v Berlinu, ki se ga je Jugoslavija po desetih letih spet udeležila. Nagrado je dobil režiser filma »Prebujenje podgane« Zivonir Pavlović za najboljšo režijo. Po uspehu »Biralcev perja« A. Petrovića v Canne-

su pomeni triumf Z. Pavlovića doslej največji uspeh jugoslovanskega filma v kategoriji igranih filmov. Scenarij za Pavlovićev film je napisal Ljubisa Kozomara, posnela pa ga je Skupnost združenja filmskih delavcev Srbije. Prvo nagrado in zlatega medveda je dobil poljski režiser J. Skolimowski za film »Start«, s katerim je branil belgijske barve. Kot najboljša igralka sta bila nagrade na angleška igralka Edith Evans in francoski igralec Michel Simon (na sliki).

OBVESTILO

ZDRAVILIŠČA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA DOBRNA PRI CELJU

s posebnim zadovoljstvom sporočamo vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancom, da smo s 8. RAVNANJE JULIJEM 1967 uvedli v našo zdravstveno in gostinstvo turistično dejavnost VRSTO DODATNIH USLUG, ki jih opravljamo solidno, poceni in v popolno zadovoljstvo cenjenih strank. V svojih gostinskih obratih vam bomo po vaši želji postregli s specialitetami naše znanstvene kuhinje, na voljo pa so vam tudi najboljše alkoholne in brezalkoholne pijače. Tako vam bodo dobra in solidna kuhinja, pristna kapljica, termalno kopalnice ter ustrezna zabava in razvedrilo danih novih moči za jutrišnji naporni delovni dan. Odlični klimatski pogoji v mirnem ambientu ZDRAVILIŠČA DOBRNA vam bodo skupno z našimi uslugami omogočili solidno in popolno rekreacijo po napornem delu.

Od sobote, 8. julija dalje, vsak večer odprta naša poznana letna PARK KAVARNA z odlično postrežbo, glasbo in plesom! Po težkem in napornem delu vam bodo izredno koristile tudi kopeli z našo svetovno znano termalno vodo, ki zdravi bolezni ženskih genitalnih organov, ter revmatična in nevrotična obolenja. Tudi zdravim ljudem so take kopeli potrebne, ker jim utrjujejo zdravje! Vsak dopoldan in popoldan igra priznana godba v zdraviliškem parku!

Za razvedrilo vas vabimo na kegljanje v naše obnovljeno kegljišče! Poslušajte se naših prenočitvenih zmogljivosti! Cene vseh naših uslug so konkurenčne! Obiščite nas in boste zadovoljni!

Toplo se priporočata

Kolektiv Zdravilišča Dobrna in Turistično društvo Dobrna

Sodelovanje med Ljubljano in Splitom

Tudi na področju ustvarjalne kulture opažamo čedalje močnejše nagnjenje k decentralizaciji. Nastajajo nova regionalna središča, ki jih označuje dejavnost založb in raznih kulturnih ustanov, pisateljskih in umetniških krožkov i. dr. Drugače kot v prejšnjih desetletjih si zdaj vsi regionalni kulturni delavci prizadevajo, da bi povsem premagali tako imenovani provincializem in da bi zanje veljala ista vrednotna merila, kot jih uporabljajo v tradicionalno priznanih središču nacionalne kulture.

V širokem krogu hrvaške in srbske kulture — krogu, ki ga določa predvsem jezik kot najizrazitejše sredstvo kulturno-ustvarjalne dejavnosti — kažejo pravkar omenjene prizadevanje slovenske revije, ki izhajajo v posameznih večjih mestih, bi se postopoma ustavili pred revalno fiziognomijo Splita, mesta, ki se ne ponaša samo z bogato kulturno dediščino preteklosti, marveč še dovolj zgornjo opozarja na svoj pomen v sedanosti. V juniju je spet začela izhajati revija »Vidiki«, ki so ji materialne razmere prepregle pred štirinajstimi leti uspešno začeti razvoj in ki predstavlja predvsem mlado generacijo in njene težnje v književnosti in umetnosti, njeno stališče v spoprijetih pogledov na sodobne kulturne in družbene probleme. »Vidiki« izdaja občinska konferenca Zveze mladine v Splitu.

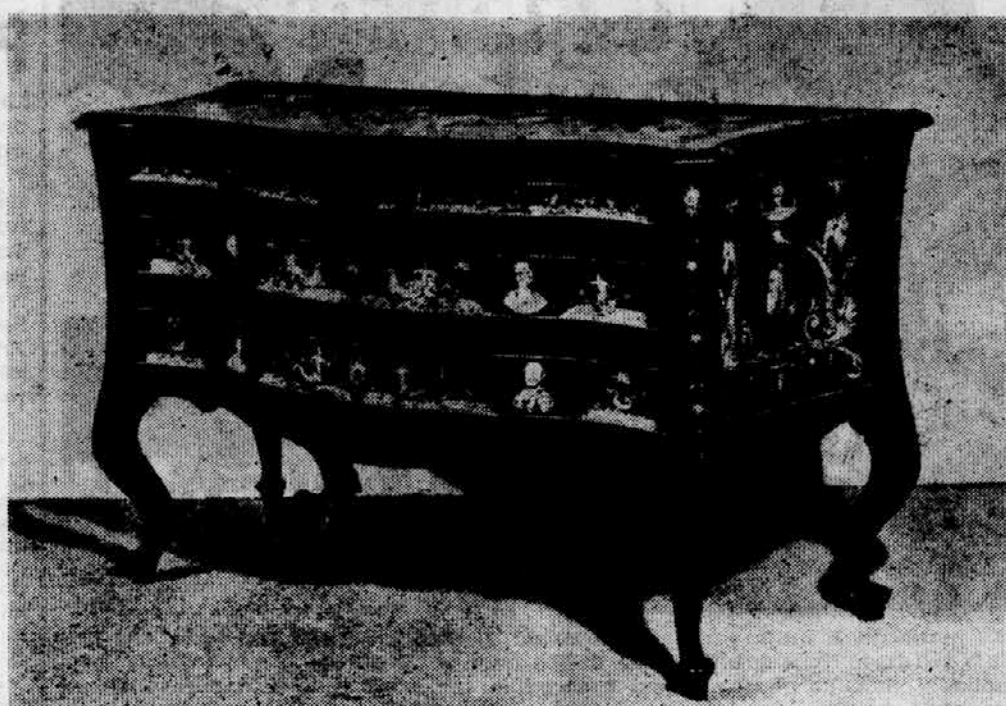
Ne glede na sporno vprašanje, ali že sama generacijska opredelitev opravičuje obstoj samostojne revije, je treba opozoriti, da v Splitu izhajajo že 14 let revija »Mogućnosti«, ki se je razvila eno najpomembnejših regionalnih revij vsega hrvaškega in srbskega jezikoslovnega kroga. Iz njenih dovolj zajetnih zvezkov najbolj odvisajo specifične značilnosti dalmatinske regije; v nji izhajajo pesniški, pripovedni, esejski in kritični spisi starejših in mlajših avtorjev s tega področja in ne vsebinske, merjena tudi s kvalitativnimi kriteriji, ponekod kar visoko presega provincialna obzorja. »Mogućnosti« izdaja v uredništvu Zivka Jeličića splitski pododbor Matice Hrvatske, kar ni edinstven primer, kako si je ta stara kulturna ustanova umela ustvariti tudi književno dejavno krajevno žarišče in tako razširiti svoj vpliv na vse nacionalno kulturno življenje — vzgled, ki bi mogel tudi Slovenski Matici utrditi njeno funkcijo v razgibani sedanosti.

Nedavno je Društvo slovenskih pisateljev prijetno presenetil obisk iz ožjega kroga splitskih »Mogućnosti«. Pesnik Cirilo Čulić, ki je priobčil prav na straneh te vodilne dalmatinske revije vrsto prevodov iz slovenske poezije in proze in ki je v Splitu nemara najboljši poznavalec naše književnosti, je prišel z namenom, da se še bolj razširi in v poglobe vezi med splitskimi in slovenskimi slovesnimi delavci. Pa prikupna spodbuda samo potrjuje, da je bistveni pomen kulturnega jugoslovanskega prav in organiziranem in objektivno enakovrednem sodelovanju posameznih kulturnih središč in njihovih ustanov, pri čemer utegne imeti posebno vlogo tudi revalni tisk. Spodbudo iz Splita je Društvo slovenskih pisateljev sprejelo z odprtimi in simpatičnimi in sedaj je samo od nekaterih posameznikov na obeh straneh odvisno, kakšne konkretne sadove bo obrodila.

Vsekakor je splitski književnik in profesor Cirilo Čulić že z dosedanjim delom za slovensko kulturo upravičil našo pozornost. Nekdanji slušatelj ljubljanske filozofske fakultete je za »Mogućnosti« prevedel med drugim pesni Mateja Bora (njegov ciklus Sel je popotnik skozi atomski vek je prevedel za »Mogućnosti« Grigor Viteza, Ivana Minatti, Ljiljana Krakarja, Kajetana Kovica, Janeza Menarta, Daneta Zajca, Franceta Filipiča in Cvetka Zagorskega, da je odločen iz Borovih »Dajave, nekaj proze Toneta Seliskarja in celotno Smoletovo »Antigono«. Ta pozornost Cirila Čulića in posebej še splitskih »Mogućnosti« do slovenske književnosti pri nas ne bi bila revalna, če bi se začelo lahko izhajati za nadaljnje sodelovanje in za tesnejše vezi med literarno Ljubljano in Splitom. Nastaja vprašanje, kako izkoristiti dobro voljo na obeh straneh in organizirati s primernimi prijemi te zaželene stike, pri čemer se revalnemu tisku zastavljajo posebne naloge. Morda bi se našla primerna oblika za stalne stike med Društvom slovenskih pisateljev in splitsko Matico Hrvatsko ter nemara celo med njih in našo Slovensko Matiko in njenim literarnim odsekom. Možnosti so tu in ime revije »Mogućnosti« jih že samo izraža kot programski poziv k sodelovanju, ki utegne kulturno približati Ljubljano in Split.

B. BORKO

Kadar utegnate, pogledajte!

IZ ZBIRKE NARODNEGA MUZEJA NA BLEJSKEM GRADU — V letu turizma je Narodni muzej obogatil stilne ambience v muzejski zbirki na Blejskem gradu z nekaterimi dragocennimi kot notranje opreme. Na novo restavrirana zbirka orožja je obogatena z izborom najbolj dragocenih primerkov renesančnega in baročnega orožja in lovskega pribora. Med njimi so zlasti pomembni: renesančni turnirski pehočni oklep, okrašen z graviranimi bojnimi prizori, in orožje, okrašeno s koščeno intarziro in reliefnim okrasjem. Zgodovina Bleda, prikazana na panojih, bo še seni dopolnjena z originalnimi predmeti v vitrinah. Na sliki: razkošna baročna komoda iz 18. stoletja, vložena z gravirano kostjo. Med antičnimi alegorijami in bogato ornamentiko so vsajdevi medaljoni s portreti znamenitih osebnosti: Tiziana, Raffaella, Michelangela, Newtona itd.

Foto: S. Habič

Kulturno življenje Trsta in Slovenci

Odmevi na televizijsko oddajo »L'Apròdo«

OD NASEGA TRZASKEGA DOPISNIKA

Ze nekaj mesecev je od tega, kar je Trst obiskala snemalna ekipa milanskega studia italijanske televizije. Za posebno oddajo, ki nosi naslov »L'Apròdo«, so tedaj posneli vrsto prizorov in dogodkov iz kulturnega življenja Trsta. Da bi italijanskim gledalcem čim bolj prikazali določene posebnosti zgodovinskega razvoja Trsta in njegove sodobne stvarnosti, so avtorji oddaje posneli tudi izjave raznih političnih in javnih delavcev iz tržaškega življenja. Vsekakor so težili tudi k temu, da bi bili v prikazovanju tržaške stvarnosti kar najbolj objektivni, zato niso mogli mimo tega, da ne bi prikazali — vsaj v izveščju — tudi nekaterih značilnosti iz življenja slovenske manjšine kot sestavnega dela tržaškega prebivalstva.

Tako je o Slovencih spreporil za televizijsko oddajo urednik tržaške slovenske revije »Mosta« Aleš Lokar, posneli so poleg tega slovensko književnost. Trstu in pa osrednjemu slovenskemu kulturno ustanovo, Slovensko gledališče. Ker je prav tiste dni gledališče uprizarjalo Pirandellovo komedijo »Saj ni zares« — z njo je gledališče proslavilo stoletnico rojstva tega vidnega italijanskega dramatika — je režiser televizijske oddaje posnel nekaj prizorov iz te komedije na odru slovenskega gledališča. O delu gledališča pa je spregovoril pred kamero član uprave Filibert Benedičič. Oddaja, ki je bila na programu prve dni junija, je omogočila, da so italijanski gledalci televizijskega programa verjetno takrat prvič zvedeli vsaj malo o slovenski manjšini na Trzaskem in tudi prvič slišali slovensko govorico, ker so prizor iz komedije »Saj ni zares« avtorji oddaje posneli tudi v govorici.

Oddaja sama je zbudila med tržaškimi in seveda tudi slovenskimi gledalci dosti zanimanja, saj je bilo prvič, da je bil Trst predstavljen v taki obliki italijanski javnosti. Sicer bi Slovenci lahko našli morebitne pripombe glede mesta, ki so ga dobili v sklopu oddaje, vendar je bilo dejstvo, da jih je oddaja ustvarila, že samo po sebi pozitivno.

Je pa oddaja, kot kaže, prav tako dvignila dosti prahu v vrstah tržaških konservativnih krogov, tistih, ki se vedno izhajajo s preživetih sovističnih stališč in prikazujejo Trst kot najbolj italijansko mesto. Zato jih je seveda zbudil pojav slovenske manjšine oziroma izseček iz njene kulture in življenja na zaslonih italijanske televizije. Oglasil se je med drugimi tudi liberalni svetovalec v tržaškem pokrajinskem svetu Jona z obsežno resolucijo, uperjeno proti oddaji »L'Apròdo«. Ni mu bilo pogodu, da se v oddaji nekateri italijanski javni delavci govorijo o srednjeevropskih tradicijah in vplivih na tržaško kulturo. Najbolj pa je liberalnega predstavnika speko dejstvo, da je oddaja prikazala, kako se v Trstu prepletata in srečujeta dve kulturi, italijanska in slovenska. Svetovalec Jona je v svoji resoluciji z vidnim podcenjevanjem govoril o slovenskem gledališču, češ da vanj zahajajo samo obiskovalci z onstran meje, da bi pa sicer ostalo prazno. O Slovencih je dejal, da jih je v Trstu prav malo in da so tisti, kar jih je na Trzaskem, zgolj prebivalci kraških vasi, se pravi samo kmetje in da zato prikaz njihovega kulturnega življenja nikakor ne sodi v televizijsko oddajo. Boljše da sploh ni bilo oddaje, kot pa da je bila v taki obliki in

vsebinski, je izjavil predstavnik tržaških liberalcev v resoluciji pokrajinskemu svetu. V odgovoru na podcenjevanje sodbo o Slovencih je pred dnevi — prav tako v pokrajinskem svetu — predstavnik Slovenske skupnosti Saša Rudolf dejal, da bi se morali vsi Slovenci po taki sodbi ukvarjati zgolj s kmetijstvom. Porušiti bi morali vse kulturne domove, zapreti šole, uničiti kulturne revije in preprečiti vsako pobudo za svoj napredek in razvoj. Toda, je dejal Rudolf, že pred današnjimi liberalci smo poznali nekoga, ki se je želel zavesti za podobne stvari. Potem je slovenski odbornik Rudolf z dokazi prikazal vlogo in pomen slovenskega gledališča v Trstu. Povedal je, da je imelo gledališče v pretekli sezoni

100 predstav, ki si jih je ogledalo nad 21 tisoč gledalcev. V celoti je slovensko gledališče v Trstu imelo v povojnem obdobju 165 premier z 2700 ponovitvami, ki si jih je ogledalo skupaj okoli 800 tisoč obiskovalcev. Saša Rudolf je pri tem poudaril, da se obisk slovenskega gledališča lahko kosa z obiskom italijanskega stalnega gledališča v Trstu.

Cisto po naključju je prav isti dan tržaški občinski svet razpravljal o delu italijanskega stalnega gledališča. Eden izmed odbornikov je ob tej priložnosti podal statistične podatke, iz katerih je razvidno, da je imelo stalno gledališče v lanskem sezoni 108 predstav, ki si jih je ogledalo skupno 27.648 obiskovalcev.

„Naš stari Križ“ na razstavi

OD NASEGA TRZASKEGA DOPISNIKA

Vroči dnevi zgodnjega poletja nikakor niso prinesli mrtvila v prosvetno dejavnost mnogih slovenskih vasi in krajev na Trzaskem in Goriskem. Prav nasprotno bi lahko dejali in to trditve dokrepijo z dokazi, z navedbami raznih prireditev, ki jih prirejajo po mnogih krajih. Nedvomno pa velja kot eno izmed najbolj pomembnih prireditev zadnjega časa omeniti tako imenovani »Kriški tedens« v vasi Sv. Križ blizu Nabrežine.

Pravkar končani »Kriški tedens«, ki sta ga pripravili domači prosvetni društvi »Vasilij Mirka« in »Vesna«, ki bi zanimati tako po svojem obsegu in številu raznih prireditev kakor tudi po izvrstnosti nekaterih izmed teh prireditev. Tako so na primer postčili dvajseto obletnico smrti slikarja domačina Alberta Sirksa s spominsko razstavo njegovih del. Nadsevalna pa je bila pobuda domačih kulturnih in prosvetnih delavcev, da so priredili poleg tega tudi posebno etnografsko razstavo, ki sodi med prve take razstave med Slovenci v Italiji. In kar je še posebno spodbudno in pomembno je pa dejstvo, da je priprava take razstave močno razbujala vse domačine. Že ko je bil razstavi prostor do kraja izpolnjen z raznimi predmeti in slikami iz

preteklosti vasi, so domačini še vedno prinašali še ta in oni predmet, da bi ga vključili v razstavo. Tako je prav ta razstava bila v pravem pomenu besede prireditev, ki so na njen aktivno sodelovali in jo pomagali pripraviti prav vsi prebivalci vasi.

Kaj vsega niso spravili v razstavi prostor, da bi čim bolj učinkovito in popolno prikazali nekdanjo podobo in življenje vasi. Tu so bili razstavljeni predmeti, rekonstruirani celo nekdanji starinski kuhinji, kakršne so poznali v davnih časih. Vse v tej kuhinji je bila natančna podoba nekdanjih kuhinj, ki so bile značilne za Sv. Križ in kraje tam okoli, vse od nape do ognjišča, kotličkov, sklednikov in drugih predmetov. Potem še starinsko pohištvo, od skrinje z domačim platnom in pa izvrstna narodna noša.

Poseben del razstave je zavzemal prostor s fotografijami vasi, njenih hiš, posameznih arhitektonskih značilnosti pa tudi ljudi, prebivalcev Sv. Križa. Dosti posnetkov je prikazovalo življenje ribičev, delavcev v kamnolomu idr. Tudi kamnoseško orodje so razstavili in seveda tudi izdelke marljivih kriških kamnosekov. Podobe so prikazale nadalje Križane kot vinogradnike in poljske delavce.

D. KOŠMRLJ

Razvoj in stanje agrarne geografije

Ob zborniku del prvega jugoslovanskega simpozija o agrarni geografiji

V zborniku so objavljeni referati, koreferati, diskusije in grove za otvoritve agrarne geografskega simpozija, ki je bil v Mariboru od 3. do 5. decembra 1964.

Proučevanje agrarne pokrajine z vsemi svojimi geografskimi elementi se je začelo v svetu že konec prejšnjega stoletja. Zaradi hitrih sprememb, ki jih povzročajo industrializacija in z njo povezana urbanizacija, pozna agrarna geografija danes že tri smeri svojega proučevanja: morfogenetsko, socialno-geografsko in ekonomsko-geografsko smer.

V Jugoslaviji so nastale tipične agrarno-geografske študije šele po drugi svetovni vojni, in še to samo v Sloveniji in Hrvaški, medtem ko v vzhodnih delih Jugoslavije takih raziskovanj ni bilo, ker ni bilo katastrof, poglavite osnove za dela take vrste. Pogled v zgodovinski razvoj ter današnje stanje agrarne geografije po svetu in v Ju-

goslaviji nam prinaša prav ta zbornik.

Prav tako nam prikazuje nekatere elemente agrarne geografskih raziskav, ki jih opravljajo inštitut za geografijo univerze v Ljubljani in drugi geografski inštituti ter geografske katedre v Jugoslaviji.

To so elementi agrarne geografskega proučevanja na področju občine Ljubljana-Bežigrad, Bleda, Bohinja, Skočje Loke, Mežiške doline, Haloz, Ljutomerske ormoških gor, Zg. Dravskega polja in kraškega področja v Sloveniji ter okraja Zagreb, »Sibenske otočne skupine« v Hrvaški, naselja Nikovčevci okraju Titovo Ulice, okraja Kragujevac v Srbiji, Vojvodine in Ivanskega kotline v Črni gori.

Eden izmed prispevkov pa še dokazuje, kako se agrarno-geografsko proučevanje uporablja v regionalnem planiranju. Zbornik zaključuje diskusijo.

M. LOKAR

Celje dobi novo knjižnico

Rešitev tudi za Mestni muzej

Po izrednih materialnih in drugih naporih je naposled novo poslopije študijske knjižnice v Celju pod streho. S tem je konec maratonske gradnje, ki se je pričela pravzaprav z nerazumljivo in nerazložljivo, vsekakor pa nesamptomito pozidavo betonske plošče na približno 200 let stare temelje nekdanjega trakta mestne grofije in se zaključila z njenim rušenjem, za kar, mimogrede povedano, še do danes ni nihče kriv.

Z gradnjo tudi kasneje ni šlo gladko, saj so jo iz leta v leto odlagali zlasti zaradi finančnih težav in prednosti, ki so jo vselej imeli drugi objekti. Gradnjo sta omogočila šele razumevanje in podpora bivšega predsednika in podpredsednika celjske občinske skupščine. Zgradnja nove poslopije, zgrajeno milijonov starih dinarjev oziroma 20 milijonov več od prvotno predvidene vsote, za kolikor so se zaradi zlačenja povečali stroški.

Sprito takšnih okoliščin je seveda vrednost nove študijske knjižnice veliko večja. Novo poslopije, zgrajeno na nrtu in arhitekto Sadarjev in njegovih sodelavcev, je logičen podaljšek stare grofije in se arhitektonsko povsem vključuje v celotni stavni kompleks. Projektanta sta imela toliko težje delo, ker sta morala upoštevati dan prostor na porušeniem traktu, obenem pa v notranji prostorski razporeditvi tudi zahteve in potrebe Mestnega muzeja. Za oboje sta našla tako rekoč idealno rešitev. Prostori so smotno razvrščeni in funkcionalni. Tako bo v kleti med drugim preparatorijska delavnica in književniška, v pritličju upravni prostori muzeja in razstavna dvorana za arheološko zbirko, v prvem nadstropju izposojevalnica in čitalnica s 40 sedeli, v drugem nadstropju uprava knjižnice in ostali interni prostori, v mansardi pa več sob, namenjenih zbirkam, ki so bile doslej depozirane. Stiri skladišča, povezana s stopnišči med seboj in z drugimi prostori, imajo poleg velike prostornine še to prednost, da bodo zaradi nižjih stropov doseglejše knjige tudi na najvišjih policah brez lestev.

Nova zgradba bo omogočila knjižnici vsestranski razvoj, zlasti pa pričetek nove dejavnosti v okviru oddelka za bibliografijo in dokumentacijo, kjer bodo na voljo podatki o vseh problemih celjskega območja. Prav tako bodo javnosti dostopne posebne zbirke (geografija, muzikologija z morebitno kasnejšo diskoteko idr.), rokopisi, droben tisk itd. V oddelku za rokopise in redkosti bodo uredili Levstikovo sobo (vključno z njegovim pohištvo), v načrtu pa je tudi ureditev Tominkove zapuščine. Poleg tega bo v novi zgradbi dobila svoj prostor matična služba inštruktorja, ki bo nudila drugim knjižničarjem pomoč pri njihovem poslovanju; prireditelj bodo lahko strokovne tečaje za izpopolnjevanje knjižničarskih kadrov in interese študijske sestanke javnih delavcev.

Novo poslopije pomeni obenem za knjižnico tudi perspektivno rešitev za nje na prostornina sprejela vsaj še polovico sedanjega knjižnega fonda (96 tisoč knjig). Po besedah upravnika prof. Vlada Novaka, ki je tudi sam nemalo pripomogel do izgradnje, bi se lahko pričeli seliti v nove prostore že prihodnji mesec, kolikor bodo seveda pravočasno opravljena obrtna dela. Otvoritev pa bodo združili z zborovanjem slovenskih bibliotekarjev ob 20-letnici ustanovitve njihovega društva.

D. HRIBAR

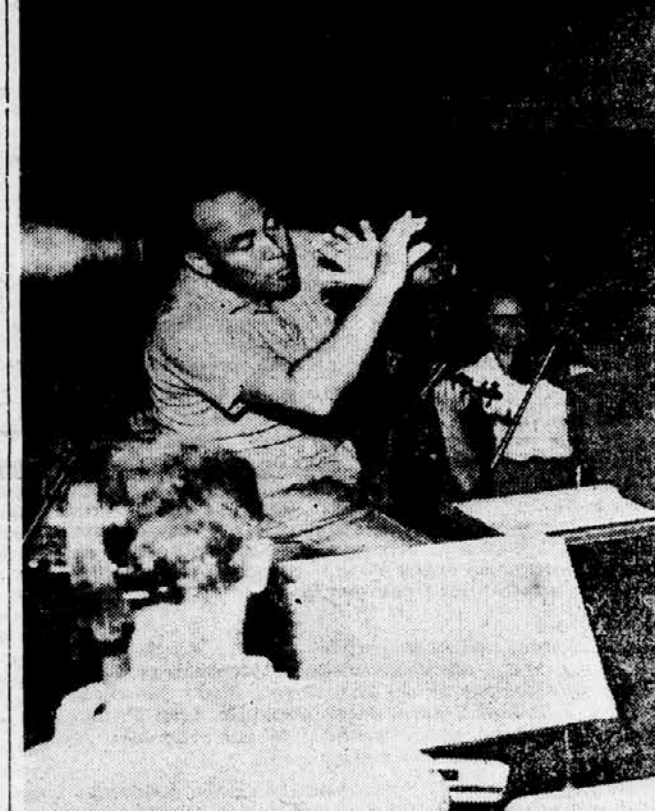
Belgijski gost v Križankah

Pogovor z dirigentom Edgardom Doneuxom

Malo v francoščini, malo v italijanski, največ pa v mednarodnem dirigentskem jeziku — s petjem — je Edgard Doneux razlagal našim filharmonikom muzikalne odtenke Dvořakove simfonije »Kz novega sveta« na vaji za nocojšnji koncert v Križankah. Ne dirigentove glasbene kvalitete, te poznamo z njegovih prejšnjih gostovanj, pač pa dejstvo, da je glasbenik z zahoda s tako jasnostjo, z natančnostjo in s popolnim razumevanjem razčlenjeval to tipično slovansko delo, je človeka v prvem hipu najbolj presenetilo. Zato ni čudnega, da se je, ko smo po vaji sedli h kratkem pomenku, kot prvo samo od sebe postavilo vprašanje, kdaj in kako je mojster prvič prišel v dotik s to simfonijo.

»Vprašanje je res umestno,« je z nasmeškom odvrnil mojster, »odgovor vam moram pa povedati kar kratko zgodbo. Pred desetimi leti sem dirigiral v Pragi Salomino tragedijo F. Schmitta. Takrat sem dobil ponudbo, naj bi z bratislavsko filharmonijo dirigiral Dvořakovo 9. simfonijo. Bilo je vsekakor tvegano početje dirigirati to delo na Slovenskem in z odličnim kvestrom, ki ga je ustvaril Václav Talich in ki so ga vodili drugi odlični slovanski dirigenti. Vseeno sem ponudbo sprejel, in ko sem naslednje leto simfonijo dirigiral v Smetanovi dvorani v Bratislavi, sem doživel z njo velik uspeh. Od takrat sem tudi stalni gost bratislavskega orkestra. Pred kratkim sem dirigiral z njim štirideseti koncert. Da je po vsem tem ostala Dvořakova 9. simfonija v mojem stalnem repertoarju, vam je najbrž razumljivo.«

KRISTIJAN UKMAR

BELGIJSKI DIRIGENT EDGARD DONEUX na vaji z orkestrom Slovenske filharmonije. Foto: S. Busić

Televizija

Dober in učinkovit prijem

Jože Kloboves, scenarist in režiser kratkega spominkega filma o revolucionarju, sociologu in književniku Jožetu Kerenciću, padlem 27. decembra 1941 v Mariboru pod nemško kroglo, si je svoj televizijski prikaz lika in dela tega kremenčastega stažerskega upornika zamislil tako, da je polnoval presegel pietetni okvir oddaje. Oprijel se je namreč Kerencičeve sociološke študije o Slovencih gorcih pred drugo svetovno vojno in s kamero, uprto v sedanje življenje na tem delu Slovenije, sledil stvarnim, skopim in trdim avtorjevim ugotovitvam.

S tem je dosegel dvojce: nevsiljivo nam je predstavil Kerencičovo akcijsko pobudo, Osrednjo Kerencičovo akcijsko pobudo, ki je morda intelektualca do leta pred vojno brezposelnega zaradi revolucionarne prepričanja in delovanja, do usode enega izmed vodilnih ilegalcev in prvih talcev na Stažerskem, razen tega pa nam je Kerencičovo socialno oporoko nekoliko vidnejše mimogrede kritično odločil tudi s prizori iz sedanjega.

Nalogo, ki bi lahko ostala samo pri pietetnem sentimentalizmu ali, druga skrajnost, pri dokumentarni brezpozitnosti in površnosti, je potemtakem izpeljal tako, da je dal z njo spregovoriti tudi svojih človeških prizadetosti. Te vrste izpovedno oblikovalni prijemovi pa med našimi televizijskimi reporterji ni veliko, zato je prav, da ga še posebej naglasimo. Njegova zasluga je, da izpričujejo prikazi posameznih historičnih dejstev in nekaj ne ravno spodbudnih prizorov iz sedanjega življenjskega utripa v teh krajih neko globljo medsebojno notranjo povezavo. Očepa jih citat iz Kerencičevega predsmrtnega pisma sorodnikom, primer izpovedi izredno harmonične, s svojimi ideali in žrtvovanjem znane docela izravnane osebnosti. Vmes je med drugimi tudi reporterski vrvež iz tiskarne, kjer seveda ravno stavlja tekst Kerencičevega zbranega dela. Izšlo bo v knjigi pri mariborski založbi obzorja v urešitvi Ivana Potrča. Leto je pri pričetku televizijske oddaje sodeloval kot svetovalec.

J. SNOJ

SAMOSTOJNA DELOVNA ORGANIZACIJA V LJUBLJANI

sprejme za nedoločen čas

samostojnega korespondenta

POGOJ: administrativna šola z obvladanjem strojeplaja in stenografije in dvomesna

V nekaj vrstah

MARIBOR

Vzpenjača — V tork je pohorska vzpenjača prepejala 1453 potnikov.

Kopalnice — V ponedeljek in torek se je na letnem kopalisku Mariborski otok kopal 9500 ljudi. Naval zadnjih dni je pokazal, da je kopalnice premajhno.

Nemški strokovnjak — Drevo ob 18. uri bo v domu inženirjev in tehnikov predaval inš. Wilhelm Hundt o temi »Pomen predelave tkanin in novosti iz tehnologije beljenja«.

Vrtnitev — 40 malih harmonikarjev železničarskega prostovoljnega društva Krilato kolo se je vrnilo iz Rovinja, kjer so bili 7 dni na dopustu v železniškem campu.

Madžari — V sredo je prispela v Maribor 8-članska delegacija madžarskega gradbenega podjetja iz Zalaegerszga. Sindikalni in tehnični strokovnjaki tega, okrog 3.000-članskega delovnega kolektiva so obiskali gradbeno podjetje »Konstruktor« in se zanimali za način gradnje posameznih objektov, za standard stanovanj in za razmere, v katerih živijo delavci gradbenega podjetja. V Mariboru so si ogledali tudi nekatere stanovanjske bloke v gradnji in samsko naselje Konstruktorja na Pobrežju.

GORNJA RADGONA

Urejšajo bencinsko črpalko — V Gornji Radgoni so pred dnevi začeli urejšati bencinsko črpalko. Uredili bodo streho nad črpalko in namestili nov 50.000-litrski rezervoar za plinsko olje. Tega gornjač dočeli v Gornji Radgoni ni bilo. Dela izvaja gradbeno podjetje Pomurje iz Murske Sobotice.

CRNJI

Gradilo 6-stanovanjski blok — V neposredni bližini nove tovarne krmil v Crnčici, ki bo začela delati te dni, urejšajo 6-stanovanjski blok iz prejšnjega skednja. Blok bo za delavce te tovarne.

DRAŽENCI PRI PTUJU

Novo gostišče — V Dražencih je A. Cestnik odprl novo gostišče, ki bo prvo v tej vasi na Dravskem polju. Gostilničar je ob otvoritvi dejal, da bo svojim gostom postregel solidno in s konkurenčnimi cenami.

PRAGERSKO

Vojaške vaje — Pripadniki JLA so imeli v Pragerskem vojaške vaje, kjer so svojim starešinam oziroma rezervnim oficirjem mariborskega območja prikazali delovanje različnih vojaških enot. Vaje so bile uspešne.

MAJSPIRKA

Obljubili bodo kanalizacijo — Z denarjem, ki ga bodo v Majšperku zbrali po odloku o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, bodo uredili kanalizacijo tudi na desnem bregu Dravinje. Na levem bregu pa so jo uredili takrat, ko so gradili šolo. Stroški kanalizacije bodo predvidoma 300.000 novih dinarjev. Ob novi cesti pa nameravajo namestiti tudi javno razsvetljavo in urediti nekatere ceste in poti v okolici, ki je zazidljiva. Računajo, da bodo vse to končali šele leta 1990, ko bo ptujska občina proslavila 1900 letnico mesta Ptuj.

SAVUDRIJA

Praznovanje v počitniški koloniji — Dan borcea so proslavljali tudi otroci iz počitniške kolonije Ljubljana-Center, ki letujejo v Savudriji. Nastopili so z recitacijami, k do bremu programu pa je prispeval tudi tovarš J. Kuhar s svojim mladinskim pevskim zborom RTV Ljubljana. Gostje, ki so prišli na proslavo iz bližnjih domov in kampov, so bili zadovoljni s programom.

TOLMIN

Fluorografiranje prebivalstva — Od 24. 7. do 3. 8. bodo v občini Tolmin fluorografirali občane. Zajemli bodo vse prebivalce, ki so starejši od 24 let. Tisti, ki so fluorografirani ne bodo udeležili, bodi plačali 10.000 starih dinarjev kazni.

Ustanovili bodo sklad za štipendije — Občinska skupščina je sprejela odlok o ustanovitvi sklada za štipendiranje nadarjenih in socialno ogroženih dijakov oziroma študentov. Pozvala je tudi delovne organizacije naj prispevajo nekaj denarja v ta sklad.

POSTOJNA

Nov turistični projekt Postojnske jame — V teh dneh so v vsa glavna mesta Evrope in tudi na druge celine razposlali nov turistični projekt Postojnske jame, ki so ga izdelali v 400.000 izvodih. Projekt obsega o Predjamskem gradu, Pivki in Skočjanskim jamah. Na zemljevidu so označene vse važnejše poti v Evropi, ki peljejo v Postojno. Načrtujejo je v osmih svetovnih jezikih.

ADUVOSICA

Primerški slikarji bodo razstavljali — Od 10. do 15. julija bo v naši dvorani 1. slovenske vlade v Ajdovščini razstava slik primerških umetnikov. Ivo Kovač, Vado Hrmirjak, Milan Mikul, Rafael Nemeš, Janez Potokar, Ivan Primožič in Miloš Volarič bodo razstavili 45 slik. Razstavo je pripravila goriška turistična zveza.

Tečaj za neplavalce — Na plavalnem bazenu v Ajdovščini se je pred kratkim pričel tečaj za neplavalce. Doslej se ga udeležuje 56 šoloborilnih otrok. Vsak, ki bo uspešno zaključil tečaj, bo prejel emblem »DELFIN«.

JESENICE

Na Koroški Beli gradijo nova stanovanjska stolišča — Stanovanjsko podjetje na Jesenicah se je odločilo, da bo na Koroški Beli poleg samskega doma zgradilo še dva štiri-stanovna stolišča. Dela bo izvajalo splošno gradbeno podjetje iz Gorice. Stanovanja bodo dobili tisti prostolice kolektivov, ki se bodo udeležili natečaja za oddajo stanovanj.

DOLENJSKE TOPLICE

Rekordno število kopalcev — Preteklo nedeljo so v Dolenjskih Toplicah na velikem športnem bazenu zabeležili rekordno število obiskovalcev. Kopalci so prišli iz vseh koncev Slovenije, precej pa je bilo tudi Hrvatov in tujecev. Veliki bazen v Dol. Toplicah polnijo s termalno vodo, do dajajo pa tudi vodo iz topliškega vodovoda.

Ceste ovirajo turizem

S seje turističnih društev iz Črne na Koroškem in Sošanja

V Črni na Koroškem je bila pred kratkim skupna seja turističnega društva iz Črne in iz Sošanja. Seje so se udeležili tudi predstavniki gostinskega podjetja in krajevne skupnosti iz Črne.

Razpravljali so o slabosti Črna-Sentvid-Sošanja. Cesta od Sošanja do Sentvida, kjer jo vzdržuje cestno celjsko podjetje je dobra, medtem ko je na koroški strani od Sentvida do Črne, kjer jo vzdržuje občina, zelo slaba. Kljub mnogim opominom občane, ter gospodarskih in državnih organizacij, kot tudi turističnih društev mariborskega cestnega podjetja se ni pričelo obnavljati oziroma vzdrževati teh dvest kilometrov cestnega odseka. Omenjeno cestno je lanske jesensko neurje zelo poškodovano. Namesto, da bi jo popravili, so samo na mestih opozorilne table, da je cesta nevarna. Do j. v. v. je trikrat delno usposobil obrat gozdnega gospodarstva iz Črne zaradi dostopa do kmetij. Z ureditvijo te ceste bi se turistični in ostali promet med Sošanjem in gornjim koroškim delom povečal, saj bi bila vožnja krajša za okrog 20 kilometrov, kajti zdaj mora vse promet. Čez Dravograd in Slovenj Gradec.

Govorili so tudi o cesti Črna-Smetovce-Ljubno, o cesti Črna-Bela-Pes-Luce in cesti Črna-Sleme-Solca, ki jo bodo letos s sodelovanjem gozdnega gospodarstva iz Slovenj Gradca in gozdnega gospodarstva Načrtje zgradili vojaški. Ta cesta bo povezovala Mežico in dravsko dolino po najbližji in zanimivi poti z Logarsko dolino.

Nadalje so na seji ponovno govorili o turizmu na obeh območjih. Nekateri kmetje na Koroškem kot so Miheč, Jekl, Podkrajnc in druge, zdaj leta uspešno nudijo turistične usluge. Gostinsko podjetje »Jelka-Bistra« iz Radelja se je z najvišjo gorsko kmetijo v Sloveniji Jeklom iz 1331 m. dogovorila, da ji bo pošiljala goste, ki jim je pri srcu tovrstni oddih. Da bi to obliko turizma še bolj pospešili, bo turistično društvo iz Črne vključilo v svoj projekt, ki ga namerava letošnji izdati, tudi nekaj takih kmetij.

Na seji so dokončno potrdili tudi program letošnjega turističnega tedna v Črni, ki bo od 13. do 20. avgusta.

A. SERTTEL

»OHČET« NA POHORJU — Od 23. junija do 2. julija so bile v Slovenski Bistrici prve pohorske turistične prireditve. Pester spored si je ogledalo več tisoč ljudi iz bližnje in daljne okolice. Zlasti sta uspeli folklorni prireditvi: recitacije pohorskega pesnika Vodovnika ob spremljavi harmonike ter za zaključek Pohorska ohčet, ki so jo izvedli člani okoljskih kulturnih društev v narečju in z izvirnimi besedili. Na sliki: ženinski svatje so naposled uspeli izvesti »trdemu« nevestinemu starešini, da je pripeljal iz hiše »pravno nevesto«.

Foto: F. Štrimpf

Zakaj tako?

Prehitevanje — za vsako ceno

Med milijuni tridnevnimi prazniki, ko so bila mesta skorajda zapuščena in se je večina ljudi napotila k morju ali v gore na oddih, so naše ceste terjale unovči velik krovi davek.

Nestetokrat je bilo že zapisano, poudarjeno, povedano, da je treba za volanom imeti pravo mero previdnosti in previdnosti. Vendar, kot kaže, vseh teh priporočil nekatere vozniki ne jemljejo resno. Vožnja v koloni terja od silnega voznika skrajno mero samodiscipline. Nisi pač s a m na cesti! Tu so še drugi!

Nekaterim voznikom, kljub bolj ali manj slabim in neuspešnim izkušnjam, žlica ne da miru, da ne bi prehitevali. Prehitevanje bregolaj, in tako spravljajo v nevarnost tudi druge. Le zakaj? Morda zato, da bi prišli tja, kamor so namenjeni, le kakih pet ali deset minut prej?

Bil sem v koloni, ki je v torko čakala, da so milnikni ceste pri Kalah kolikor toliko osposobljeni za promet v obe smeri, saj so bile kolone avtomobilov na obeh straneh dolge tudi po več kilometrov. Toda taka nesreča doslej ni bila edina.

V pogovoru z mnogimi vozniki prihajamo vedno do enotnega mnenja: zakaj vozniki, ki prehitevajo ne glede na to, ali cesta take »spodaj« dovoljuje ali ne, ostreje ne kaznujejo? Pri tem pa je treba omeniti tudi tiste voznike, ki v koloni prepovedi ne spoštevajo in jim prepovedi prepočasno vožnjo.

Kakorkoli že: tako ena kot druga skrajnost sta lahko usodni. Kaznovanje politiko pa bi veljalo v vsakem primeru poostri. V prid vsem, čeravno bi pri tem poselili tudi po najstrožjih načelih. IZTOK AUŠEC

MARIBOR

Živahna dejavnost veze inženirjev in tehnikov

Za Zvezo inženirjev in tehnikov v Mariboru lahko rečemo, da je to zveza več kot 20 različnih društev z različenimi dejavnostmi. Samo v zadnjih dveh letih so ta društva organizirala v domu inženirjev in tehnikov 60 predavanj, 25 seminarjev, 14 razprav o raznih preceh gospodarskih in drugih problemih, 12 izletov, predvajanje 18 strokovnih filmov, 4 mednarodna srečanja, 9 posvetovanj, 72 družabnih prireditvev itd. Skupaj s plenimi, občinskimi zbori in članskimi sestanki so zabeležili v tem obdobju 626 najrazličnejših prireditvev.

Društva inženirjev in tehnikov so sodelovala pri pravi in sprejetju programa urbanističnega razvoja občine Maribor in njene širše okolice kot tudi pri obnavljanju vseh in visokega šolstva posebej v Mariboru. Nanovo so vključili v Zvezo še društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav, društvo dokumentalistov in informatorjev ter Zvezo strojnikov, strojevodij in kurjačev — podobod Maribor. Letos bodo morali najti tudi denar za popravilo in vzdrževanje stavbe v Vetrinski ulici.

ODLIKOVANI MARIBORČANI

MARIBOR, 5. jul. — Predsednik občinske skupščine Maribor Mirko Zlender je izročil odlikovanja nekaterim zaslužnim delavcem, ki jih je ob 25-letnici revolucije izbral predsednik republike. Tilo Red delja z zlatim vencom so prejeli Janes Hribar, Ljubo Humek, Josip Ružek, Maks Gasparič, Viktor Kranjc, Franc Markelj, Bruno Ravnikar in Anton Vrhovšek. Red za vojaške zasluge z zlatimi meči je prejel Tone Kropušek, sekretar mestnega komiteja ZK Maribor. M. K.

Komunisti — nosilci razvoja

Sklepi konference ZK v Elektro-montaži Maribor

Na konferenci ZK podjetja EM Maribor so pred kratkim ugotovili, da se vsi komunisti v združenem podjetju EM ne strinjajo z nekaterimi bistvenimi vprašanji nadaljnjega razvoja podjetja. Zato je konferenca ZK menila, da je razvojni program tisti, s katerim se morajo penotiti pogledi in akcije komunistov v podjetju.

S programom, ki so ga v osnutku že izdelali, je treba takoj seznaniti vse komuniste in vse zaposlene v kolektivu. Razprava o programu in o njegovem izvajanju pa naj izboljšuje se razne dopolnitve. Pri tem pa se je treba odločno ujeti vsem težnjam, ki izhajajo iz sebičnega in ožkega gledanja posameznikov na celoten razvoj združenega podjetja. Čimprej je treba penotiti stališča o razvojnem programu med komunisti-strokovnjaki in tistimi, ki so na vodilnih položajih v upravi združenega podjetja in v tovarnah. V ta namen bo sekretariat sklical aktiv komunistov-strokovnjakov. Komunisti-strokovnjaki morajo biti osnovni nosilci tolačenja razvojnega koncepta v vseh osnovnih organizacijah ZK, v organih upravljanja in sindikalnih podružnicah oziroma med delavci. Komunisti bodo enotno podprli vse ukrepe, ki bodo omogočili čimprejše uresničevanje razvojnega programa.

Konferenca je opozorila, da se bodo razmere v tovarni za opremo pralnice in gospodinjstev zapeljale v nevarnost, če ne bodo izboljšali proizvodnje in prihodnje mesece zaostrele.

Zaposliti mlade strokovnjake

Sklepi in priporočila sindikata storitvenih dejavnosti v Mariboru

Občinski odbor sindikata storitvenih dejavnosti Maribor je posredoval sklepe in priporočila iz razprave na občnem zboru vsem sindikalnim podružnicam. Ugotavljajo, da problem najemnin za poslovne prostore se ni urejen. Ne morejo se spriznati s predlogom stanovanjskega podjetja in stališči nekaterih organov občinske skupščine, da se v najemninu vračajo tudi sredstva za razširjeno produkcijo. Razprava je pokazala, da je razširjena produkcija stvar delovnih organizacij, ki sredstva ustvarjajo. Dosedajni družbeni načrti gospodarskega razvoja občine niso konkretno predvidevali razvoja terciarnih dejavnosti. Zavzeli so se za izdelavo strokovne ekonomske analize, ki bi prispevala k perspektivnejšemu razvoju teh dejavnosti.

Zagotoviti bo treba, da se strogo namensko zbrana sredstva za komunalno dejavnost ne uporabljajo v druge namene. V gostinstvu in obrti bo treba vzpostaviti enake kritereje pri obnavljanju. Delavci pri zasebnikih niso delni varstva v skladu s predpisi. Zato bi bilo prav, če bi občinska skupščina čimprej izdala odlok o najnižjih osebnih dohodkih delavcev, ki so zaposleni pri zasebnikih.

Sindikalne organizacije bodo morale vplivati na samoupravne organe, naj delavcem pomagajo pri strokovnem izpopolnjevanju. Za izboljšanje kvalifikacijske strukture v delovnih organizacijah storitvenih dejavnosti bo treba zaposlovati mlade strokovnjake, ki so končali strokovne in druge ustrezne šole. V obrti bo treba posvetiti večjo skrb tehnologiji in organizaciji dela, problem notranje delitve in nekatere druge. V nekaterih delovnih organizacijah bo treba posvetiti tudi večjo skrb rekreaciji zaposlenih. Nekaterje delovne organizacije pa bodo morale v interesu delavcev čimprej urediti svoje interne predpise. M. K.

To že danes zahteva od vseh strokovnih služb temeljito proučitev regionalnih možnosti ter ukrepov za čim manj boleče urejanje predvidenih problemov. S programom je treba izkoristiti obstoječe zmogljivosti. V bodoče naj bi bila razporeditev strokovnjakov in delavcev takšna, ki bo omogočala največje delovne učinke. Možnosti za racionalno razporeditev zaposlenih je treba predvsem iskati v okviru združenega podjetja.

Uprava združenega podjetja in včasna uprava tovarne za opremo pralnice in gospodinjstev oziroma strokovne službe v teh organih, naj takoj izdelajo predloge za racionalno razmestitev delavcev in strokovnjakov. Komunisti v strokovnem in upravnem vodstvu pa bodo morali poskrbeti, da bo pri uresničevanju razvojnega programa sodelovala celotna skupna strokovnjakov združenega podjetja.

M. K.

GORNJA RADGONA

Radgonska delavska univerza se je lepo uveljavila

Delavska univerza v Gornji Radgoni je tudi letos dosegla lepe uspehe. Z izobraževanjem je kontinuirno tečajem junija s štirinajstimi tečajem za strokovnjake s finančnega in tehničnega področja o planiranju in kontroli poslovanja po »Direct Costing« metodi. V preteklem obdobju je uspešno delovala večerna politična šola, ki se bo preimenovala v šolo upravljalcev pa tudi ostalo izobraževalno udeleževanje. Pripravili so deset raznih oblik izobraževanja s šestdesetimi predavanji. V tem sklopu so pože največ uspeha šole za življenje in šole za starše. Radgonska delavska univerza ima zadostno število kvalificiranih predavateljev. V minuli sezoni je Delavska univerza v Radgoni navezala stike tudi z larsko občino, kjer so njeni predavatelji vodili več pogovorov v okviru kluba občanov v Lenartu. S. T.

Prav tako so na plenumu ugotovili, da v občini doslej ni bilo koordinacije v investiranju. Take ozke investicijske in praksi so, ki jih nocoje sprejeti.

Sklenili pa so, naj bo v Ptuj konferenca samoupravljalcev koncem oktobra, medtem ko so konferenca že bile v večini del. organizacij. V pripravah na konferenco samoupravljalcev bi naj sodelovali sleherni član sindikata ter vse družbenopolitične organizacije v občini.

F. HOVNİK

Res preveč žejnih ust?

V obalnih krajih je te dni pričelo pri-manjkovati piva in mineralne vode

Mnogo smo govorili o pripravih na letošnje mednarodno turistično leto. Toliko, da bi morali biti nanj res temeljito pripravljeni. Toda...

Junjske številke o obisku v turističnih krajih niso preveč razveseljevale. Slabo vreme v prvi polovici meseca, mednarodni dogodki in morda še kaj je vplivalo, da so imeli turistični kraji ob morju manj gostov, kot lani ob istem času. Konec junija pa se je začela vročina. Že po nekaj dneh je bilo v trgovinah slisati pripombe, »Nima mineralne vode. Težko dobiti domače pivo.«

Bo tu letos tako kot prejšnja leta, ko v turističnih krajih ob morju sredi poletja niso imeli dovolj teh pijač? Najbrž bi bili krivičniki, če bi došli samo trgovce, ker so se že ob začetku letošnje glavne turistične sezone pokazale iste slabosti kot minula leta. Zmanjšanje obratnih sredstev je povsod povzročilo, da so skušali zaloge omejiti. Seveda pa ni edini razlog, da se morajo kupci piva ali mineralne vode zadovoljiti s publico: »Nimamo.«

Pri podjetju Koloniale v Piranu so nam povedali, da v teh dneh ljudje pokupijo veliko pijačo domače pivo. Bo tu letos tako kot prejšnja leta, ko v turističnih krajih ob morju sredi poletja niso imeli dovolj teh pijač? Najbrž bi bili krivičniki, če bi došli samo trgovce, ker so se že ob začetku letošnje glavne turistične sezone pokazale iste slabosti kot minula leta. Zmanjšanje obratnih sredstev je povsod povzročilo, da so skušali zaloge omejiti. Seveda pa ni edini razlog, da se morajo kupci piva ali mineralne vode zadovoljiti s publico: »Nimamo.«

piva. Do konca meseca naj bi v njej uredili avtomatsko polnilnico za 75.000 steklenic dnevno. Pivo dobivajo v velikih cisternah iz ljubljanske pivovarne in ga nato zaenkrat v stari polnilnici pretakajo v steklenice. »V veliki zadregi smo,« so nam povedali pri podjetju Vesna, »steklenico bi morali dobiti 25.000 steklenic Radenske ter okoli 9.000 steklenic Rogaske slatine. Dobimo pa vsega okoli 10.000 steklenic tedensko. Zaman so vse prošnje, da bi v poletnem času bolj skrbeli za turistično območje.«

V pivovarni Union so nam svojčas obljubili, da bodo poslali 5.000 zalogo piva, da bo imel zalogo, ko bo potrošnja skokovito narasla. Ostalo je pri obljubi. Piva ne manjka, ni pa mogoče ustrediti vsem z našo sedanjo polnilnico. Potrošnja piva v steklenicah je namreč zelo narasla, saj v gostinah in redkokoli se prodajajo pivo v vrčih. Piva v sodčkih pa je dovolj.

Huda vročina je seveda močno pomnožila število žejnih ust. To se zgodi pravzaprav vsako leto ob kresu. Proizvajalci in trgovski podjetja, ki je videti, na to niso dovolj mislili. Gotovo so vmes tudi objektivne težave. Toda po vsakoletnih izkušnjah bi bil že skoraj čas, da ne bi zmanjšali omejitvenih pijač prav takrat, ko bi bile najbolj potrebne zlasti letos, saj pričakujemo celo večjo obisk turistov. Prav zato pa tudi marširajo z objektivnimi težavami ne moremo oparaviti.

G. GUZEL

Na šoferski tehnici:

Prihranjen minute — izzivanje smrti

LJUBLJANA, 5. jul. Včerajšnja huda prometna nesreča pri Kalcah — najhujša, kar se jih je letos pripetilo na slovenskih cestah — je ponovno terjala še eno življenje. V ljubljanski bolnišnici je okrog 1.40 podlegla ranam šestletna Alenka Golež. Tako se je število mrtvih v tej prometni nesreči povzpelo na pet. Razen pomoči umrle Alenke, so v nesreči izgubili življenje še Franc Pagon (53), njegova hči Majda (19) ter sopotnici, mati male Alenke, Ana Golež (34) in Irena Osabnik (19). Šesti potnik v razbitem avtomobilu je bila voznikova žena. Franciska Pagon (49). Leži v bolnišnici, ker si je zlomila lobjansko dno, ima več ran po glavi in zlomljeno levo roko. Tudi njeno stanje je kritično.

Navadno se ob takih nesrečah zamislimo, čeprav bi bilo treba misliti že prej. Čemu je Pagon izsilil nesrečo tik pred desnim nepreglednim ovinkom? Ljudje, ki so poznali pokojnega Pagona, pravijo, da je bil trezen, previden mož, da pa je za volanom postal previden.

Ker se vse preveč prometnih nesreč na naših cestah pripetijo zaradi neprimernega prehitevanja, smo naprosili prometnega strokovnjaka Janeza Perčiča z UNZ Ljubljana, da nam je vzroke nesreče podrobneje opisal.

Predvsem je imel Pagon preobremenjeno vozilo. V avtomobilu je bilo šest potnikov, zato so bili pospehi slabi. Vozniško dovožen je imel od februarja 1982, usodni princ pa je bil njegovo tretje vozilo. Prej je imel fiška in škodo.

Na UNZ Ljubljana pa so nas opozorili tudi na osebnih avto, z oznako NSU princ. Samo v prazničnih štirih dneh so se na po-dročju nekdanjega ljubljanskega okraja pripetile štiri prometne nesreče, kjer so bili udeleženi NSU princi. Bržčas gre za ne-vezgajeno šofersko navado, da podcenjujejo z oznako slabših avtomobilov ali pa manjšo kubaturo. Drugače si pač ne moremo pred-

Nesreče v gorah

CELJE, 5. jul. — Sinoci so reševalci celjske gorske reševalne službe rešili iz stene Stajerske Rinke dva študenta: Iva Polčanin in Miroslava Meska, oba doma iz Splita. Mladenci sta prejšnji dan plesala v steni Stajerske Rinke, ko je malo pod vrhom Polčanin na mokri skali spodrsnil. Fadel je več metrov globoko, vendar ga na srečo vrvi obdržale. Njegove kolce na pomoč so povzeli sliskali granatniki in obvestili reševalce. Kot smo zvedeli, si je poškodoval nogo in prsni koš. Prepeljali ga je v celjsko bolnišnico. Na srečo so poškodbe lažje in so ga nato pustili v domačo oskrbo. J. S.

Zadušil se je

RIBNICA NA POHORJU, 5. jul. — V bližini zapuščene žage v Ribnici 3 na Pohorju so našli mrtvega 82-letnega Simona Kalisnika, ki je stal na vrhu opuščeni žagi. Odšel je po vodo k oddaljenemu studentu. Pri tem pa mu je postalo slabo. Padel je na tleh in obležal z glavo v močvirnem zemljišču. Po močvirju zdravnik je umrl zaradi zadušitve.

Popravek

LJUBLJANA, 5. julija. — V sobotni številki našega časopisa smo pod naslovom »Pre-meteni gojluž za zapah po-ročali o 30-letnem ljubljana-ju Jožetu P. Na UNZ so nam povedali, da ga niso zapri, kot smo mi pomotoma zapi-sali v naslovu članka, pač pa so kazensko ovadbo proti njemu poslali javnemu tožilstvu.

Drzna vlomilca so prijeli

Kradla sta avtomobile in vlamijala v šole, stanovanja...

Varnostni organi iz Murske Sobotice so prijeli mladoletnega M. K. in Antona Skrjanca (24) iz Pavlovskega vrha, ki sta lani in letos več kot 20-krat vlomila in kradla ter si v 8 primerih »vzposodila« osebne avtomobile tujih in domačih državljanov.

Varnostni organom je lani in letos povzročil precej škribi neznan vlomilec, ki je deloval v ljubotemski občini. Ponekod je vlomil tudi po tri-krat. Pri kraji avtomobilov se je specializiral predvsem na »črčke, kar ga je tudi izdalo. V vasi Čven so videli Antona Skrjanca, ki ni mogel sprasiti, saj v gostinah je redkokoli se prodajajo pivo v vrčih. Piva v sodčkih pa je dovolj.

Huda vročina je seveda močno pomnožila število žejnih ust. To se zgodi pravzaprav vsako leto ob kresu. Proizvajalci in trgovski podjetja, ki je videti, na to niso dovolj mislili. Gotovo so vmes tudi objektivne težave. Toda po vsakoletnih izkušnjah bi bil že skoraj čas, da ne bi zmanjšali omejitvenih pijač prav takrat, ko bi bile najbolj potrebne zlasti letos, saj pričakujemo celo večjo obisk turistov. Prav zato pa tudi marširajo z objektivnimi težavami ne moremo oparaviti.

ših cestah veliko podobnih prehitvanj brez tragične konca. Skoraj nihče iz-med teh prehitvajajočih voznikov ne pomisli, da bi se njegova drznost lahko prav tako tragično končala, kot se je Pagonova na-glica domov.

Na UNZ Ljubljana so nam tudi povedali, da v vrzlotomnih voznikah in nerazodnih prehitvajajočih prevladujejo šoferji z reševalnimi tablicami KR, CE in MS. Očitno so torej ti šoferji premalo vzgledni za promet in ne pozna-jo osnovnih cestnopromet-nih predpisov; največkrat nepravilno prehitvajo in se nepravilno razvrščajo. Ljubljanska milica razpo-laga s podatki, da večino nesreč pred Delavskim do-mom v Ljubljani povzro-čijo prav šoferji s krajsko registracijo.

Ce bi krajski princ imel malce več sreče in bi uspel nas

JULIJ 1967

ARS SLOVENIAE — UMETNOST SLOVENIJE

„Imaginarni muzej“ slovenske umetnosti

Menda se nikoli v zgodovini — razen v dneh klasične Grčije in tu in tam v renesansi — beseda umetnost ni bila tako glasna in skoraj programska, kakor je danes. Na eni strani se nam zdi izredno primeren most zблиževanja med ljudmi v spoštovanju njihovih duhovnih dosežkov,

po drugi strani pa se vedno bolj zavedamo, da ima njeno razodetje za slahernega človeka posebno poslanstvo. Tistih navidezno »ljubitelj«, ki priznavajo umetnosti le ekonomsko vrednost, seveda ne štejemo med njene vernike. Po vsem omiknem svetu je danes umetnostnozgodovinska literatura v precejšnji časti — žal pa večkrat tudi plen trgovskih spekulacij.

Slovenci imamo svojo umetnost, ki živi v nami in na naših tleh tisoč let in več. Toda kako malo jo poznamo in kako redki se ji znajo približati! Na tujem se čudimo umetnostnim spomenikom, prepričani, da nam domovina nima kaj podobnega pokazati. Iz nepoučenosti se nam rojeva občutek kulturne manjvrednosti. To da kolikokrat že sem v svetovnih galerijah in ob imenih znanih umetnikov doumei, da se lahko prenekaletni naš spomenik meri s tem ali onim razglašenim tujim.

Slovenski človek si želi dobrih umetnostnozgodovinskih knjig. Dobrih se kmalu ne bo preveč, saj moramo nadoknaditi, česar v preteklosti nismo mogli storiti.

Nikoli ne bom pozabil, kako sem v šesti gimnaziji prvič odkril dr. Steletove »Monumenta artis slovenicae«, njihov prvi del z množico reprodukcij naših srednjeveških slik. Najprej sem knjigo pregledoval v knjižnici, nato pa sem jo v nekem antikvariatu na Starem trgu zapazil v izločbi, seveda po precej nižji ceni. Začel sem zbirati dinar za dinarjem ter tedne in tedne s strahom hodil gledat, ali je knjiga še razstavljena. Srečno me je srečnega počakala — in še danes spremlja moje delo.

Takrat se nisem zavedal, da sem si pridobil eno najpomembnejših slovenskih umetnostnozgodovinskih knjig, eno tistih zelo redkih, ki so ponesle slavo naše srednjeveške umetnosti tudi čez domače meje; še danes je v svetu zelo iskana. Ne obravnavam namreč samo nekega zelo pomembnega umetnostnega poglavlja — srednjeveškega slikarstva, ampak jo spremlja jo tudi za tedanj čas prav dobre reprodukcije, predvsem pa ima dvojezični tekst, slovenski in francoski. Nekdanja Akademika založba si je s to knjigo zaslužila upravičeno hvalo. In čeprav smo pozneje zlasti pa v zadnjih letih, dobili že vrsto pomembnih umetnostnozgodovinskih knjig, so te ali slikovno slabo opremljene

ali pa imajo le kratke tujejezične povzetke, ki nikoli ne morejo nadomestiti prevoda celotnega besedila.

Nisem prijatelj luksuznih knjižnih izdaj. Vrh tega sem pravcati strokovnjak reprodukcij v živi roki. Toda proti tej modni muhi se najbrž ne morem bojevati. Dobro dolgo pa z mnogimi kolegi že čutim potrebo, da bi Slovenci že dobili pregled svoje umetnosti v vrsti kar mogoče dobro ilustriranih knjig. Res so naše strokovne fototeke dovolj bogate, toda to grafično je bolj dokumentarnega značaja in ni zmeraj primerno za reprodukcijo.

Zadnji čas je bil, da smo se lotili načrtovanja in z najboljšimi tehničnimi pripomočki podprtega fotografiranja spomenikov. To nalogo je z velikimi gnotnimi žrtvami prevzela založba Mladinska knjiga, ki je sklenila, da bo začela izdajati albume o slovenski umetnosti; te naj bi spremljali zgoščenici, pa vendar dovolj poudelni uvodi in kratki katalogi spomenikov. Pobuda za to serijo ni izšla iz knjigotštva, ampak iz žive potrebe in iz strokovnih umetnostnozgodovinskih krogov. Svoje umetnosti ne bomo mogli uveljaviti pred svetom drugače kakor z dobrimi ilustracijami in s teksti, ki naj izidejo v celoti tudi v svetovnih jezikih.

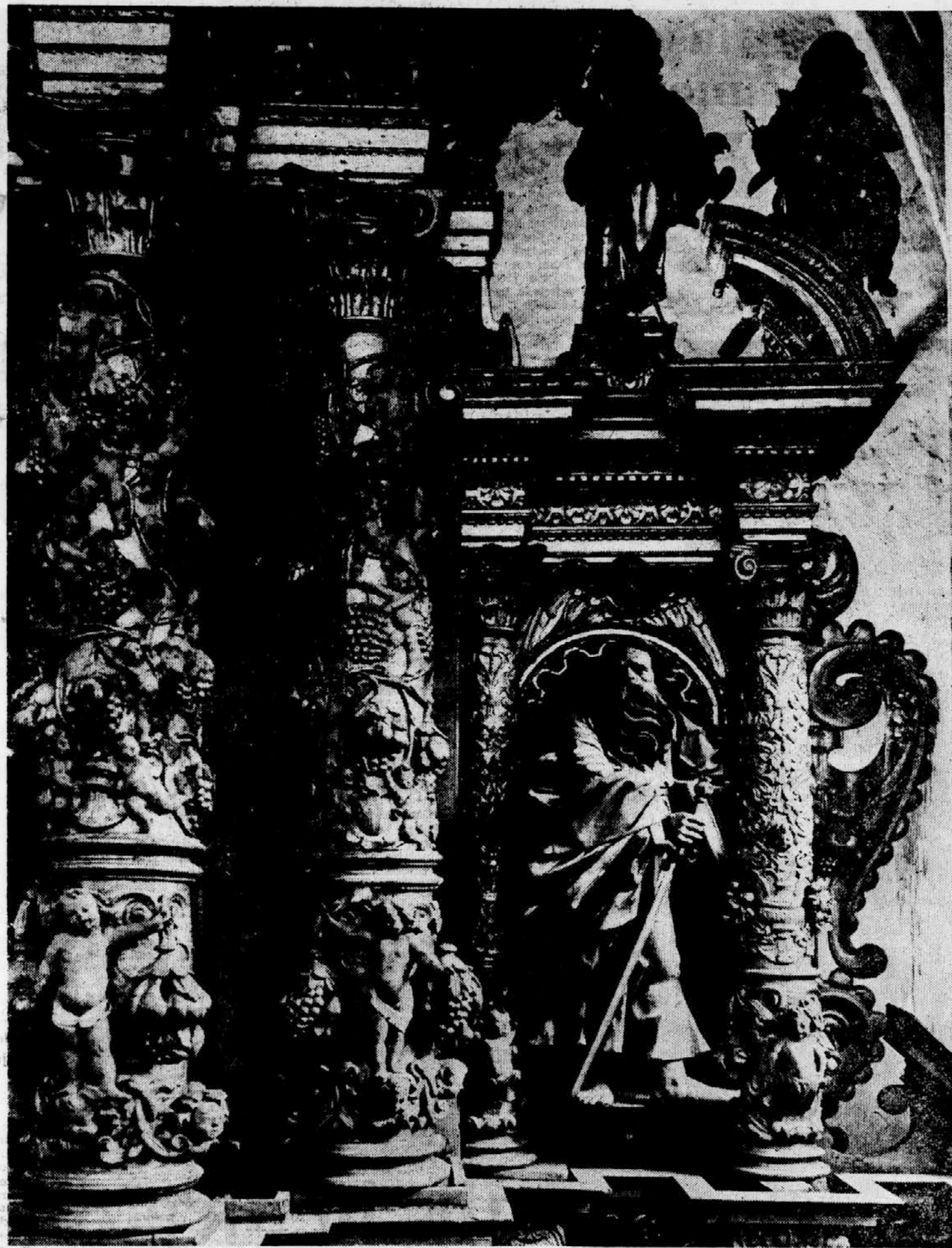
Ze v bližnjih dneh bo torej izšla prva knjiga te serije, ki je, ne brez spomina na nekdanje »Monumenta artis slovenicae«, dobila naslov ARS SLOVENIAE, čeprav bo po temeljnem konceptu drugačna. Ali nam bo sreča naklonjena, da bomo z dr. Vrišerjevim Baročnim kiparstvom doživeli vseh 30 v načrtu zamišljenih monografij? Dela vsekakor ne bo malo in prenekaletno neuhojeno stezo bo treba utreti, preden bo zbirka popolna.

Zeleti smo, da bi ARS SLOVENIAE postal nekak »imaginarni muzej« slovenske umetnosti, če porabim izraz, ki ga je razglasil Andrej Malmux. Res ima tak »imaginarni muzej« mnogokrat zelo subjektivno značaj. Tudi nas samovoljni posnetki detajlov lahko apelirajo do napačnih sklepov. Toda v dneh, ko razbijamo atome, pač ne bomo mogli preprečiti tudi individualnega deljenja umetnine na manjše, včasih zelo sugestivne dele. Poudarek na slikah pa že dovolj kaže, da serija ARS SLOVENIAE ne bo konkurent študijsko bolj nadržanim in zato bolj poglobljenim monografijam zelo zaslužne Slovenske matice, ampak bo Matičine knjige lepo dopolnjevala.

Upamo, da bodo v odličnih reprodukcijah objavljeni umetnostni spomeniki v zbirki ARS SLOVENIAE prebudili večje spoštovanje do domačega umetnostnega izročila in da bodo ponesli njegovo pričevanje tudi v široki svet. Zato sem svetoval, naj bi na varovalnem ovitku ponatisnili malo spremenjene verzice, s katerimi je nekot J. Sisentschelli pospremil prvo knjigo Valvasorjeve »Slave vojvodine Kranjske«:

»Bukve tedaj pojte,
na usm svetu stojte,
po useh deshelah letite
inu nashu zhasht donesite.«

DR. EMILIJAN CEVC

Reprodukcija iz prve knjige zbirke ARS SLOVENIAE: BAROČNO KIPARSTVO

Še ta mesec izide

Baročno kiparstvo

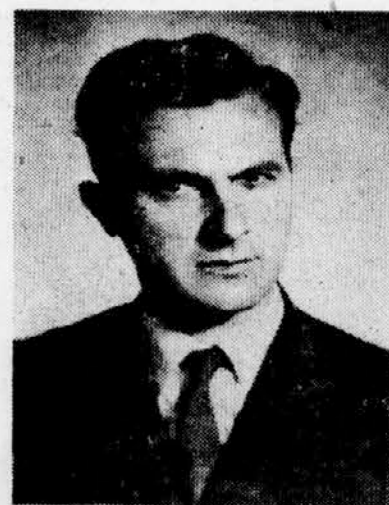
(Avtor knjige o svojem delu in o zbirki)

Slovenci še nimamo velikega teksta o svojem baročnem kiparstvu. Doslej je bilo nadrobnejše raziskano ljubljansko baročno kiparstvo v kamnu, Ljubljanska frančiškanska rezbarska delavnica in baročno kiparstvo na slovenskem Stajerskem. Velik del slovenskega ozemlja torej še ni sistematično obdelan, preučevanja so v teklu, potrebno pa bo čakati še nekaj let, preden bomo mogli strniti sadove tega dela v zaključno razpravo.

S prvo knjigo v okviru umetnostnozgodovinske izdaje ARS SLOVENIAE bi želeli popeljati bralca na kratke sprehode po razvojni poti slovenskega baročnega kiparstva. Pri kratkem sprehodu se izogibamo ovinkasti in težko prehodni poti. Tudi naš sprehod ima namen, da na kar najbolj razoren in strjen način razloži bistvo razvoja in njegove smeri ter da nam predstavi glavne avtorje in njihova dela. To ni povsem preprosta naloga, saj je kiperska zapuščina iz dobe našega baroka naravnost ogromna. Kot pa je že bilo povedano, naše znanje o celotnem baročnem kiparstvu v nadrobniosti danes še ni povsem izravnano, zato vemo o dejavnosti ene pokrajine več in o drugi manj.

Valje temu menim, da je bilo mogoče podati razvojno pot vsaj v osnovnih obrisih. Umetnostna zgodovina ne predpisuje za pisanje takega razvojnega prikaza neke stroge in ustaljene oblike. Od obširnega znanstvenega dela smemo vsekakor zahtevati, da osvetli problem z različnih gledišč, kot so vzročnost pojave, njegove stilne značilnosti in vezi ter njegov umetnostnogeografski položaj, ter da navzgor še kopico drobni podatkov o avtorjih, naročnikih, opise posameznih del itd.

Tako razčlenjeni razlagi smo se v pričujočem delu zavestno ognili. Predvsem se ni dozorel čas za tak prikaz, naša knjiga pa tudi ni namenjena samo strokovnjaku, marveč v prvi vrsti širokemu krogu bralcev in ljubiteljev umetnosti. Spisana je torej v poljudnejšem strokovnem jeziku, potek razvoja je zaradi preglednosti postavljen, opisi spomenikov so kratki in skušajo zajeti le najznačilnejše stilne pojave. Tudi katalog del, ki je priključen raz-

Dr. Sergej Vrišer, ravnatelj Pokrajinskega muzeja v Mariboru

pravi, navaja le najznačilnejše avtorje in spomenike.

Enako kot pri pisanju besedila smo se zavedali namena izdaje tudi pri izboru ilustracij. Strokovnjaku bi nedvomno zadoščala skromnejši, manj učinkoviti posnetki. Značaj knjige pa je narekoval nekoliko drugačen zornik in močnejša slikovna opozorila, prav zato, da bi z njimi tudi manj razgledanemu bralcu razkrili to ali ono značilnost naše plastike. Brez pretiravanja pa je mogoče reči, da je med posnetki mnogo takih, ki bodo tudi poznavalcu našega baroka odkrili domačo plastiko s povsem nove plat.

ARS SLOVENIAE bo za naše slovenske razmere nedvomno novost, gotovo pa bo zbudila zanimanje tudi v tujini. Pri tem je treba vedeti, da so podobno predstavili svojo baročno umetnost že vsi naši sosede. Ne gre torej za nekaj osamljen in pretirano obsežen poskus predstavljanja slovenske umetnosti; prej bi smeli reči, da bo izdaja pravično prikazala našo umetnost na način, ki se je v svetu že davno udomačil.

Namen nove umetnostnozgodovinske izdaje je, da z vrsto kratkih, a bogato ilu-

striranih tekstov seznanj z našo kulturno dediščino kar največji krog ljudi. Z isto željo je nastalo tudi moje delo, hkrati pa z željo, da bi baročno kiparstvo na Slovenskem ne zbudilo zanimanja samo ob prebiranju knjige in ogledovanju njenih podob, marveč da bi se pri tem ovedeli tudi vrednosti tega našega umetnostnega pojave v pričevanju preteklosti ter pomena, ki ga je imel in ga še ima za našo kulturno rast danes in jutri.

DR. SERGEJ VRIŠER

**Opozorilo bralcem
priloge
KNJIGE
ZA VAS**

**Naslednja številka
naše priloge
bo izjemoma izšla
v četrtek,
31. avgusta**

**Posvečena bo
v celoti slovenskim
šolarjem in dijakom**

**Vsem našim bralcem
želimo prijetne
počitniške dni!**

Akademik, univ. prof. dr. France Stele.

Zakaj naslov: Ars Sloveniae?

Po osvoboditvi se je začela v Sloveniji močnejše uveljavljati tudi umetnostna književnost. Stevilni rod mladih in nadarjenih umetnostnih zgodovinarjev, specializiranih za posamezna razdobja in strokovna področja domače umetnostne zgodovine, je dovedel do take poglobitve znanja o zgodovini umetnosti na Slovenskem, da je sedaj možna že zdavnaj nameravana stvarnejša sinteza tega znanja. Kakor so bile starejše. Program take, na okrog 30 knjig preračunane in s slikami ilustrirane sinteze, je sprejela v svoj delovni načrt prizadeta slovenska založba Mladinska knjiga.

Akademik dr. France Stele

Nad naslovom zbirke je verjetno marsikdo osupnil, češ, zakaj Ars Sloveniae — Umetnost v Sloveniji in ne Ars slovenica — Slovenska umetnost, kakor so se pred tridesetimi leti imenovala »Monumenta artis slovenicae«.

Pogledi umetnostnih zgodovinarjev na spomeniško gradivo, ki ga nudi naša domovina, so se namreč premaknili s pojmovanja, da je naše samo tisto, kar so ustvarili umetniki našega rodu; takšno pojmovanje je v precejšnji meri botrovalo še pri

Orisu zgodovine umetnosti pri Slovencih, čeprav naslov sam ni vseboval takega ozkega gledanja. Zdi se nam, da bi tako ozko pojmovanje umetnosti v naši domovini pomenilo celo neopravičljivo odrekavanje marsičemu po našem kulturnem razvoju že zavdnaj umetniško prebivalstvu in udomačenemu.

Prav priprave za to pomembno izdajo so pokazale, da je nemogoče ugotoviti mejo med tem, kar je ozko naše, in med tem, kar smo pri drugih navabili, da bi obogatili svoje kulturno okolje. Umetnost je bila vselej mednarodna in narodna samo toliko, kolikor se je pri posameznih narodih podredila nekemu svojskemu krajevno obarvanemu značaju. Prav naša mlada domovina, ki je v zemljepisnem sestavu tako pisana in združuje pogosto zelo raznorodne sestavine, kar je imelo za posledico tudi številne pogovorne dialekte, je podobne dialektične značilnosti vtisnila tudi naši likovni umetnosti in ji prav zaradi tega podelila izreden mik.

O vsem tem se bo prepiral čitatelj, ki bo pazljivo prebral informativne uvode v knjigah Ars Sloveniae in ob njih premotril slikovni album izbranih, najznačilnejših in seveda tudi kakovostno najpomembnejših spomenikov. Pozabiti namreč ne smemo, da Ars Sloveniae združuje slike in besedila z namenom, da poglobi doživljanje umetnosti tudi — in mogoče pred vsem — po kriteriju optičnega doživljanja, ki ga ne more nadomestiti noben opis. Nočemo sicer s tem trditi, da je lepo samo, kar upa očem, v duhu latinskega reka »pulschrum est quod visum placet«, temveč zaradi načela, da je pravilno usmerjeno optično zaznavanje umetnin najboljše tola za pravilno uživanje umetniških del. V tem smislu šelim tem albumom popoln umetniško vzgojen uspeh.

France Stele

Kaj nas lahko bolj gane kot bridke otroške solze? Deklici, ki jo vidite na sliki, je po ličih spozelo nekaj zares grenkih. Toda v njenem pogledu se že svetlika odkritje nečesa novega. Kaj je zagledala? Nemara »Zvezdice« — knjige, o katerih lahko berete na tej strani.

Kjer je gneča, se le redkim nasmehne sreča...
(Nov slovenski pregovor)

Po velikem nagradnem žrebanju »Dela« in »Mladinske knjige« 12. maja v Ljubljani so nam mnogi bralci naše priloge KNJIGE ZA VAS pisмено izrazili željo, naj bi o poteku žrebanja kaj več povedali in tudi priobčili o njem kakšno sliko. Prav! Naj vam povemo, da smo za naše nagradno žrebanje prejeli nad 10.000 izpolnjenih nagradnih kuponov. Z Inštitutom za sociologijo pri univerzi v Ljubljani smo se domenili, da bo izpolnjene nagradne kupone znanstveno proučil, njegove ugotovitve pa naj bi vsem slovenskim založbam koristile pri proučevanju slovenskega knjižnega trga.

Nagrad je bilo seveda samo 50, zato pa teh res dragocenih. Da bi žrebanje potekalo docela nepristransko in pravično, smo imenovali komisijo, v kateri so bili tudi zastopniki bralcev »Dela«, za žrebanje pa smo si sposodili pravi »boben sreče«, in sicer kar pri podružnici Jugoslovanske loterije v Ljubljani, ker smo menili, da so njeni bobni gotovo »brezhibni«.

Zgornja slika vam kaže sodelavko Mladinske knjige in članico komisije Atenko Dermastia in petletno Natašo Bordon (ta je boben vrtila in iz njega vlekla izrečane kuverte). Sodelavec založbe in predsednik komisije Bogomil Gerjanc (na desni), pozorno spremlja, kako se kuverte v bobnu »obračajo«, in predstavnik bralcev »Dela« (na levi), prav tako z napetostjo čaka, ali se bo tudi njemu nasmehnila sreča. Pa se mu ni! Pač pa se je kar dvakrat nasmehnila uslužbenca Bogdanu Čučunu z Brezovice pri Ljubljani. Zato smo namesto znanega slovenskega pregovora »Sreča je opoteča« dali temu našem zapisu in pojasnilu za naslov slovenski pregovor. Bržkone se boste z njim strinjali.

Najboljše, kar je bilo napisanega na Slovenskem

Z izidom petih zvezkov iz del Otona Zupančiča, vezanih v umetno usnje, namenjenih v tej estetiko dognani obliki samo članom kluba, je ravno kar zaživela svoje nemalo pomembno življenje zbirka Naša beseda. Pomembno zato, ker so tudi njeni nameni izredno zahtevni in visoki.

»Slovenec manjka kritičnega pogleda na našo literarno preteklost,« je v bistvenem dejal na tiskovni konferenci ob izidu Zupančičevih del predsednik uredniškega odbora Naše besede Josip Vidmar. »Izbrali bomo in v nekaj letih izdali brez komentarjev najboljša, kar je bilo ustvarjeno v naši književnosti. Imamo srečen začetek — z najboljšim mojstrom naše poezije, kot je Oton Zupančič, ki, če izvzamemo Prešerna, skorajda težko začeli. Ko bomo tako pregledali, kaj smo,

se bosta iz tega mogoče rodili volja in prizadevanje za tistim, kar naj bi bilo nekaj bližnjega.

Ob znanstveno urejenih zbranih delih slovenskih pesnikov in pisateljev, ki jih izdaja Državna založba Slovenije, ter ob drugih edicijah bo s kakimi osemdesetimi knjigami Naše besede naš bratec končno dobil izbor najlepše in najtehtnejše slovenske pisane besede, ne da bi se mu bilo treba prebijati in prebiti skozi skladovnice bolj obrobne ali samo za strokovnjake zanimivega teposlovja.

(Jože Snoj v Delu z dne 16. julija 1967)

Ob koncu kulturne sezone smo v slovenskem založništvu doživeli pomemben dogodek: začetek iz-

Zabeležili smo

VELIK USPHEH IN NOVA IZDAJA INGOLICEVE »GIMNAZIJE« — O Ingolicevem romanu iz sodobnega življenja slovenske družbe in o usodi sedmošolke smo poročali že kmalu po izidu knjige. Medtem pa je Ingolicev tekst bil deležen izrednega zanimanja slovenskih bralcev. Knjiga, ki je januarja izšla pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani v 5000 izvodih, je zdaj razprodana. Založba je zato zdaj izdala »Gimnazijo« v ponatisku, in to v novi žepni izdaji. Nova knjiga je cenena, saj stane samo 7 N din, zato pa je izšla v nakladi 10.000 izvodov.

Vsekakor je to pomemben dogodek na slovenskem knjižnem trgu in v slovenskem založništvu. Predvsem je to, da je bila prva izdaja novega slovenskega romana razprodana v kratkem času nekaj mesecev in da je zdaj izšla nova izdaja v množični nakladi, terezen uspeh slovenskega avtorja, ki je s tem romanom posegel v sodobno snov in posebno v probleme sodobne slovenske mladine. Najbrž v zadnjem času ni bilo slovenskega pisatelja, katerega novi roman bi v tako kratkem času dosegel tako velik odmev pri bralcih in tako visoko naklado v dveh izdajah. Nova izdaja »Gimnazije« pa je tudi zanimiv založniški dogodek.

Kakor je v navadi pri velikih založniških hišah v svetu, je namreč tudi Mladinska knjiga izdala novo stvaritev domačega avtorja najprej v običajni, dražji in bolj opremljeni podobi, po uspehu knjige pa še v množični, ceneji izdaji. Umetniško zrela predstavitev odnosov v svetu sodobne mladine bo tako še v večji meri postala last najširšega kroga slovenskih bralcev.

(Slavko Rupel v Primorskem dnevniku z dne 27. junija 1967)

dajanja nove knjižne zbirke Naša beseda, ki jo je pripravila založba Mladinska knjiga v Ljubljani. Z izidom petih knjig Zupančičevih izbranih del, petih elegantnih knjig vezanih v temerodrečno umetno usnje, z izidom avtorjev imenoma na prvi podlagi, ki spominja na podobne izdaje klasičnih pri drugih narodih, je Mladinska knjiga začela novo zbirko.

Z istočasno ustanovitvijo Kluba bralcev Naše besede, prvega knjižnega kluba na naši tlob, pa je Mladinska knjiga začela obnem pomembno knjižno akcijo, ki nima primere v slovenskem založništvu, ne po obsebnosti ne po skrbnem kakovostnem izboru.

Res je sicer, da še dolgo vrsto let izhajajo pri Državni založbi zbrana dela slovenskih pesnikov

Iz knjižnega sveta za najmlajše bralce:

Zvezdice, zvezdice, zvezdice...

Serijska slikanica na osemih straneh (ki so jim v prejšnjem stoletju rekli pri nas kar »Bilderbogen« in so jih redki nemški založniki natisnili tudi za slovenske otroke), pod skupnim imenom »Zvezdice«, se je rodila pred nekaj leti z željo, da bi za otroke v Jugoslaviji dobili dobre slikanice, tako v tekstu kot v podobi. Slovenska založba Mladinska knjiga, pa srbska, hrvaška, madžarska, slovaška in španska mladinska založba so sklenile sodelovanje in natisnile do danes 28 barvnih slikanic, ki naj bi bile zveste in zašlele spremljevalke malim bralcem, ki so premagali analfabetizem; prebrali naj bi jih otrokom, ki še ne znajo brati in se jim le lepe podobe najprej vtisnejo v nežni otroški spomin.

Izbora je posegel po tekstih iz svetovne klasike (Grimm), pravljic in povesti domačih avtorjev (France Bevk, Marja Cerčnik, Ele Peroci, Branka Jurca, Vid Pečjak, Desanka Maksimović, Dragotin Kette, Mira Mihelič, Grigor Vitez, Mira Buljan, Andjipka Maric in drugi) in ljudskih pravljic. Ilustracije k tekstom so ustvarili naši najboljši ilustratorji (Mihajlo Pisanjnik, Ida Čirid, Marienka Stupica, Mara Kraljeva, Marjanca Jemec-Božič, Jože Centa, Djordje Milanović, Danica Rusjan, Ančka Gošnik-Godec, Lidija Osterc, Stefan Planinc, Ivo Šubic, Jelka Reichmann in drugi).

Zamisel o Zvezdicah pa se je rodila med založbami — sodelavkami tudi ob dejstvu, da naš knjižni trg polnijo nevedne, anonimne slikanice, ki knjižni estetski okus naših otrok in se jim je težko upirati. Slikanice iz serije »Zvezdice« so dragocene po tekstu in ilustracijah, dostopne pa po svoji nizki ceni vsakemu kupcu in namenjene ne le našemu, ampak tudi bodočim rodovom najmlajših bralcev.

Med slikanicami in knjigami Ele Peroci

Ob vrsti naših pisateljev in pisateljic, ki pišejo za otroke in mladino, zbuja ime Ele Peroci že nekaj let posebno pozornost; bržkone ima ta privlačnost svoj izvor v naravi njenih pravljic. Vse se sicer dotikajo

resničnih tal in našega današnjega življenja, hkrati pa raste iz teh dotikov nov, velik svet doživljanja in dogodivščin, pravljicno mavrično pisan in prepleten z nekimi novimi odtenki, kot jih slovensko mladinsko slovo doslej ni poznalo.

Iz diplomatskega dela slavistke Marinke Petričeve izvemo, da je Ele Peroci utemeljiteljica naše moderne pravljice. »Njena moč je v tem, kako zna podati nežne utripe otroške duše. Najboljše stvaritve so tiste, kjer pisateljica pusti razmah svoji fantaziji, kjer realnost neopazno prehaja v pravljčnost. Prav v tem je verjetno njena svajočnost, zaradi česar je s svojimi doli doživela uspeh doma in pa svetu.«

In zdaj smo pri kratkem, vendar zanimivem poglavju, ki naj nam odgovori na vprašanja, katera prozna dela Ele Peroci so našla pot v druge jezike.

Pred nami je knjiga »Domeček z kostek«, ki jo je za češko založbo prevedel dr. Oton Berkopec, ilustrirala pa Gabriela Dubska. Slovaki so natisnili drobno slikanico »V krajine klobukov«, v madžarsčini je bil natisnjen izbor z naslovom »Százszorszépek«, v prevodu Istvana Bodrista in z ilustracijami Ančke Gošnik-Godec. Založba Herold v Stuttgartu je natisnila knjigo »Das bunte Kinderkarussell« v prevodu Elise Byhan, v hrvaščino so v Sarajevu prevedli izbere iz del Ele Peroci z naslovom »Zvončiči zvonce«, v Zagrebu pa »Dječji laku noć«, v Skopju z naslovom »Očelata na tetka Bajavajak«. Letos bodo izšle njene pravljice v prevodu za poljske otroke, v dveh knjigah pa za italijanske in v dveh knjigah za nemške otroke.

Češkoslovaški in poljski teoretiki mladinskega slovstva navajajo v svojih študijah ime Ele Peroci kot trden pojem med ustvarjalci modernih pravljic, ki bodo živele in ki si gradijo pot v svetovno slovstvo. Dolga bi bila vrsta tujih imen npr. za »Mucco copatario«, ki je bila natisnjena z ilustracijami Ančke Gošnik-Godec za nemške, madžarske in italijanske otroke; za »Hišico iz kock«, namenjeno italijanskim, češkim, slovaškim, nemškim in finskim otrokom, kot tudi za »Dežnik, ki je lahko balone«, preveden v ruščino, angleščino, italijanščino in nemščino.

Naj še omenimo, da je Ele Peroci napisala tudi knjigo pesmi z naslovom »Ritmične dane« in knjigo za deklice »Po šoli me počaka«.

Ob desetletnici prvega natisa Valjavčeve slikanice „Pastir“

Če bi Matija Valjavec (1831—1897) danes lahko vzel v roke slikanico »Pastir« (base-dilo je po ljudskih motivih napisal v verzih pred skoraj sto leti), bi se najbrž iskreno razveselil.

»Pastir«, kot ga je naslikala Marienka Stupica, je svojevrstno likovno doživetje. To nam poleg novega natisa po desetih letih potrjuje tudi vrsta imen evropskih založb, ki so ga želele imeti z našimi ilustracijami v svojem programu. Švicarska založba Atlantis ga bo izdala v prevodu Elise Byhan, italijanska založba AMZV v prevodu Mirka Rijavca, izdala ga bodo tudi nemška založba Kinderbuchverlag, slovaška založba Mlade leti, beograjsko Mlado pokolenje, madžarska založba Mora Ferenc in novosaški Forum.

Za prevod v večino jezikov je siuši redaktorjem zvest prozni zapis Geneta Vipotnika, ki Madžari so prevedli tekst v verzih. Matija Valjavec bi moral imeti domišljijo Julesa Verna, da bi si lahko predstavljali, kako bo njegovo delo živejo, pravzaprav znova zazivejo, še čez toliko let, seveda v zvezi z enakovrednimi ilustracijami Marienke Stupice. Iz njih veje očarljiv svet naših panjskih končnic, mavričnih podob na steklu in otroška vera v pravljico na kraljestva, ki žive v otroških dušah in si jih ne pustijo sesuti.

Mislím, da skoraj ne bo slovenskega otroka, ki si ne bi želel imeti očarljive slikanice o »Pastirju«, in prepričani smo lahko, da bo »Pastir« še dolga leta ostal v zlati zakladnici slovenske in svetovne literature za mladino.

Ilustracije Marienke Stupice iz Valjavčeve slikanice »Pastir«

Besedo ima ELA PEROCI:

V pogovoru smo pisateljici zastavili nekaj vprašanj, na katera nam je ljubeznivo odgovorila. Prepričani smo, da bodo njeni odgovori zanimali tako stare kakor mlade bralce.

Katera je vaša najljubša knjiga?

»Nemogoče je govoriti o eni sami knjigi. Knjiga moje mladosti je bil »Vrtnar« Rabindranata Tagoreja. V lepoti te knjige so se vsakokrat, ko sem jo prebrala, porazgubile moje najljubše sanje in slutnje o življenju, o ljubezni in o sreči.

Veliko pomene sem vzljubila knjige Halldorja Laxnesa: »Luč življenja«, zaradi večno novega upanja, večno nove lepote, večno novega vrelca moči za prihodnji dan, pa čeprav je današnji dan še tako težak.

Dostojevski: »Zapiski iz mrtvega doma«, Leonid Leonov: »Ruski gozd«, in potem Lorca: »Pesem hoče biti luč«. O njegovih pesmih ne znam govoriti, čeprav jih imam rada.

In Minattijeva. Bolečina nedoživljenega v Vipotnikovo »Drevo na samem«. In Bulatovičev »Volk in zvon«.

Otroškega sveta mi niso v tolikšni meri približale Zupančičeve pesmi, čeprav sem jih z otroki velikokrat prebrala, kakor Predihovega Vornaca »Solzice«.

Pravljice sem prišla brati pozno. K Andersenovim se vračam znova in znova, da spet počsem v njih lepo misel in lepo podobo.

Ne morem prebrati pravljic iz vsega sveta, ki so jih uredniki v Mladinski knjigi povezali v toliko lepih knjig. Izgubljam se v njih, ali pa pred katero obstanem in je ne preberem do kraja. In rada berem knjige, kakor je »Slovensko slikarstvo«, da prebram njene podobe...

Kam bi želeli potovati?

»Kam bi potovala? Ne potujem rada, vendar sem včasih mislila, da bom nekoč videla Sibirijo. Sanjarila sem o širnih žitnih poljih, ki bi jim ne mogla priti do kraja, in silala bi rada pesem ljudi, ki ta polja obdelujejo.«

Kaj bi še želeli napisati?

»Kaj vse bi želela? Veliko in zelo malo. Rada bi zapisala še nekaj o življenju in o današnjem dnevu, kakor ga vidi in doživlja naša odrasla dekle. Ali pa mi bo ta dekle s svojo rastjo prehitro ušla in odrasla.«

Ce pišete za otroke, ali se morate v ustvarjalnem delu omejevat?

»Kadar pišem za otroke, se ne omejujem v ničemer. Vodi pa me zavest, da se pogovarjam z otrokom, in želja pogovarjati

kritika tako malo pozornosti pisanju na mladino?

»Mislim, da ne bo kmalu dosti drugače. Ljudje živijo svoje odraslo življenje, svoj odrasel dan, in malo pisateljev je, ki bi se v največji meri posvečali mladinski književnosti — pa je zato na drugi strani tudi malo esejistov, ki bi do kraja prisluhnili v knjigi upodobljenemu otroškemu svetu.«

Zapisala K. B.

Predstavljamo vam:

Pisatelj Ivan Potrč, glavni urednik založbe Mladinska knjiga

in pisateljev. Te znanstveno urejene in s komentarji ter opombami opremljene izdaje prinašajo celotno delo slovenskih pesnikov in pisateljev. Knjigo v novi zbirki Naša beseda pa naj bi brez komentarjev prinesle le najboljše stvaritve slovenske pisane besede, ne da bi se bralcu bilo treba prebijati skozi umetniško manj pomembne in ne bode zanimive, pomembne stvaritve temveč bodo tistim, ki bodo spoznali najboljšo stvaritve slovenskih umetnikov, abdule še večje zanimanje tudi za druga dela. Tako si je zbirka Naša beseda zadala pomembno kulturno poslanstvo.

(Slavko Rupel v Primorskem dnevniku z dne 23. junija 1967)

S temi knjigami smo dobili zbirko, ki nosi v sebi obele založnika, da bo postala eno najpomembnejših založniških dejanj v zadnjem času, vsaj kar zadeva domačo, slovensko knjigo. Namen zbirke je namreč, da v okoli 60 knjigah, ki naj bi izšle v štirih, petih letih, predstavijo slovenskemu bralcu vse najboljše tekste slovenskih pesnikov in pisateljev od začetkov pa do danes, zbrane v lepo opremljenih, ne predragih knjigah s nakladi 10.000 ali celo več izvodov.

Nedvomno je prav, da poleg znanstvenih, z obširnim komentarjem opremljenih zbranih del slovenskih ustvarjalcev, dobimo tudi prav tako skrbno izbor najboljšega, kar so ti isti ustvarjalci napisali. Teh 60 ali še več knjig, ki jih objublja Mladinska knjiga, bo prav gotovo našlo dovolj

kupcev med vsemi, ki jim je pri sreč domača slovenska beseda. Uredniški odbor, ki ga sestavljajo akademik Josip Vidmar, profesor dr. France Zadravec, prof. Franček Bohanec, prof. Janja Kos in Ivan Potrč, zagotavlja kvaliteto labora naše zbirke Mladinske knjige. Založba si je namreč la tudi poseben način distribucije knjig. Vseuredno v novo zbirko ustanavlja Klub bralcev Naše besede. Član tega kluba lahko postane vsa, ki se naroči na enoletno zbirko Naša beseda. Za njih bodo knjige te zbirke ceneje, prav tako pa bodo lahko kupovali knjige Mladinske knjige s 10 % popustom. Letos bo v zbirki izšlo še sedem knjig Ivana Cankarja, urboodne leto pa naslednjih 5 ali 6 knjig z najboljšimi teksti Ivana Tavcarja, Janja Kernika, Frana Levstika, Antona Askercia in drugih.

(Mladina z dne 19. junija 1967)

Bili so prvi:

Zdravica dr. TATJANA ZALOKAR z Jesenic, ki se ji je pri velikem nagradnem zrebanju »Dela« in »Mladinske knjige« (12. maja) prvi nasmešnila sreča in bo zastoj prešla kompletna »ilustrirana enciklopedija živali«. Zdravici — ljubitelji lepih knjig iskreno čestitamo in ji želimo obilo sreče tudi pri prihodnjih »lote-rijah«!

Učitelj FRANC KALAN iz Škofje Loke, prvi naročnik naše ilustrirane enciklopedije živali. Založba mu bo v priznanje njegove vneine in ljubezni do živali poklonila celotno zbirko brezplačno. Upamo, spoštovani tovariš Kalan, da se z našo odločitvijo strinjate?

Se isto jutro, ko je v »Delu« prvič izšla naša knjižna priloga KNJIGE ZA VAS (8. junija), se je v naši založbi oglašil JOSIP GOREČAN, električar iz Ljubljane (zaposlen v industriji bombažnih izdelkov v Kranju), ter izrazil željo, da bi bil prvi član KLUBA BRALCEV NASE BESEDE in prvi naročnik zbirke. Hvala, dragi tovarš Gorečan, in vse priznanje Vaši ljubezni do slovenske književnosti! Na Vas naslov smo Vam že odposlali prvih pet knjig zbirke NASE BESEDE, tj. Dela Otomana Zupanič, v prihodnjih dneh pa boste prejeli tudi člansko izkaznico kluba štev. 0001 s kuponi, s katerimi boste letos lahko šestkrat kupili knjige naše založbe z 10% popustom. Kot prvega člana kluba Vas proslamo za njegovega »častnega člana«, zato boste letošnjo zbirko NASE BESEDE (pet knjig Dela Otomana Zupanič in sedem knjig Izbranega dela Ivana Cankarja) prejeli brezplačno. Želimo Vam prijetno branje, hkrati pa izražamo pričanje, da boste tudi v prihodnjih letih ostali član kluba.

Zapisali so o naših knjigah:

POZGANICA (Prežihov Voranc). — Prežihov roman iz prečnih dni je ta 1918 je zdaj na voljo tudi naročnikom in bralcem knjige ZENIT, ki jo je izdala Mladinska knjiga (zvezek 28, urednica Mira Mihelič). Božidar Borko mu je napisal spremno besedo.

Skoraj z romanom Jamnica in novelistično zbirko Samorastniki je ta roman najpomembnejše pričevanje o rodnem človeku in o njegovi doživi. Pribežke leto ho pedesetletnica zvo domovskih dogodkov, ki so pomembni komur nove svetovne vojne in za Slovence zlasti pomemben razpad habsburške monarhije. V usodni čas glebi selja domov in v Prežihovim Juna komi Močevskim Petruhom. Knjigo je opremil Sava Sovre.

(Dela z dne 1. julija 1967)

SVET ANTICNE GRŠKE KNJIZEVNOSTI — Mladinska knjiga je našla v prevodu Janka Modra ZGODOVINO GRŠKE KNJIZEVNOSTI, kot jo je izdala Akademija znanosti ZSSR v posebnem času je to prva knjiga v slovenski, ki nas literarno zgodovinsko celotno semanja z razvojem književnosti anticne Grčije.

ZGODOVINA GRŠKE KNJIZEVNOSTI je kolektivno delo sovjetskih literarnih zgodovinarjev, ki so v tem delu prikazali razvoj starogrške in bizantijske književnosti, prva, tj. prve svetovne književnosti, pa je bila v klasičnem obdobju. Kot je običaj pri anticni književnosti, je avtorji niso obravnavali kronologijo v strogem smislu, marveč so povzeli epiko, liriko, dramatiko v celotne enote, il-

pravi brez časovne vzporednosti posameznih zvezov.

Spremlja študija Janka Modra nas seznanja s posameznimi prevajalci in prevodi, s govornimi in pisnimi jeziki, s skromnimi ilustrativnimi oblikami pa tudi o odmevnosti starogrške antike pri naših književnikih. Celotna študija Janka Modra je posvečena spominu velikega posredovalca in poznavalca antike Antona Sovreta.

Knjigi se lepo prikaže slikovne reprodukcije, ki vizualno dopolnjujejo predstavo o svetu starogrške antike, kjer je upodobljena umetnost, sodelovala z besedno umetnostjo. Ubrana Pojasnila k slikam je napisal Jože Kadelko. Prva knjiga ZGODOVINE GRŠKE KNJIZEVNOSTI je z znanjem prevedel Janko Modar, za opremo pa je poskrbel Branko Simčič.

(Igor Gedrvh in Prosvetnem delavcu z dne 31. maja 1967)

CEBELICE (Ela Peroci). — Ela Peroci je napisala za stoto številko zbirke Cebelice praviljen polupis v mesto pravilje, ki so doslej izšle v tej knjižnici. Zato je stota knjižnica dobila naslov CEBELICE.

Avtorici se je posrečilo na zanimiv in domisel način napisati nekaj literarni predel za najmlajše. Ustvarila je pravilno o praviljah. Tekst in prisrčne, likovno čiste, a vsebinsko le nekoliko prenebrske ilustracije Stupica obujajo v bralca doživetja o urebranih delih, mu urijo spomin in ga silijo k ponovnemu razmišljanju o že davno prebranih vsebinah. S tem pa je nemara delo tudi že doseglo svoj namen.

(Naši razgledi z dne 10. julija 1967)

Pisali so nam

Spoštovana založba!

Veselo sem bila presenečena, ko sem v vaši prilogi KNJIGE ZA VAS, ki je izšla v »Delu« 8. junija, brala da sem bila pri velikem nagradnem zrebanju 12. maja izrebrana. Prisrčna hvala za vaše obvestilo in potrduilo, da bom prejela zbirko »ilustrirana enciklopedija živali«.

Iskrena hvala tudi za prospekte, ki ste mi jih poslali. Naročena sem že na več vaših zbir in vaše knjige z veseljem prebiram. Najrajši bi imela vse, seveda, če bi mi bilo mogoče!

Sprejmite lepe pozdrave!

ZINKA SNOJ, predmetna učiteljica, Ciril-Metodov trg 7, Ljubljana Ljubljana, 12. junija 1967.

Spoštovana založba!

Nemalo sem bila presenečena, ko sem v vaši prilogi KNJIGE ZA VAS prebrala izid velikega nagradnega zrebanja vaše založbe in »Dela«. Bila sem nezamansko vesela, da bom prejela čudovito zbirko »ilustrirana enciklopedija živali«.

Obeležam naročeno vašo knjižno zbirko ZENIT 1967 in knjižno polico za znesek N din 90,00. Znesek bom odplačala v šestih zaporednih mesečnih obrokih.

Lepo vas pozdravljam.

MARIJA TANASKOVIC, upokojena učiteljica, Stara c. 17, Kranj Kranj, 13. junija 1967.

Spoštovani!

Podpisana sem bila izrebrana na vašem velikem nagradnem zrebanju 12. maja. Dobila sem Sodobno ilustrirano enciklopedijo živali. Zelo sem srečna, hkrati z menoj pa tudi moj mož Stanko, ki je pomošni delavec v vaši tiskarni v Ljubljani na Titovi cesti 145.

Z močem se vam iskreno zahvaljujem, ker ste nama omogočili, da bova dobila tako lepe in dragocene knjige.

Naročila sta se še na IZBRANO DELO KARLA MAYA, zdaj pa naročava še kompletno zbirko ZENIT. Knjige založbe Mladinska knjiga bova še naprej kupovala in naročala, ker imava možnost obročnega odplačevanja.

Založbi želiva obilo uspeha in vas prav lepo pozdravljam.

MARIJA SREŠ, medicinska sestra, Infekcijska klinika, Japljeva 2, Ljubljana Ljubljana, 14. junija 1967.

Spoštovana založba Mladinska knjiga!

Z velikim veseljem sem prejel vaše obvestilo, da mi poklanjate zbirko »Sodobna ilustrirana enciklopedija«. Prejel sem že tudi prvo knjigo te zbirke, knjigo NARAVA. Vaša odločitev me je naduse prijetno presenetila in razveselila, hkrati pa izpolnila eno mojih pročnih želja.

Zbirko bom s pridom uporabljal pri izpopolnjevanju svojega znanja, pri šolskem posku in ob drugih priložnostih.

Marijivo sem se doslej učil in tako se nameravam tudi v prihodnje, saj želim postati koristen član naše socialistične družbe in naše skupne domovine Jugoslavije.

Se enkrat izražam najpripronejšo zahvalo za vaše darilo in lepo pozdravljam vso delovno skupnost vaše založbe.

IGOR ZAJC, učenec 7. razreda osnovne šole Dr. Vita Kraigherja, Janševa 6, Ljubljana Ljubljana, 4. junija 1967.

Dragi prijatelji naše založbe!

Vaših pisem smo bili močno veseli, predvsem zato, ker vidimo, da smo vas z našimi knjigami razveselili.

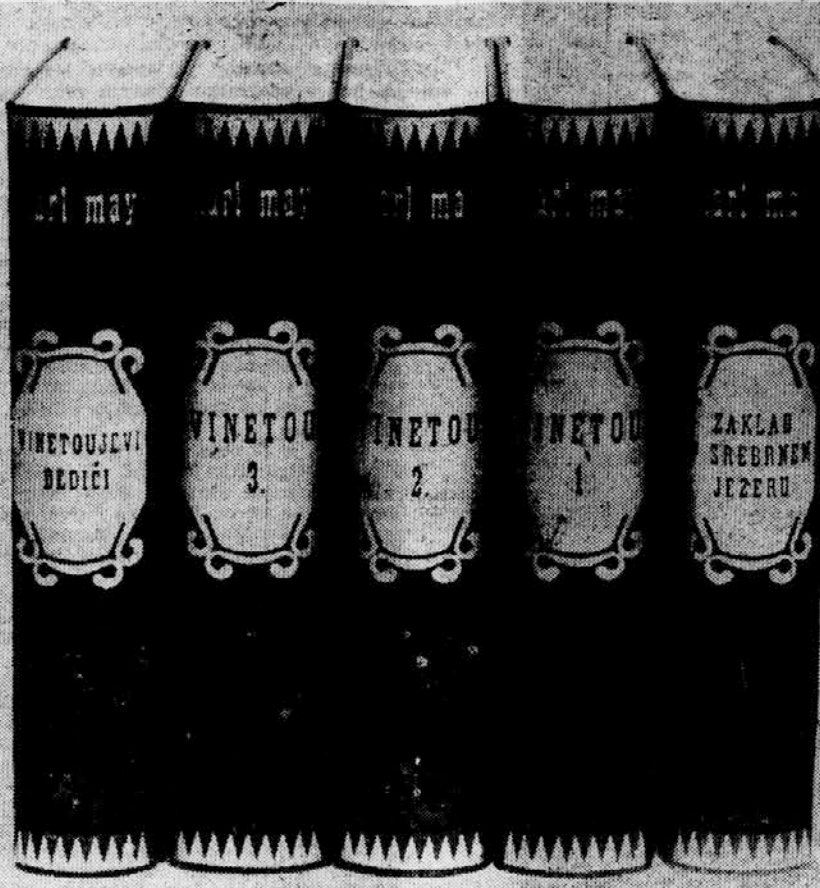
Spoštovane tovarišice Snaj, Tanasković in Sreš! Da boste prejele naše zbirke, je naša zasluga le v tem, ker bomo te zbirke izdali in z njimi obogatili slovenski knjižni trg, na katerem prav takih izdaj močno manjka. Sicer pa vam je srečo naklonil nepristranski žreb, kakor lahko berete tudi v današnji naši prilogi.

Tvoja izjava, dragi Igor, da Ti bodo knjige koristile in da jih boš s pridom uporabljal, pa nas močno veseli zato, ker vemo, da bodo knjige prišle v prave roke. Pa ne pozabi, da bi jih Tvoji sošolci verjetno tudi radi prebrali!

Vsem dopisnikom lep pozdrav in najboljšo željo!

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

Prvih pet knjig Izbranega dela Karla Maya je izšlo:

Takole je videti prvih pet knjig Izbranega dela Karla Maya. Knjige so že izšle. Zahtevatve jih v knjigarnah ali pa se naročite na zbirko pri prodajnem oddelku

Še to in ono o Karlu Mayu v podobah

Junaški Vinetou — kdo ga ne pozna? (Posnetek iz filma po romanu Karla Maya)

Takole se je včasih preoblekel Karl May

Pisatelj Karl May in njegovi junaki v očeh karikaturista

Da ne bo nesporazuma...

Ko smo začeli izdajati v »Delu« našo prilogo KNJIGE ZA VAS, je neki »mescan« hudomušno pripomnil:

»Ponujate nam knjige za vas, potem lakem za podeželje. Kje pa so knjige za mesto, za nas?«

Ne tako! To so namreč prav zares knjige za vas, za vse ljubitelje lepih in dobrih knjig, pa najsi živite v mestih ali na deželi. Treba je le poznati slovensko pravopisje, pa ne bo pomote...

Vseeno — hvala za novo besedno igro!

Oglasna priloga KNJIGE ZA VAS izhaja v »Delu« redno vsak prvi četrtek v mesecu. Gradivo zanjo pripravljajo založba MLADINSKA KNJIGA v Ljubljani, ureja pa jo uredniški odbor (zanj odgovarja dr. Rado Bordon).

KNJIGE ZA VAS - KNJIGE ZA VAS

V današnji prilogi KNJIGE ZA VAS so omenjene te knjige:

Iz zbirke ARS SLOVENIAE:

BAROČNO KIPARSTVO (dr. Sergej Vrišer). Pred izidom, cena 120 N din.

BAROČNO KIPARSTVO je prva knjiga iz zbirke ARS SLOVENIAE, v kateri bodo do konca leta 1967 izšle še:

dr. Emilijan Cevc: **GOTSKA PLASTIKA**
dr. Ivan Komelj: **GOTSKA ARHITEKTURA**

dr. Nace Šumi: **BAROČNA ARHITEKTURA**

Vaske knjiga (24 x 28,5 cm) bo imela približno 200 črtnih in barvnih reprodukcij, strokovno besedilo in katalog. Vezane bodo v platno in opremljene z barvnimi ščitnimi ovitkom.

Naročniška cena za zbirko je 400 N din. Naročniki lahko plačajo knjige naenkrat ali v 10 rednih mesečnih obrokih.

Iz zbirke KULTURA:

ORIS ZGODOVINE UMETNOSTI PRI SLOVENCIH (France Stele), br 30 N din, ppl 40 N din.

ZGODOVINA GRŠKE KNJIZEVNOSTI (Skupina avtorjev Akademije znanosti ZSSR, Institut za svetovno književnost). Cena cpl 145 N din.

Iz zbirke CLOVEK IN NARAVA:

SVET ZNANOSTI (J. W. Watson). Cena 48 N din.

SVET ZNANOSTI je prva knjiga iz serije knjig za mladino CLOVEK IN NARAVA, kjer bodo izšle še te knjige:

B. M. Parker: **ZGODOVINA NARAVE**
M. Wilson: **CLOVESKO TELO**
W. Disney: **DEŽELE IN LJUDJE**
J. Wyckoff: **GEOLOGIJA**
F. Planina: **JUGOSLAVIJA**

Knjige bodo imele enoten format 20,5 x 28,5 cm in bodo opremljene s številnimi barvnimi slikami. Naročniška cena zbirke je 240 N din, ki jo plača naročnik naenkrat ali v 10 mesečnih obrokih.

Iz zbirke ZVEZDICA:

NASE ZIVILI (France Bevk)

ANDREJEV LOK (Marja Cerkovnik)

NOVO LETO NA STREHI (Mira Mihelič)

KRICAVI PETELINEK (Ukrajinska narodna)

HVALEZNI MEDVED (Koroška narodna)

RACUNAR RUMENKO (Branko Radičević)

TRJE LAZNIČKI (Branko Radičević)

ZRCALCE (Grigor Vitez)

RADOVANOV DAR (Andjelka Martić)

ZLATO SRCE (Srbska narodna)

MUCA COPATARICA (Ela Peroci)

RDEČA KAPICA (Brata Grimm)

ŠVILJA IN SKARJICE (Dragotin Kette)

ZVEZDNI TOLARJI (Brata Grimm)

ZIVI-OGENI (Branko Copić)

SNUGULJICA (Brata Grimm)

RAZBOJNIK Z RUMENO PEGO (Grigor Vitez)

MOJCA POKRAJČULJA (Koroška narodna)

MOJ DEZNIK JE LAHKO BALON (Ela Peroci)

KOSUTA JESEN (Mira Buljan)

DO ZVEZD (Branka Jurca)

Cena slikanicam je enotna — 1,50 N din.

Iz zbirke ZLATA PTICA:

SNUGULJICA IN DRUGE GRIMMOVE PRAVIJCE, krt 28 N din.

Iz zbirke ZENIT:

POZGANICA (Prežihov Voranc), br 5 N din.

ZIVLJENJE LAZARČKA S TORMESA, br 5 N din.

In še:

GOSPODA GLEMBAJEVI (Miroslav Krleža), br 5 N din, cpl 8 N din.

GINNAZLIKA (Anton Ingolič), br 7 N din.

CEBELICE (Ela Peroci), br 2 N din, krt 4 N din.

V naslednji prilogi boste brali med drugim tudi o teh knjigah.

Iz zbirke SPOMENISKI VODNIKI:

SKOČJANSKE JAME (Pavel Kunaver). Slov. in ital. izdaja, cena 2,50 N din oz. 5 N din.

PTUJ (Jože in Iva Curk). Slov. in nem. izdaja, cena 2,50 N din.

RAKOV SKOČJAN (Pavel Kunaver). Cena 2,50 N din.

SLOVENJ GRADEC (Marjan Zadnikar). Cena 2,50 N din.

CELJSKI LAPIDARIJ (Vera Kolšek). Cena 3 N din.

VRBA (I. Sedej in H. Menšer). Slov. in ital. izdaja, cena 9 N din.

ANTICNI RIM (Pred izidom)

Knjiga (25 x 35 cm) ima 304 strani in 333 barvnih slik. Vezana bo v platno, opremljena s plastičnim ščitnim ovitkom in vložena v varovalni karton. Naročniška cena 120 N din velja do izida knjige.

Zahtevatve v knjigarnah prospekte naših zbir! Zahtevatve v najbližji knjigarni, da vam knjige, ki vas zanimajo, pokažejo! Prosimo, izpolnite spodnji kupon in nam ga odpošljite v kuverti!

KUPON 2

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA, prodajni oddelk
Titova 3
Ljubljana

Príimek in ime

Poklic

Natančen naslov

Uslužen(a) pri

Prosim, da mi pošljete na brezobvezen ogled spodaj navedene knjige. Knjige imam lahko na ogled 7 dni, in če vam jih v tem roku vrnem, ne dolgujem založbi ničesar. Če pa knjig ne vrnem v roku 7 dni, bom znesek računa, ki mi ga boste poslali, poravnal(a) — naenkrat — v rednih mesečnih obrokih.*

Naslovi knjig oziroma zbirke:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dotrpela je naša predobro in plemenita

MARIJA BARLE

bančna uslužbenka v pokoju

Pogreb nepozabne, ljubljene Marije bo danes, 6. julija 1967, ob 17. uri iz hiše žalosti na pokopališču k Trem faram.

V globoki žalosti:

mama, sestra Vanda in Vida, brata Janko in Niko ter ostalo sorodstvo.

Metlika, Ljubljana, Brezovica, Zagreb, 5. julija 1967.

Umri je naš vestni sodelavec

JOŽE LESKOVŠEK

uslužbenec

Spremili ga bomo na zadnji poti v četrtek, 6. julija 1967, ob 16.15 iz Jakobove mrliške vežice na Žalah.

KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
VZGOJNEGA ZAVODA JANEŽA LEVCA

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustil naš ljubljeni mož, zlati očka, brat in stric

ALOJZ TAVŽELJ

upokojenec

Pogreb bo v petek, 7. julija 1967, ob 17. uri iz Andrejeve mrliške vežice na Žalah.

Zalujoči:

žena Amalija z otrokoma Marijo in Andrejem, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo.

Ljubljana, dne 5. julija 1967.

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša poštvalna tovarišica

EMA BENIGAR

udeleženka NOV, večkratna odlikovanka

Pogreb nepozabne tovarišice bo v četrtek, dne 6. julija 1967, ob 15.45 uri iz Jurjeve mrliške vežice na Žalah, nakar bo odpeljana na pokopališče v Radovljico, kjer bo pokop ob 17.30 uri.

Množične organizacije terena Sercejevo: ZK, ZB, SZDL, RK, Občinski komite ZK, ZB, SZDL, RK, Občinska skupščina Ljubljana-Siška

V tragični prometni nesreči je izgubila življenje v cvetu mladosti

IRENA OŠABNIK

Pogreb preljube hčerke in sestre bo v četrtek, 6. julija 1967, ob 16. uri izpred doma TVD Partizan v Stražišču na kranjsko pokopališče.

Neutolažljivi:

oče Edvard, mati Stanka, brata Borut in Zdenko ter ostalo sorodstvo.

Kranj, Tržič, Ljubljana, Pirva, Maribor, Rim, 5. julija 1967.

FRANC in MAJDA PAGON

Pogreb dragih pokojnih bo v četrtek, 6. julija 1967, ob 16. uri izpred Doma Partizana Stražišče na pokopališču v Kranju.

Sin-brat Franci, žena-mama Francka

Kranj, 5. julija 1967,

Vsem poslovnim prijateljem sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš dolgoletni sodelavec

FRANC PAGON

šef poslovne enote DZS v Kranju

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek, 6. julija 1967, ob 16. uri izpred doma »Partizan« v Stražišču na kranjsko pokopališče.

Dobrega tovariša in sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv poslovne enote DZS Kranj

Šola naj bo odgovorna za telesno kulturo

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug)

Medobmočna komisija pri avstrijskem svetovnem prostovoljnem kulturnem združenju skupščine je razpravljala o načrtih določiti o področje telesne kulture. Proučevala je resolucijo o telesni kulturi, zakon o samostojnem opravljanju športne dejavnosti, o statusu objektov za telesno kulturo, o spremembah in dopolnitvah zakona v JLA, o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnosih in pokojniških zavarovanjih.

V razpravi je bilo največ govora o samopripravi občanov in odgovornosti šole za telesno vzgojo mladine. Poslanci so se zredili o tem, naj šole in druge ustanove za telesno vzgojo prevzamejo osnovno odgovornost za šolsko mladino.

Glede samostojnega opravljanja športne dejavnosti je predvideno profesionalno usposabljanje s športom. Profesionalni športniki so po tem taktiki v enakih odnosih kakor vsi delovni ljudje, ki sodelujejo pri opravljanju poklica.

Konec dober - vse dobro

Sahisti SZ premagali Jugoslavijo 43,5:28,5

BUDVA, 5. julija (po telefonu) — Zadnji dan je spet navnel veselo namenu taborniki. Poraz pri danes so nepričakovano izrazili mladinci (v tej konkurenci je to sploh edina smaga za naše barve). In ker bodo člani v nadaljevanju premagali goste, bo tudi celodnevni izkupiček v našo korist. Končni odstotek pa se bo zelo približal številki 40. Odstotek!

Rezultati prejšnjih partij 4. kola: Prasniki: Vizovšek 1:0. Rezultati prejšnjih partij 4. kola: Prasniki: Vizovšek 1:0.

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

Kje je Dojčinovski?

Akcija ANK Olimpija za nakup igralcev še traja

LJUBLJANA, 5. julija. Medtem ko se je vzburjenost glede odločitve bitke ljubljanskega ligeša in o njegovi nadaljnji usodi domala že čisto polegla, pa športno javnost, seveda predvsem ljubitelje nogometa in pristaješe bestranskega enajsterice, vsemirajo še nove vesti. Seveda so le-te dosti prijetnejše, saj povzročajo v teh dneh neprestane komentarje in ugibanja, kako se bo Olimpija predstavila občinstvu v novi tekmovalni sezoni.

Pisali smo že, da je vodstvu kluba doslej že uspelo vključiti v svoje vrste nekaj kvalitativnih igralcev iz slove ljubljanske (Vlado vaki) Božić (Radnički Beč), in Valavanska (Partizan). Ti trije so se poskušali vključiti v Olimpijo, ki pa zaradi akutne o sponzoriranih novih modi, kajpak se ni končala. Treba je namreč hileti, saj je prestopni rok zelo kratk — do 8. t. m. Danes smo svedeli po uradni poti, da je Dinamo napadel Kobekšak domala že s obema nogama pri Olimpiji. Enako velja tudi za odličnega Partizanovca Križiča, ki je tudi še v Ljubljani. Zanimivo je, da ga z vso verno iskali v Ljubljani, vendar brez uspeha. Tudi pri nas ni posrežilo, da bi ga dobili. Prihodnji teden, ko se bo končal prestopni rok, pa bo v Ljubljani nekaj tisoč igralcev, ki so se pripravi na tekmovalno sezono. Vse kaže, da bo vrste črno-belih klubov, ki so se pripravi na tekmovalno sezono, zelo bogate. Prihodnji teden, ko se bo končal prestopni rok, pa bo v Ljubljani nekaj tisoč igralcev, ki so se pripravi na tekmovalno sezono.

Konec dober - vse dobro

Sahisti SZ premagali Jugoslavijo 43,5:28,5

BUDVA, 5. julija (po telefonu) — Zadnji dan je spet navnel veselo namenu taborniki. Poraz pri danes so nepričakovano izrazili mladinci (v tej konkurenci je to sploh edina smaga za naše barve). In ker bodo člani v nadaljevanju premagali goste, bo tudi celodnevni izkupiček v našo korist. Končni odstotek pa se bo zelo približal številki 40. Odstotek!

Rezultati prejšnjih partij 4. kola: Prasniki: Vizovšek 1:0. Rezultati prejšnjih partij 4. kola: Prasniki: Vizovšek 1:0.

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

VRSTNI RED: Mauhler 4,5. Skok 4, Taljak, Vizovšek in Suetin 3, Prasniki 2,5, 3. (1).

SPH LJUBLJANA

TURISTIČNI BIRO prireja naslednje izlete:

FESTIVAL

LETNO GLEDALIŠKE KRIZANKE:
Cetrtek, 6. julija, ob 20.30: —
Koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent Edgard Doneux, solista DUBRAVKA TOMŠIČ — SREBOTNIČKOVA. Spored: Bravničar, Čajkovič, Dvornik, K.

Koncert

DIEVI koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. — Dirigent EDGARD DONEUX, solista DUBRAVKA TOMŠIČ — SREBOTNIČKOVA. Spored: Bravničar, Čajkovič, Dvornik, K.

RTV Ljubljana

SPORED ZA CETRTEK
4.30—8.00 Dobro jutro! 8.05 Glasbeni materijal: 9.00 Početniško potovanje od strani do strani: 9.15 Glasbeni materijal: 9.30 Po sledih nekdanjih plesov... 10.15 Minutne z našimi opernimi solisti: 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki: 11.20 Za vsakogar nekaj iz operne in orkestralne glasbe: 12.10 Joseph Haydn: Divertimento za šest zvižalcev (Rojstni dan): 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Spaur: Nasveti za pridelavo: 12.40 Slovenske narodne obredne plesne igre: 13.10 Obvestila in zabavna glasba: 13.30 Priporočila vam... 14.05 Za prijetno popoldne: 15.20 Glasbeni intermez: 15.40 Johannes Brahms: NOM — Ljubljanski valček: 16.00 Vsa dan za vas: 17.05 Cetrtek simfoniki koncert: 18.00 Poročila — Aktualni domi in v svetu: 18.15 Turistična oddaja: 19.00 Obvestila: 19.05 Glasbeni razglednik: 19.30 Večerni radijski dnevnik: 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 »Našim izseljencem!«: 21.00 Literarni večer: 21.40 Glasbeni nočturno: 22.10 Iz domače komorne glasbe: 23.05 Nočni mozaični jaze: 23.30—23.35 Zadnje poročila in konice oddaje.

TELEVIZIJA

17.05 POROČILA (Ljubljana)
17.10 A. Dumas: TRIJE MUSKE: TRIJE — II. del mladinske igre (Ljubljana)
17.55 LJUBEZNE Z NERETIV — do: sumnjivi film (Ljubljana)
18.15 BREZ PAROLE — mladinska oddaja (Ljubljana)
19.00 GLEDALIŠKE MINIJATURE ARKADJA RAJKA (Beograd)
19.40 TV OBRZORNIK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 PESEM POLETJA (Beograd)
20.35 V HUGO: MARJA TUDOR — I. del (Zagreb)
21.22 KAM, KJE IN KAKO V SO. DOTO IN NEDELOJ (Ljubljana)
21.40 SREČANJE Z GROZNANOM — reportaža (Ljubljana)
22.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
17.55 VECERJ, DANES, JUTRI — (Zagreb)
18.15 SE EN KORAK — mladinska oddaja (Zagreb)
18.35 GLASBENA ODDAJA (Zagreb)
19.00 GLEDALIŠKE MINIJATURE — (Beograd)
19.40 TV PROMET (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI — Saralevo (Beograd)
20.00 TV SPORED ITALJANSKE TV

Kino

SPORED ZA CETRTEK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28:
Ob 16.15 in 20.30 amer. bar. v. film CAINA, Režija: D. Mann. Glav. v. Marion Brando, Glenn Ford, Machiko Kyo, Eddie Albert. Prodaja vstopnic od 13.30 dalje.
KINO UNION:
amer. bar. v. film SHA-NE. Predstava ob 16.30, 19 in 21 ur. Predvidoma zadnjič (Rezervacija vstopnic: Union na tel. 22-771 od 9 do 10.30 in od 13.30 dalje.) Ob 10. ur. matineja tel. 22-771.
KINO KOMUNA:
franc. film MAX LINDER — VERRELLI MUSKETIER, Komentar: René Clair. Predstava ob 17, 19 in 21 ur.
KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ PUSTOLOVEC. Predstava ob 16, 18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

nje v Ljubljani, ker filmu po-
teča profesorica dr. Josefa Ple-
maja poklanja mariborska po-
družnica Društva matematikov in
fizikov — 24.000 Sdn za grad-
njo mariborske bolnišnice.
Društvo.

KINO SLOVA:
premierna franc. bar. v. krimi-
nalne CS komedije NAIVNEZ. Igrajo
Louis de Funès, Bourvil in Beba
Londar. Tednik F. N. 26. Predsta-
ve ob 16, 18 in 20 ur.
PRODAJA VSTOPNIC v vseh kin-
matografih od 13.30 dalje.

LETNI KINO BEZIGRAD:
amer. bar. v. film CS film
FOT V SREDIŠČE ZEMLE. —
Igrajo Pat Boone, James Mason
in Triene Dahl. Tednik F. N. 25.
Predstava ob 20.30. Prodaja
vstopnic uro pred začetkom
predstave. Zadnje predvaja v
Ljubljani, ker filmu poteka li-
cencen.

KINO SOCA:
italijanski film BUBOVO DEK-
LE. Ob 10, 17 in 19.30.
KINO SAVA:
domači film DNEVI PREIZKUS-
NJE. Ob 10, 17 in 19.30.

KINO TRILAV:
barvni dokumentarni film PO
POTEH JUGOSLAVIJE. Beograd.
Predstava ob 18 in 20 ur.
Prodaja vstopnic je od 17. ure
dalje. Danes zadnjič!

KINO VEČJE:
francoski krimi-drama CS film —
SKRIVNOST KABARETA (De-
nunciacija). Predstava ob 20
ur. Prodaja vstopnic je od 19.
ure dalje. Sami danes!

KINO ZALOG:
ameriški western film TRILE IZ
TEKSA. Igrajo William B. Davis
in Andy Clyde. Predstava ob 20
ur. Prodaja vstopnic je od 19.
ure dalje. Sami danes!

KINO DOM — KAMNIK:
ameriška vojna drama TENKA
REDEA CRTA. Ob 17.15 in 20.
ur.

**KINO KANKARJEV DOM —
VRHNIKA:**
jugoslovansko-ameriški film MO-
RILEC NA DOPUSTU. Ob 17.
ur. Ameriški bar. v. CS film
LJUBEZEN V LAS VEGASU. Ob
20.15.

LETNI KINO DOMA JLA:
ameriški western bar. v. CS film
CETVETICA ZA TEKSA. Glav.
v. Dean Martin, Ursula An-
dres. Začetek predstave ob
20.30. Prodaja vstopnic od 19.30
dalje.

KINO SVOBODA — SENTVID:
amer. bar. v. CS film SEMENJ
V TEKSA. Ob 20 ur.

KINO DULICA — KAMNIK:
črni film drama LJUBEZEN
PIJAVOLASKE. Ob 20 ur.

KINO SORA — SKOFEJA LOKA:
ameriški film DRAGI (Darling).
Ob 20.30.

KINO RADOVLICA:
ameriški barvni film GOLDFIN
GER. Ob 20 ur.

KINO KRANKA GORA:
zahodnoameriški film OVADUH.
KINO DOVAJŠKI DNEVNIK: 20.00
ameriški film KARAVANA HRA-
BRIH.

KINO PLAVZ — JESENICE:
črni film DEKLECE PRIHAJA
JO POZNEJE. Ob 20 ur.

KINO RADIO JESENICE:
amer. barvni film DVA JEZDE-
CA. Ob 19 ur.

KINO KRKA — NOVO MESTO:
sovjetski film PREKRIZANI ME-
CI. Ob 18 in 20 ur.

KINO SVOBODA — KRKA:
črni CSP film ATENTAT. Ob
19.30.

KINO DEL DOM — TROVILJE:
amer. bar. v. film ZA LJUBEZEN
ALI DENAR. Ob 18 ur.

KINO ROKAŠKA SLATINA:
italijanski barvni CS film TRI
LJUBEZENE NOCI. Ob 17 ur.

KINO SVOBODA — SEMETER:
franc.-španski film NEKEGA
LEPEGA JUTRA. Ob 20.15.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

KINO SLOVA:
mehiški bar. v. film JAZ
PUSTOLOVEC. Predstava ob 16,
18 in 20 ur. Zadnje predvaja.

**NAMESTO cvetja za grob pokoj-
nega profesorja dr. Josefa Ple-
maja poklanja mariborska po-
družnica Društva matematikov in
fizikov — 24.000 Sdn za grad-
njo mariborske bolnišnice.
Društvo.**

**ABSOLVENTI OSNOVNIH ŠOL —
POZORI!** Komunalni zavod za za-
poslovanje Ljubljana, Parnova
32, prireja sestanek vseh učenc-
ev — absolventov osnovne šole,
ki se želijo vključiti v razne
področje v gradbeništvu (idar,
tesar, instalater, izolator, pekar
ipd.) ali v mesno-predelovalni
stroki.

Vabljeni so tudi starši in pred-
stavniki vseh zainteresiranih de-
lovnih organizacij. (Zidar, tesar,
instalater, izolator, pekar ipd.) ali
opozarjamo, da imajo mnoge de-
lovne organizacije teh strokov
tudi v Ljubljani. Se-
staneke bo v ponedeljek, 10. ju-
lja 1967, ob 8 ur, v kletni dvo-
strani zgradbi, Ljubljana, Parnova
32.

PROTI SLADKORNI BOLEZNI —
proti in točkovni (bolezen) —
skemu debeljenju) pomaga ro-
gaški »DONATE«. Doblje ga v
Ljubljani pri »Prehrani in
»Meritorju«.

KINO
UNION:
jugoslov. amer. bar. v. CS film KO-
MISAR X.
PARTIZAN:
franc. CS film SALAMBO. Jug.
film KAKO STA SE LJUBLJA
BOJČO IN JULIJA.

UDARNIK:
ital. zab. film VELICASTNO
PREVARANI SPOPROG. Mehški
film PESEM ZA KARA-
BINKO.

nagrajeni z zlato medaljo
na novosadskem
velesjemu

mesni izdelki
za izlete

Čestitke
Dipl. ing. PAVLU HRASTEJU iz
Laskove čestita ob diplomiranju
C.

ANICI KOŠMAC za uspešno opravi-
ljeno diplomno na gradbeni fa-
kulteti čestitajo — domeni. C

Mali oglasi
PRODRAM kompletno spalnico —
cena 1.200 Ndin in vzhodni po-
kromani štedilnik — deani, cena
500 Ndin. Ponudbe pod »18 let
staro«.

PRODRAM avto »Kodak« — oktavlja
(karavan) letnik 1966 — cena
20.000 Ndin. Ponudbe pod »Pre-
voznihi desetletje«.

POSTELO, nočno omarico, polho,
štedilnik na drva, dva kamina in
svo šivalni stroj prodam. Ogled
popoldan, Njegosova 11. 1603-4
PRIDEN študent išče soto sam ali
kot sotozanovalec, lahko tudi in-
struiram matematiko ali fiziko.
Ponudbe pod »Julije«. 1603-6

MATI, stara 29 let, z 9-letno hčer-
ko išče stanovanje pri starej-
ših ljudeh, ki bi hoteli otroka
s 15. avgustom, plačam ali po-
magam. Ostalo po dogovoru.
Ponudbe pod »Z otrokom«. 1604-6

MAMICA z nekaj mesecev starim
fantikom išče skromno sobico. —
Zelimo biti srečni, izpolnite našo
željo in nam odstopite majhno
sobico. Ponudbe pod »Mamica«.

KUPIM taurus 12 M nov ali malo
rabljen. Tel. 312-925. 1604-3
PRODRAM štedilnik goranje. Do-
lenjska cesta 97 I. Drago Gabri-
elj. 1602-4

OPAZARJAM vsakogar, ki bi ku-
poval kakršne koli stvari od
Staneta Stajnika, da bo nakup
neveljaven, ker po preminu-
tju naša skupna last. Silva Stajn-
ko, Ruše 26. 1326-8

VERO JERŠE
roj. OBREZA

Pokopali smo jo v sredo, 5. julija na Zalah. Sama se je že skušala zahvaliti
za pomoč vsakemu posebej s svojo neizbrano potrebnostjo; midva pa se
se enkrat zahvaljujemo v svojem in v imenu sorodnikov g. doc. dr. Radu
Poljanskemu iz onkološkega inštituta, predstojniku in vsem zdravnikom ter
osebnju inštituta za gerontologijo in geriatro, ki so jo, kakor bi bila njihova,
bodril in ji vivali upanje za skorajšnje okrevanje. Uspešno jim je, da so
ji prikrili strašno resnico neizbežnega konca. Toplo se zahvaljujemo vsem so-
rodnikom in prijateljem, ki so jo v času bolezni tako zvesto obiskovali. In
končno najina iskrena zahvala vsem, ki so ji bili kdajkoli v življenju dobri,
ob slovesu pa so jo zasuli s cvetjem.

V globoki žalosti:
hčerka Majda in sin Marjan z družinoma, v imenu sorodstva.

Ljubljana, Novo mesto, 5. julija 1967.

VERO JERŠE
roj. OBREZA

Pokopali smo jo v sredo, 5. julija na Zalah. Sama se je že skušala zahvaliti
za pomoč vsakemu posebej s svojo neizbrano potrebnostjo; midva pa se
se enkrat zahvaljujemo v svojem in v imenu sorodnikov g. doc. dr. Radu
Poljanskemu iz onkološkega inštituta, predstojniku in vsem zdravnikom ter
osebnju inštituta za gerontologijo in geriatro, ki so jo, kakor bi bila njihova,
bodril in ji vivali upanje za skorajšnje okrevanje. Uspešno jim je, da so
ji prikrili strašno resnico neizbežnega konca. Toplo se zahvaljujemo vsem so-
rodnikom in prijateljem, ki so jo v času bolezni tako zvesto obiskovali. In
končno najina iskrena zahvala vsem, ki so ji bili kdajkoli v življenju dobri,
ob slovesu pa so jo zasuli s cvetjem.

V globoki žalosti:
hčerka Majda in sin Marjan z družinoma, v imenu sorodstva.

Ljubljana, Novo mesto, 5. julija 1967.

VERO JERŠE
roj. OBREZA

Pokopali smo jo v sredo, 5. julija na Zalah. Sama se je že skušala zahvaliti
za pomoč vsakemu posebej s svojo neizbrano potrebnostjo; midva pa se
se enkrat zahvaljujemo v svojem in v imenu sorodnikov g. doc. dr. Radu
Poljanskemu iz onkološkega inštituta, predstojniku in vsem zdravnikom ter
osebnju inštituta za gerontologijo in geriatro, ki so jo, kakor bi bila njihova,
bodril in ji vivali upanje za skorajšnje okrevanje. Uspešno jim je, da so
ji prikrili strašno resnico neizbežnega konca. Toplo se zahvaljujemo vsem so-
rodnikom in prijateljem, ki so jo v času bolezni tako zvesto obiskovali. In
končno najina iskrena zahvala vsem, ki so ji bili kdajkoli v življenju dobri,
ob slovesu pa so jo zasuli s cvetjem.

V globoki žalosti:
hčerka Majda in sin Marjan z družinoma, v imenu sorodstva.

Ljubljana, Novo mesto, 5. julija 1967.

VERO JERŠE
roj. OBREZA

Pokopali smo jo v sredo, 5. julija na Zalah. Sama se je že skušala zahvaliti
za pomoč vsakemu posebej s svojo neizbrano potrebnostjo; midva pa se
se enkrat zahvaljujemo v svojem in v imenu sorodnikov g. doc. dr. Radu
Poljanskemu iz onkološkega inštituta, predstojniku in vsem zdravnikom ter
osebnju inštituta za gerontologijo in geriatro, ki so jo, kakor bi bila njihova,
bodril in ji vivali upanje za skorajšnje okrevanje. Uspešno jim je, da so
ji prikrili strašno resnico neizbežnega konca. Toplo se zahvaljujemo vsem so-
rodnikom in prijateljem, ki so jo v času bolezni tako zvesto obiskovali. In
končno najina iskrena zahvala vsem, ki so ji bili kdajkoli v življenju dobri,
ob slovesu pa so jo zasuli s cvetjem.

V globoki žalosti:
hčerka Majda in sin Marjan z družinoma, v imenu sorodstva.

**IZGUBLJENA dva dela bism pla-
ša.** Po ulici Komenskega, Vi-
dovdnaka in del Petkovskega
nabrežja. Prosim poštenega naj-
ditelja, naj vrne proti nagradi
na naslov: Krzmarstvo, Berič —
Komenskega 36, Ljubljana.

**DEKLE išče soto za pomoč tri-
krat tedensko. Ponudbe pod »za
uslugo friziranje«. 1604-3**

PRODRAM nov šivalni stroj. Ponu-
di be pod »Automatika«. 1605-4

**IZGUBILA sem v soboto na Ce-
lovcu v Topolški ali De-
telovi zeleno polivilniško denar-
nico z okrog 50 tisočaki — po-
kojniko. Prosim najditelja naj
vrne proti 15 odst. nagradi.**

Wagner, Detelova 3. 1603-8
**NUJNO prodam malo rabljen foto-
aparat sesakto variz 2 Bz. Po-
nude pod »Poceni«. 1608-4**

**ENDROUZINSKO hišo komfortno
z vrhom v bližini Ljubljane. Kra-
nja tudi v mestu kupim. Pisati
na naslov: A. A. Stara Parnova. Ti-
tova 35. Ljubljana. 1604-3**

**STRUGAM, lakirani parket. Telef.
310-103. Ljubljana. 1607-8**

**V KAMNJI kupim, takoj vselji-
vo hišo. Ponudbe pod »Gotovi-
nas«. 1607-8**

**ZAMENJAM tresobno komfortno
stanovanje za dvosobno komfo-
rno. Ponudbe pod »Prednost —
Center Sileks«. 1607-6**

**VW nov 1300 prodam. Šivalni stroj
pfi 93, nov avtomatiki, elek-
trični prodam. »Cevljarsstvo«. Ti-
tova 156, Ljubljana. 1601-4**

**FIAT 750 — 1963, ohranjen prod-
am. Krišič, Kamnik, Novi trg
34. 1601-3**

**OD BRDA do Vile se izgubil
red kapov od osebnega avtomobi-
la »Simca 1300. Poslednega naj-
ditelja prosim, da jo vrne proti
nagradi na naslov: Janez Dolni-
čar, Vrhovci c. XXX-8, Ljubljana.
1602-8**

**NOVO MOSKO črna obleka za sre-
dno postavlo in belo dolgo po-
ročno obleko za velikost cca 160
cm prodam. Pinc, Ljubljana —
Prilajnska 10 (Dravljie pri cer-
kvi). 1602-4**

**SPREJEMAM starejšo gospodinjko
pomočnico, ki ima rada otroke
Slavica Pavlič, Ljubljana — Hu-
badova 4/III — Bežigrad. 1601-3**

**DIJAKINJA četrtga razreda gim-
nazije išče kakršnokoli zapo-
stev v avgustu. Ponudbe pošljite
pod »Za knjige in zvezke«. 1602-2**

**NUJNO potrebujem kuhinjo in so-
bo ali večjo sobo. Ponudbe pod
»Plačam dobro«. 1508-6**

**INSTRUKTORJA za matematiko za
II. letnik TSS iščem. Pisane
ponudbe pošljite na ogi. odd-
pod »Izpite«. 1506-3**

**IŠČEM kozmetičarko za nego ob-
tara in telesa, sposobno, staro
do 30 let, za oddelke Čebne po-
mudbe. Kozmetični atelje, Ph.
Manja Petrič, Tilova 172. 1501-8**

**KURJAK parnih kotlov išče ho-
norarno zaposlitev. Ponudbe pod
»Za knjige in zvezke«. 1501-3**

VZAMEM FICA v najem na obre-
ke. Plačam v kratkem roku. —
Ponudbe pod »Hitro«. 1600-3

Tako jo zaposlimo
POSLOVODJO
prodajalne z vinom
od 1 litra naprej
na Jelenicah.

Kvalifikacije: kvalificiran
kletar, kvalificiran trgov-
ski ali gostinski delavec.
Ponudbe pošljite pod
»KOMBINAT —
VINO«.

5530

**Kmetijska zadruga
Nova Gorica**
razpisuje
JAVNO LICITACIJO

za prodajo
gospodarskega poslopja
Bilje št. 35.

Licitacija bo na kraju pro-
daje dne 17. julija 1967 ob
8 ur.

Interesenti položijo pred
licitacijo 10 % kavcije od
izključne cene.

Vse informacije v zvezi s
prodajo dobijo zaintereseni
na upravi zadruga. 5509

**Angela
Snoj**
roj. PECAR

Pogreb drage pokojnice
bo v četrtek, 6. julija 1967,
ob 17 ur iz Antonove
mrli. vežice na Zalah

Zalujoči:
mož Jakob, hčerka Angel-
ca, sin Jakob z družino
in drugo sorodstvo
Crnuče, Ljubljana, Semič,
5. julija 1967

**Angela
Snoj**
roj. PECAR

**KUPIM dva opel-rekorda ali tau-
sus 12 ali 17 M, novo ali zelo
malo vožen. Telefon 312-925.**

**ZASTAVO 600 prodam za 420.000
Sdn. Stroj potreben popravila.
Sitar — Stojice 23, Ljubljana.
1602-3**

**ČANDY 75, zadnji model, tovar-
niško informacije popoldan po telefo-
nu 313-530. 1599-4**

**SOBO za osem mesecev potrebu-
jem. Ponudbe pod »Nujno«. 1599-8**

**PRODRAM 1100 R se v garanciji.
Ponudbe na telefon 20-417 od
14.30 do 16.30. 1599-7**

**PRODRAM hišo s sadovnjakom 2 Bz.
primerno za vikend, v bližini
Trebnje. Ponudbe pod »Vi-
kend«. 1599-7**

**FIAT 1100 1962 prodam za 14000,00
Ndin. Zadržkar, Cesta na Vrhov-
ce 17, Ljubljana. 1601-3**

**FRIZERKO, dobro moč, takoj
sprejemam Salon »Metela, Trg
M. D. B. 10, Ljubljana. 1601-3**

**KUPIM nov ali malo rabljen avto
zastavo 750. Cene ponudbe na
naslov: Marija Prek, Brod 42 —
Sentvid. Ljubljana. 1601-3**

**ZA DOPOLNENJE varstvo dveh
otrok in delno pomoč v gospo-
dinstvu iščem prijazno žensko,
najraje mlajšo upokojenico. —
Einspielerjeva c. 5, I. nadstrop-
je, stanovanje 8 — Bežigrad. 1601-8**

<

REPEK

27. Sedaj je bil Peter vesel, da se ne hodi v šolo, kajti ves ljubi dan se je lahko smučal. Starejši fantje so stekali sneg v skakalnico. Na tej skakalnici je Peter vse dopoldne samostojno gospodaril. Starejši fantje so bili v šoli, Urška pa sama s Petrom ni smela na ulico. Samo Repek je hodil s Petrom. Stal je ob cesti in obdajal Petra, ki se je vztrajno kot kepa valil po pobočju navzdol. Peter je v tem času sklenil,

da bo postal tekmovalca Planice. Zato je vztrajno lezel na vrh skakalnice, tam je zaklical:

»Skače Jih Raška, pozor, pozor!« Stegnil je roke in zasikal »Ssssk«, potem pa se spustil po strmini navzdol.

Po navadi se je zvalil čez snežno stopnico, toda v naslednjem trenutku je spet ves bel lezel proti

Piše: P. Kovač – Riše: Melita Vovk

vrhu. Bil je tako zaverovan v svoje opravke, da ni videl ne levo ne desno.

Enkrat je opazil, da je pod klanec močno zavrl avtomobil, toda ker je takoj odpeljal dalje, ni bil več pozoren. Čez nekaj časa je prišel mimo Urškin prijatelj pismonoša.

»Hej, Peter!« je poklical. »Kaj ne leži tamle tvoj kuček?«

Vrtimo globus

NEW YORK — Jeseni bodo uredili v New Yorku televizijsko mrežo, ki bo imela na programu samo šolske in vzgojne oddaje. Vključenih bo pet oddajnikov, katerih skupni spored bo trajal 15 ur dnevno.

BERN — V švicarskih hotelih je bilo lani skupno 32 milijonov nočitev. V švicarskem gostinstvu, ki je imelo lani 240.000 postelj, je zaposlenih okoli 70.000 ljudi.

NEW YORK — Zbirko diamantov in drugih draguljev v skupni vrednosti milijon dolarjev so neznanici ukradli v Atlanti (Georgia) nekemu newyorškemu zlatarju iz avtomobila, ki ga je za hip pustil na ulici.

PARIZ — Jacqueline Dubut (27 let) je kot prva Francozinja postala linjski pilot za potniška letala. Za začetek je prevzela letalo z 28 sedeži družbe Air Inter. Izjavila je, da si je želela pilotirati že od otroških let.

NANCY — Jules Duval (92 let) iz Nancyja v Franciji je nekajkrat kihnil, nato pa je presenečeno strmel na mizo pred seboj, kjer je nekaj zaškrbajalo. Edina v njegovih glavi od leta 1914. »Zdaj končno vem«, je dejal starček, »zakaj me je vsa leta od prve svetovne vojne dalje tako pogosto bolela glava...«

DUESSELDORF — Sodnik je vprašal obtoženo, zakaj je povzročil pretep. Odgovoril je: »Tožnik mi je rekel, da sem prototip gentlemana. — Prototip, ne, tega nisem mogel kar tako poizkusiti, zato sem ga kar mahnil...«

PARIZ — Pešec, ki se je čutil oviranega in ogroženega, je ustrelil 25-letnega pariškega avtomobilista. Voznika, ki je zavlil s ceste proti svoji garaži, je 53-letni pešec napeljal ožmetjal, ko pa se je avtomobilist vrnil iz garaže, kjer je vstavljal svoj avto, ga je smrtno zadel s kroglo iz samokresla.

NEW YORK — Smolo sta imela bančna vlomilca, ki sta skušala v Cheyenu (Wyoming) izprazniti zakladnico. O njunem početju priča le krvava sled. Očitno je bil eden izmed obeh tako nepreviden s pištolo, da je obstrelil pajdaša. Banka ne pogrša ničesar razen zavojčka obvez iz skrinjice za prvo pomoč.

BRUSELJ — »Če hočete, da bo vaša glava dolgo sveža, jo zavito v celofan vtrite v naš hladilnik.« Je natiskano na reklamnem prospektu neke belgijske tovarne. Se le na koncu človek izve, da ne gre za njegovo, marveč za zelato glavo.

STOCKHOLM — Dnevnik, ki izhaja v Malmöju na Švedskem, je objavil v rubriki »Razgovor tudi tale oglaš.« Fant, 22 let, temnopolt, visok 182 cm, išče prijateljico, sem zelo inteligenten. Zato se tudi ne nameravam poročiti.

LONDON — Na uradu za najdene predmete na londonskem letališču so imeli nekaj dni težave s površno zavitim paketom. Na več krajih so nabili razglase s prošnjo, naj lastnik čimprej pride ponj. Letališki nameščenelec je povedal razlog: »V tistem ovojnem papirju so brskone ribe. Smrdi neznošno, toda po zakonu ne smemo odvračati nobenega najdenega predmeta.«

Dosežki in potrebe bolnišnic

Visoke ali nizke stavbe za zdravstvene ustanove brez kuhinj

WASHINGTON — V določenem smislu bi bolnišnice lahko primerjali s tovarno; ljudje prihajajo tja bolni, da bi odšli zdravi. Toda medtem ko zahteva tehnologija proizvodnje v tovarni nenehne izboljšave, se bolnišnice izpopolnjujejo le zelo počasi. Še vedno je neurejenih cela vrsta vprašanj, med drugim kako graditi bolnišnice in kako organizirati prehrano v njih.

V bolnišnicah, kakršne bodo okoli leta 2000, bo morda videl bolnik po vstopu edinele hipnotizirja, ki ga bo uspaval. Poprej bo bolnik s priskom na razne gumbje povedal, kje in kako ga boli, nato pa bo njegov kartonček s celotnim pregledom zdravstvenega stanja prispel iz osrednje kartoteke. Tehnične možnosti za vse to so, toda pot do takšne bolnišnice je še zelo dolga in draga.

Mnoge, celo najodobnejše bolnišnice imajo precej pomanjkljivosti tako v obliki stavbe kakor v notranji razporeditvi prostorov, kar je tudi razumljivo, če upoštevamo, da je treba vse skupaj nenehno prilagajati potrebam raz-

Podoficir je zdaj ženska

Odločila bo komisija

PARIZ — Francozinja Marie Andrée S. zahteva od države pokojnino kot bivši podoficir. Z nevaskdano zgodbo se je že dni izprno ukvarjal francoski tisk. Marie Andrée, ki je zdaj upravnica kozmetičnega salona, namreč trdi, da so jo bili nacistični zdravniki med drugo svetovno vojno z injekcijami spremenili iz moškega v žensko.

Marie, ki ji je 60 let in je visoka 180 cm in ima izrazit sopran, je bila v moškem delu svojega življenja poročena. Ima sina, kot mož je vodila žago. Ko je izbruhnila druga svetovna vojna, so jo kot vojaka vpoklicali. Po vrnitvi iz ujetništva so nacistični podoficirja kmalu aretirali zaradi sodelovanja v odporniškem gibanju in ga poslali v nemško koncentracijsko taborišče, kjer so ga nacistični zdravniki prisilno uporabili kot zajčka pri svojih poskusih.

Prva znamenja spremembe so se pokazala leta 1945. Rasle so prsi, dlak po bradi je polagoma zmanjkalo. Spremembam v zunanosti so sledile tudi duševne spremembe. Po svojem pravnem zastopniku izjavlja Marie Andrée, da jo je to prikrasalo za življenjsko srečo. Zraven se je razdrl. Na prošnjo sodišča bo univertitna medicinska komisija podala svojo oceno o vzročni zvezi med neprostovoljnimi injekcijami in spremenjenim spolom nekdanjega podoficirja.

bodite previdni samo eno je milo

ALBUS pralno milo

Gladiatorji z avtomobili

Na vsaki tekmi stolcejo kakih sto starih vozil

NEW YORK — Morda zaradi svojevrstnosti je postal avtomobilski sport. Na tisoče gledalcev prihaja na tribune, pred katerimi se spopadajo motorizirani gladiatorji našega časa. Seveda ne gre za pokol med ljudmi, marveč za razbijanje starih avtomobilov, ki jih na območju ZDA uničijo ob glasnem odobravanju občinstva do 20.000 na leto.

Gladiator za krmilom ali zdrobi rdečo-belo palico, pritrjeno na zunanjo stran levih vrat, je takoj izločen iz nadaljnjega tekmovanja. Na tekmi ne bi smelo biti človeških ranjencev, marveč le avtomobilski »mrlički«. Po vsaki tekmi odločijo prireditelji tekmovanja s steeze več razbitih ali od onemoglosti poškodovanih avtomobilov, torej nekoliko takih, kot vprežni konji vlačijo mrtve bika iz španskih aren.

Po 80 do 120 za staro železo godnih avtomobilov nastopa v demoličnem derbiju, ki je pravo tekmovaljevanje v razdejanju. Nobeden izmed njih ni vreden več kot trideset dolarjev, mehaniki poprej pregledajo samo motorje, da delujejo v redu. Okenske šipe in žaromete odstranijo pred tekmo, sajše in karoserije so povezane v verigami in z jeklenimi vrvmi. Na izločilih tekmah nastopi vsakikrat po 20 do 25 starih avtomobilov, zaradi nevarnosti požara ima vsak izmed njih v tanku le petnajst litrov bencina. Tekmovalci si prizadevajo, da bi se v diru od strani podrgnili ob čim več avtomobilov in jih dovolj poškodovane zvrnili s dirkalne steeze na trato ali pa v mlako. Kdor v enem krogu ne napade nobenega tekmeca, je diskvalificiran, po trije ali štiri najboljši se uvrstijo v naslednje kolo. Nekateri so pravi mojstri, ki se spretno izmikajo, hkrati pa iz kroga v krog od strani poškočujejo po več avtomobilov.

Za zaključno tekmo ostaneta le dva, zmagovalca čaka petsto ali še več dolarjev nagrade, odvisno od števila tekmovalcev. Pravila so stroga. Kdor se po dirki odloži za avtomobilsko vrata, za katerimi sedi telamec, in pri tem zlomi

Nova naselja

Ling: mesta na kolesih

LONDON — Profesor Ling z nottinghamske univerze je opisal na urbanističnem zasedanju v Londonu svojo zamisel o premičnih hišah in o načrtih za mesta, ki jih bo mogoče sestaviti in spet razdrobiti, ko ne bodo več potrebna na določenem kraju. Sedanj način graditve daje mestom trajno podobo, kar pomeni, je dejal Ling, da jih ni mogoče posledno prilagajati spreminjajočim se družbenim potrebam.

Hiše »mesta na kolesih« bi se priklopujevale na običajne instalacije. Ko bo začela industrija množično izdelovati individualne naprave za umikanje smeti in odpadkov in ko bodo zagotovljene s transistorski opremljene električne naprave — to je urejeno pri vesoljskih kabinah — nikakor ne bo več potrebno, da bi mesta morala tudi za vselej ostati, kjer so.

Kakor je izjavil Ling, so urbanisti že pripravili načrte za večja mesta na kolesih. Razen priklopučkov za vse potrebne instalacije bi bili v takih mestih premičnim stopnicam podobni ploščniki. Na kolesih bi bile tudi gospodinjske servise delavnice, ki bi jih prevzeli po potrebi. Ploščja in mesta s kratko življenjsko dobo bodo sčasoma postala prava takšna vsakdanjost, kakor so zdaj avtomobili.

MICKEY SPILLANE

45. nadaljevanje

Stava s smrtjo

»Nehaj no nagajati dekletu,« sem rekel. Zasmejala se je nekje globoko v grlu, nato pa se je naslonila na mizo in si pod prla brado s dlani. »Kadar počnem kaj takega, se počutim resnično zlobno.«

»Zato moraš biti najbrž zelo prijetna.«

»Ooo,« se je rahlo nasobila. »Saj tudi sem. Mislim, pri moških. Kar pogledaj sebe, Mike. Samo zato si prišel sem, da bi me videl. Tako privlačna se ti zdim, da ne moreš brez mene.« Spet se je zasmejala.

»Da,« sem rekel. »Čelo sanjam o tebi.«

»Vraga sanjaš.«

»Ne šalim se.«

»Si ti kar predstavljam, kako se podi za kako drugo žensko. Vendar bi dala mar, s kakaj, da bi ti silala, kako rečeš kaj takega z drugačnim glasom. Nekaj imaš na sebi, kar me je očaralo. No, zdaj, ko sva se obsula s pokloni, mi lahko poveš, kaj bi rad od mene.«

Ne bi bil smel pogledati tako zgornjo. »Razen tega, mislim,« je rekla.

»Tvoj šef ima spis o Zabcu Linku. Rad bi si ga ogledal.«

Zakrila si je oči z rokami. »Lahko bi si bila mislila. Vsako uro, ko sem budna, izkoristim za to, da se lepšam zate v upanju, da se boš od kod prikazal, ko pa res prideš, hočeš, da ti sklatim zvezdo z neba.«

»To je... To je praktično nemogoče, Mike.«

»Zakaj?«

Za trenutek je odmaknila pogled. »Mike, jaz...«

»Saj zame to ni popolna tajnost. Ellen. Pat mi je povedal, da namerava tožilec v kratkem pokloniti Zabcu progasto obleko.«

»Potem bi ti bil moral tudi povedati, da so tisti došleži zaklenjeni in zastraženi. Nikomur ne zaupa.«

»Tebi zaupa.«

»Če bi me zalotili, ko bi počela kaj takega, ne bi samo izgubila službe in ne bi mogla nikdar več dobiti druge, marveč bi tudi meni poklonili progasto obleko. Meni pa ta vzorec ni všeč.« Stegnila je roko, vzela iz mojega zavojčka cigareto in se poigravala z njo, dokler ji je nisem prižgal.

»Saj bi si rad samo ogledal dosje, ljubica. Ne mislim ga ukrasti in tudi nikomur ne bom pravil o njem.«

»Prosim, Mike.«

Zlomil sem vzglico med prsti in jo vrgel na krožnik. »Prav, prav. Morda še zahtevam preveč. Sicer pa sama dobro veš, za kaj gre. Pri tožilu je vse tako prekleto skrivnostno, da še sam ne ve, kaj ima po predahli. Ko bi bil malo manj skrivnosten in bolj dostopen, bi lahko malo bolj

razgibal javnost. Ravno zdaj se trudi, da bi polovil velike hazarderje v mestu, pa kaj? Vsem se zdi to predvsem smešno. Za boga, ko bi vsaj približno vedeli, kaj vse se dogaja zaradi prepovedanih iger, ki jih oni jemljejo tako na lahkno, bi se resno samislili. Bilo bi dovolj, ko bi samo enkrat pogledali truplo, prerešeno od krogel. Morali bi videti vdovo, ki joka na pogrebu, ali siroto, kako joče za očetom, ki je samo še eno izmed trupel.«

Cigareta ji je dogorela do prstov, ne da bi se je bila dotaknila, in pepel se je utrujeno nagibal, pripravljen, da pade. Ellenine oči so bile hkrati jasne in zadimljene; motne oči, za katerimi so se skrivale bistre misli.

»Prinesla ti bom tisti spis, Mike.«

Molče sem čakal; njene tople ustnice so se razprie v smehljaj.

»Toda to te bo drago stalo,« je rekla.

Za trenutek sem s mislimi zaočal. »Koliko zahtevaš?« sem vprašal.

»Tebe.«

Spet mi je zagomazelo po hrbtu.

Stegnila je roko in z njo pokrila svojo. »Mike, ti si pri tej stvari postranskega pomena. Res je, da te lahko je tako dobiti, in s plačo se, četudi te moram kupiti. Toda predvsem sem se za to odločila zaradi čistega, kar si mi povedal.«

Na njej je bilo nekaj novega, nekaj, česar prej nisem bil opazil. »Nikdar ti me ne bo treba kupiti, Ellen,« sem rekel.

Dolgo je trajalo, preden sem lahko odmaknil pogled od njenega obraza in se otresel mravljinčev, ki so mi gomazeli po hrbtu. Natakara je položila na mizo račun. Položil sem na mizo bankovec, ki je zadovoljil za oba, in ji rekel, naj obdrži drobiž. Ko sva skupaj odhajala, naju je tip pri sosednji mizi spet pogledoval, mene z zavistjo, Ellen pa hrepenče. Njegovi spremljevalci pa se je očitno odvalili kamen od srca.

Vrnila sva se na ulico in jo mahnila proti mestu. Prišla pa sva le do bifeja na vogalu. Tam me je Ellen zadrla in pokimala proti vratom. »Tule me počakaj. Zdaj se ne morem vrniti v pisarno, ker bi se vsi čudili in bi utegnili kdo kaj zasumiti.«

»Kako bova pa potem dobila tisti spis?«

»Vrnila sva se na ulico in jo mahnila proti mestu. Prišla pa sva le do bifeja na vogalu. Tam me je Ellen zadrla in pokimala proti vratom. »Tule me počakaj. Zdaj se ne morem vrniti v pisarno, ker bi se vsi čudili in bi utegnili kdo kaj zasumiti.«

»Kako bova pa potem dobila tisti spis?«

»Vrnila sva se na ulico in jo mahnila proti mestu. Prišla pa sva le do bifeja na vogalu. Tam me je Ellen zadrla in pokimala proti vratom. »Tule me počakaj. Zdaj se ne morem vrniti v pisarno, ker bi se vsi čudili in bi utegnili kdo kaj zasumiti.«

»Bistro,« sem pokimal. »Pa jo dovolj dobro poznaš, da se lahko zaneseva nanjo?«

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA SO V HUDI PROMETNI NESREČI IZGUBILI ŽIVLJENJE

FRANC PAGON — DON

UDELEŽENEC NOV, ČLAN ZK OD LETA 1941, DIREKTOR KNJIGARNE SIMON JENKO V KRANJU, DOLGOLETNI ČLAN PREDSEDSTVA ZZB NOV OBČINE KRANJ, OBČINSKEGA ODBORA SZDL KRANJ IN ČLAN SVETA ZA ZADEVE BORCEV NOB IN VVI PR' SKUPŠČINI OBČINE KRANJ, NOSILEC ODLIKOVANJ: REDA REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM, REDA DELA S SREBRNIM VENCEM, REDA ZA ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO IN MEDALJO ZA HRABROST.

NEGOVA HČI

MAJDA PAGON, DIJAKINJA ESŠ V KRANJU

IRENA OŠABNIK, DIJAKINJA GIMNAZIJE V KRANJU

ANA GOLEŽ IN NJENA HČI

ALENKA IZ KRANJA

OHRANILI JIH BOMO V TRAJNEM SPOMINU

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ OBČINSKI KOMITE ZKS KRANJ OBČINSKA KONFERENCA SZDL KRANJ OBČINSKA ZVEZA ZZB NOV KRANJ OBČINSKI SINDIKALNI SVET KRANJ OBČINSKI KOMITE ZMS KRANJ

ZAPOSLENI DIPLOMATI — Malo kdaj so imeli diplomati v OZN tako naporne dneve, kot na sedanjem izrednem nujnem zasedanju generalne skupščine, ki razpravlja o izraelski agresiji. Delegacije so se sestajale in posvetovalle podnevi in ponoči. Na sliki so stalni sovjetski predstavnik v OZN Fedorenko, sovjetski minister za zunanje zadeve Gromiko in naš delegat Danilo Lekić med pogovorom v OZN.

POMOČ ARABSKIM NARODOM — Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je včeraj poslal na Reko za 15 milijonov S din blaga, odkoder ga bodo odpeljali v arabske dežele. Med drugim so poslali tudi dve telefonski centrali in precej živin. Foto: S. Busić

VELIKO ZANIMANJE ZA NAŠO RAZSTAVO — Jugoslovanska industrijska razstava v Moskvi je zbudila veliko zanimanje med občinstvom in sovjetskimi gospodarstveniki. Najširše občinstvo se seveda najbolj zanima za tisti del razstave, kjer so prikazani naši izdelki za široko potrošnjo. Na sliki: Moskovčani si ogledujejo našo razstavo. Telefot: Tanjug

Nadaljevanje s prve strani

Kosigin sprejel Spiljaka

vaše republike. Mi se tega zelo veselimo. Mislimo, da bo razstava prispevala k nadaljnjemu razvijanju sovjetsko-jugoslovanskih odnosov ter omogočila našim narodom, da bodo neposredno videli vaše dosežke in se seznanili z njimi. Predsednik ministrskega sveta ZSSR je poudaril, da se odnosi med državama nenehno razvijajo in utrjujejo.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Spiljak je sporočil sovjetskemu voditelju pozdrave predsednika Tita in se zahvalil za pomoč pri organizaciji jugoslovanske razstave. V teh dneh, je dejal, smo videli, kaj pomeni sodelovanje med našima državama. To smo občutili pri vsakem stiku z vašimi ljudmi in v pogovorih z vodilnimi osebnostmi ZSSR.

Kongo: desant najemnikov na mestu Kisangani in Bukavu

ferenci v Ženevi je Mongul Džaka dejal, da bo Kongo takoj prejel diplomatske stike z vsako državo, ki bi hotela preprečiti izročitev Combaja kongovskim oblastem. Kot so sporočili, je minister Džaka izjavil včeraj ob odhodu iz Kinshase, da bodo Combaje usmrtili neposredno potem, ko bo izročil Kongo, ne da bi mu ponovno sodili.

V Kisanganju in Bukaviju, kjer so se danes spustili tuji plačanci, so dvajset najhušji boji, odkar si je Kongo pridobil neodvisnost leta 1960. Kisangani je rojstni kraj Patricea Lumumbe, prvega kongovskega premierja, ubitega leta 1961. Po njegovi smrti se je Kisangani uprl centralni vladi in tu so leta 1964 prolumumbovske sile ustale. Ljudsko republiko Kongo, Upor v Kisanganju so zločili s posredovanjem Belgijcih podalev in tujih plačancev, ki so začeli akcijo na ukaz Moiza Combaje. Če njo, da je v upor in v boju za zadušitev upora padlo okrog 3600 Kongovcev in okrog 500 Evropejcev.

Ko je predsednik Kasavubu prisilil Combaje, da je oktobra leta 1965 odstopil, so vzhodnih delih Konga operirale močne katanske sile. Posamezne enote teh sil, ki so podpirale Combaje, so se uprle v Kisanganju. Mesto so imele v svojih rokah vse dotlej, dokler ga septembra leta 1966 niso ponovno zasele enote centralne vlade. Nekateri izmed upornikov so padli, drugi pa so pobegnili na jug države.

Odkar si je Kongo pridobil neodvisnost, so tuji igrali veliko vlogo v kongovskih

Vi, ki želite kaloričen obrok - to vam nudijo različne vrste topljenega sira

Potrošniki, za pripravo hladnih jedi in obrokov je »Zdenka« sir nena-domestljiv

tudi danes

zdenka

Resolucija nevezanih ni dobila potrebne večine

dobila resolucija Pakistana, ki razveljavlja izraelsko aneksijo jordanjskega dela Jeruzalema. Za resolucijo je glasovalo 99 držav, nobena ni bila proti, 20 držav pa se je glasovanja vzdržalo.

Novi položaj narekuje se hitrejšo rešitev krize

vselej prisotna v zunanji obliki arabske politike, se do zdaj ne razveljavlja ponovnega oboroženega spopada ni moglo povsem izključiti. Vprašanje je, v kakšni obliki bi se tak spopad odvijal. Osnovni cilj vojaške akcije bi bil osvoboditi ozemlja, ki jih je zasedel Izrael ter hkrati oživiti vero v moč arabskih vojsk in zaupanje v lastne sile. Malo verjetno je, da bi arabske države postale v dogledni prihodnosti dosegle cilje s širšo vojaško ofenzivo. Voja je začela huda udarila arabskim armadama, zlasti egipčanski in jordanjski, nekoliko manj sirski. V Egiptu, ki je silej ko prej še vedno na mirnem ozemlju, se spopad očitno v temeljih razvijal. Vojna je bila v teku, bo vsakor terjala še precej časa. Na drugi strani je mogoče sodoiti, da so bili napori sovjetskega predsednika Podgornega med turnejo po naprednih arabskih prestolnicah usmerjeni predvsem k pomirjanju. Čeprav kaže, da mu svojo nalogo ni uspelo do kraja prepleti v pravilni smeri, pa je njegov pogled, pa je arabskim voditeljem gotovo jasno, da si ne morejo privoščiti akcije, ki bi bila v nazadnje s sovjetskimi interesi.

Kairo: OZN v slepi ulici

Generalna skupščina OZN se je v reševanju krize na Bliznjem vzhodu znašla v slepi ulici. Tako je na današnji seji francoske vlade izjavil pravosodni minister Luis Joxe, ki zamenjuje premiera Pompidouja in zunanega ministra Couvea de Murville. V takšnih okoliščinah, je dejal Joxe, je očitno, da se vojna situacija na vzhodu podaljšuje z mednarodno nepotopijo. Francoska vlada, je pristavil Joxe, trenutno nima v mislih nobene pobude.

Indira Gandhi je na sinočnji seji kabineta, le nekaj ur pred glasovanjem v OZN, dejala, da nekatere sile povezujejo umir izraelskih sil s pogojem, da bi arabske države priznale Izrael, s čimer spodbujajo izraelsko agresivnost in drugih držav, ki so odvisne od njih, posredno preprečiti sprejetje resolucije, pa vendarle niso mogle onemogočiti pomembni vešni delegaciji, da ne bi bile odločno nastopile proti njihovi politiki spodbujanja agresije. Tako piše v komentarju agencije TASS.

Mnenja ustavnega sodišča

slovnih zgradbah in prostorih in temeljnega zakona o upravljanju stanovanskih poslopij. Delovne organizacije pravijo, da ti zakoni - v nasprotju z ustavo, ki določa, da sredstva za proizvodnjo upravljajo neposredno delovni ljudje - dajejo to pravico državnim organom in stanovanskim podjetjem. Na podlagi zakonskih pooblastil organi družbenopolitičnih skupnosti in stanovanskih podjetja kot najemodajalci poslovnih prostorov enostransko urejajo najemniške odnose s uporabniki, tako zastran trajanja pogodbe kakor tudi zneska najemnine. To sankcionira ekonomsko neenakost delovnih organizacij. Nekatere namreč izkoriščajo poslovne prostore, druge pa kot najemniško bonteto. Ne da bi se spustili v to, ali so navedbe predlagateljev utemeljene s statistično stvarnostjo, je ustavno sodišče ugotovilo, da sedanji režim najemništva v praksi spravlja delovne organizacije, ki nimajo svojih poslovnih prostorov, v zelo težaven položaj.

Moskva obtožuje ZDA »zvižanja rok«

za v generalni skupščini. Sovjetska zveza, ki se je v njej naslonila na tisto, kar tujakom tisk imenuje široka fronta mirolnih sil, nikakor ni zanemarila dvostranskih stikov z vrsto arabskih držav. Posledica teh stikov naj bi ne bila samo pomoč in vojaška krepitev žrtv izraelske agresije, mar-

Življenjski stroški se ustaljujejo

izjava generalnega direktorja zveznega zavoda za statistiko

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Malenkostno znižanje cen v prodaji na drobno v juniju v primeri s prejšnjim mesecem je znamenje, da se nadalje stabilizirajo cene na trgu. To je danes izjavil na sestanku z novinarji generalni direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić. Povedal je, da so bile cene v primerjavi s majem cene v prodaji na drobno nižje za 0,1 odstotka.

Junij, julij in naslednji nekaj mesecev so tipični sezonski meseci. V juliju pričakujejo boljše ponudbe in sfrtalno pocenitev, zlasti kmetijskih pridelkov.

Podatki, da so se v juniju življenjski stroški, v nasprotju s cenami v prodaji na drobno, povečali za 0,7 odstotka, se zdi na prvi pogled paradoksalni. Stvar pa je zelo preprosta, je pojasnil Latifić. Gre za strukturo prehrane in njen vpliv na skupne življenjske stroške. V juniju namreč pričenjajo družine kupovati zgodnje vrtnine in sadje, ki je dražje. Prejšnji mesec so imele družine manjše izdatke za piščance, ogrjevanje in razsvetljavo, hkrati pa so se nekoliko povečali stroški za storitve, obutev, obleko in higijeno.

Ameriške izgube v Vietnamu

SAIGON, 5. jul. (AFP). V ostrih bojih, ki se že od nekdaj bijejo na področjih Kon Thien in Don Haja v neposredni bližini demilitarizirane cone, so imeli ameriški mornariški pešaki 93 mrtvih in 250 ranjenih, 6 vojakov pa pogrešajo. Ameriško poveljstvo je sporočilo, da so morda sodelovali v teh bojih, samo na sektorju Kon Thien izgubili 148 vojakov.

Začetek filmskega festivala v Moskvi

MOSKVA, 5. jul. (Tanjug). Drevi bo v Moskvi v velikem kongresnem dvorcu v Kremlju slovesna otvoritev 5. mednarodnega filmskega festivala. Na njem sodeluje 57 držav. Po zadnjih informacijah so uvrstili v ožji izbor 32 filmov. Jugoslovanski film Vladana Veličkovića »Varovane« bodo namesto 11. predvajali 12. julija.

V žiriji, ki bo ocenila 13 dolgih in 17 kratkih otroških filmov, je tudi naš režiser Dušan Vukotić. Za nagrade se bo potegovalo tudi 31 kratkih dokumentarnih filmov.

Pet let zopora za nacističnega sodnika

ZAHOĐNI BERLIN, 5. jul. (Tanjug). Porotno sodišče iz zahodnega Berlina je obsodilo na pet let zopora nekdanjega nacističnega sodnika Joachima Reichsja. Obtožuje ga, da je med vojno obsodil na smrt več nedolžnih ljudi, ki so se kakorkoli zamerili fašističnemu režimu. Sodni proces je trajal več kot en mesec. Številne priče so hudo obtoževali Reichsja. Izkazalo se je, da so bili procesi, ki jih je vodil Reichs, brez vsake pravniške morale.

Opozorilo bralcem

V nedeljski številki »Delna« bomo objavili sklope o spremembah v načinu iz oblikah organiziranja komunistov, ki so jih sprejeli na sedmi seji CK ZKJ 1. julija. Hkrati bomo objavili tudi dokument zveze konference SZDL o izobraževalnih skupnostih in politični problemi ter delovanje Socialistične zveze, ki so ga sprejeli na sedmi seji konference 30. junija letos.

Zadnje vesti

Odnos občin do izobraževanja se ni zmanjšal

IO republiške konference SZDL o izobraževalnih skupnostih

LJUBLJANA, 5. jul. Izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je danes obravnaval nekatere probleme temeljnih izobraževalnih skupnosti in ugotovil, da bo treba preko njih voditi boj za pospešeno uvajanje družbeno ekonomskih odnosov na izobraževalnem področju. Materialno vprašanje slovenskega izobraževanja je mogoče urediti samo z uresničevanjem teh odnosov, ki bodo postavili tudi jasnejša stališča glede valorizacije prosvetnega dela. Med drugim je tudi podprl predlog za takojšnjo akcijo, s katero bi uredili financiranje srednjega strokovnega šolstva v drugi polovici letošnjega leta.

Člani izvršnega odbora so opozorili, da temeljne izobraževalne skupnosti vsaj do zdaj niso pokazale posebnega prizadevanja glede rešitve vsebinskih problemov s področja vzgoje in izobraževanja. Značilno je tudi, da se nekatere občinske skupščine z ustanovitvijo temeljnih izobraževalnih skupnosti poskušajo znebiti svoje odgovornosti za razvoj vzgoje in izobraževanja na svojem področju. Tudi se je pokazalo, da dosežanje delo temeljnih izobraževalnih skupnosti oziroma izvajanje novega šolskega zakona ni dovolj aktivno. Opozorili so še na številne druge pomanjkljivosti pri formiranju izobraževalnih skupnosti.

Te pomanjkljivosti imajo konkretne posledice tudi pri izvajanju sistema financiranja srednjega strokovnega šolstva. Ni res, da občinske skupščine zanj niso več odgovorne. In nikakor ni mogoče dopustiti, da bi se naprej to breme padlo samo na nekatere občine, ko pa je to naloga vseh občin. Poudarili so, da je treba pri reševanju tega problema, in sicer tako v drugi polovici letošnjega leta kakor tudi v prihodnje, izvršiti odbor je podprl predlog za ustanovitev posebnih akcijske skupine, ki bo sestavljala iz vseh pristojnih republikanskih forumov in kate-ri naloge bo poskrbeti za financiranje strokovnega šolstva v naslednjih mesecih ter ustvariti vse potrebno za formiranje posebnih izobraževalnih skupnosti, ki jih predvideva šolski zakon za financiranje srednjega strokovnega šolstva.

Plemenski boji v Sudanu

KARTUM, 5. jul. (AFP). — Uradno so sporočili, da so v pokrajini Kordofan in Darfur izbruhli plemenski boji, v katerih je bilo ubitih 14 ljudi. Sudanska vlada je sklenila poslati tja policijske in vojaške okrepitve, ki naj bi ponovno vzpostavile red.

Vatikan obsoja aneksijo Jeruzalema

RIM, 5. jul. (UPI, AP). — Vatikan je danes obsodil izraelsko aneksijo starega Jeruzalema in ponovno zahteval internacionalizacijo tega mesta. Stališče svete stolice so sporočili davi v uvodniku uradnega vatikanskega glasila »Osservatore della Domenica«. Uvodnik zahteva, da uvedejo v Jeruzalemu internacionalni režim na podlagi načel OZN in deklaracije o pravicah človeka.

Jordanci izgubili 6.094 vojakov

AMMAN, 5. julij (AP). — Predsednik jordanjske vlade Saad Džuma je danes sporočil, da je med izraelsko agresijo padlo ali izginilo 6094 pripadnikov jordanjskih oboroženih sil. Več kot 750 vojakov je ranjenih, 463 pa so jih ujeli. Med ujetniki, ki so jih nedavno vrnil Jordaniji, so tudi ranjeni.

Proces proti Sudismanu

DZAKARTA, 5. julij (Tanjug). — Pred posebnim vojaškim sodiščem v Džakarti se je danes začel sodni proces proti enemu izmed voditeljev prepovedane indonezijske KP Sudismanu. Javni tožilec, podpolkovnik Murti je v obtožnici, ki vsebuje približno 100 strani, obdolžil Sudismanu, da je sodeloval pri pripravi in izvedbi neuspešnega poskusa državnega udara z dne 1. oktobra leta 1965 in da je poskušal organizirati »novozarotno nezakonito KP Indonezije«.

Belgija je dala zatočišče Bidaultu

BRUSELJ, 5. jul (TASS). Belgijska vlada je dala politično zatočišče nekdanjemu francoskemu premierju Georgesu Bidaultu, ki je v emigraciji že od leta 1962. Takrat so nemirni ljudje nalog za njegovo aretacijo, ker je sodeloval v zaroti proti vladi Bidaulta, bil eden izmed ustanoviteljev in voditeljev protifašistične organizacije OAS, ki se je bojevala za ohranitev francoske vladavine v Alžiriji.

Iz V. izdaje

Izraelci sestrelili egiptovsko letalo

TEL AVIV, 4. jul. (AP). — Iz izraelske vojaške komande so sporočili, da so nad vzhodnim Sinajem sestrelili egiptovsko vojaško reaktivno letalo, Domnevaljo, da gre za »Mig 19«, ki ga je v viskem letu zrušilo izraelsko protiletalsko topništvo ob 15.30 po srednjeevropskem času. Drugo egiptovsko letalo pa je, kot je dejal predstavnik izraelske vojaške komande, ubežalo protiletalskemu ognju.

Demanti iz Kaira

KAIRO, 4. julija (AFP). — Vrhovna komanda oboroženih sil ZAR je odločno zavrnila, da bi danes izraelska protiletalska obramba nad Sinajem sestrelila egiptovsko letalo.

Dobrovoje Vidić priredil sprejem

MOSKVA, 4. julija (Tanjug). Ob otvoritvi jugoslovanske industrijske razstave v Moskvi in v čast jugoslovanske vladne delegacije je veleposlanik SFRJ v Moskvi Dobrovoje Vidić nocoj pripravil slovesen sprejem, na katerem so bili tudi prvi namestniki sovjetskega premierja Kirila Maslurov, podpredsednik vlade držav članic SEV in tudi član zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Aleksandar Grlić, ki je na čelu naše delegacije na zasedanju izvršnega komiteja SEV.

SZ zaskrbljena zaradi Cipra

MOSKVA, 4. julija. Agencija Tass je bila pooblašena, da objavi sporočilo, v katerem je rečeno, da je Sovjetska zveza zaskrbljena ob razvoju dogodkov okoli Cipra. »Tisti, ki planirajo udar na Cipru«, je rečeno v sporočilu, »prevezajo odgovornost za vse posledice, ki bi lahko nastale.«

Arabski vrh v Kartumu ali Tunisu

NEW YORK, 5. jul. (AP). — Ko se je zvedelo iz arabskih virov v New Yorku, se bo 13 arabskih držav v dveh tednih sešlo na konferenci na vrhu v Kartumu ali Tunisu. Zunanji minister arabskih držav, ki so se zbrali v New Yorku zaradi izrednega zasedanja generalne skupščine, so govorili o načrtih za arabski vrh.

Ugrabitev dveh Severnokorejcev v Berlinu

BERLIN, 5. julij (Tanjug). — Iz zahodnega Berlina sta skrivnostno izginila dva državljana Severne Koreje, ki sta šivela v tem mestu. Dva sta bila v tujih državah, morda, da so jih ugrabili agenti južnokorejske policije. Zanimanje ni nobenih sledi za ugrabljenca.

Tržaški velesejem zaključen

TRST, 5. jul. — Drevi ob polnoči so bo končal 19. tržaški mednarodni velesejem. Na njem je sodelovalo nad tisoč podjetij, od katerih je bila polovica iz tujih držav. Za letošnji velesejem je bilo značilno, da se ga je udeležilo veliko število podonavskih držav. Druga značilnost je bil poudarek, ki so ga dali zlasti specializaciji lesne stroje. V štirinajstih dneh trajanja velesejma je bilo večje število obiskovalcev zlasti v zadnjih dneh in med njimi je bilo posebno dosti obiskovalcev iz Jugoslavije. D. K.

Telegrami

SPREJEM — RIM. Predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat je sprejel novega jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Srdjo Prico, ki mu je izročil akreditivna pisma. Predsednik italijanske republike se je dalj časa prisrčno in prijateljsko pogovarjal z jugoslovanskim veleposlanikom.

UBITI INDIJSKI VOJAKI — NEW DELHI. Predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je povedal v parlamentu, da je po zadnjih podatkih padlo v Gazi 14 indijskih vojakov, ki so bili v sestavi nekdanjih sil OZN.

DEMONSTRACIJE — PARIZ. V Norveški in Švedski so bile ob odnevu neodvisnosti ZDA protiameriske demonstracije. V Oslu so demonstranti zahtevali, da je treba Vietnam pustiti Vietnamcem. Izrazili so vso podporo južnovietnamski narodnoosvobodilni fronti in vztrajali pri tem, da je treba zaustaviti ameriški imperializem.

PROSLAVE NE BO — KAIRO. Spričo sedanjih okoliščin 23. julija ob 15. obletnici revolucije ne bodo praznovali egiptovskega narodnega praznika. Zunanji minister Riad je sporočil diplomatiskim predstavništvom ZAR, naj letos ne prireajo sprejemov na ta dan.

AHIDJO V MOSKVO — PARIZ. Predsednik Kameruna Ahmadu Ahidjo je odpotoval v Moskvo na enotedenski obisk v SZ. Z njim sta odpotovala tudi zunanji minister Bindzi in prosvetni minister Mbumba.

KITAJSKA POMOČ — KAIRO. Kairski dnevnik »Al Ahran« piše, da je kitajska vlada poslala ZAR 100.000 ton žita.

HRANA ZA BEGUNCE — RIM. Generalni direktor OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) B. R. Senn je za čas treh mesecev odobril nujno pomoč v hrani za približno 100.000 arabskih beguncev v Siriji in za prav toliko v Jordaniji.

GRNOVITEV PROMETA — AMAN. Jordanija je ugodila prošnji italijanske družbe »Alitalia«, da bi lahko obnovila redni promet do jordanjske prestolnice Amana. Tujim družbam so 5. junija prepovedali uporabljati amansko letališče. »Alitalia« je prva tujca družba, ki so ji dovolili, da ponovno vzpostavi letalski promet z Amanom.

MAURER OBIŠČE NIZOZEMSKO — HAAG. Tu so sporočili, da bo v prvi polovici julija delegacija romunske vlade obiskala Nizozemsko. Delegacija bosta vodila premier Maurer in zunanji minister Manescu.

AREF OBIŠČE SIRIJO IN SZ — KAIRO. Irski predsednik Aref bo kmalu uradno obiskal Sirijo v okviru turneje po arabskih državah. Predsednik Aref pa je sprejel tudi povabilo, naj obišče Sovjetsko zvezo.

BOIGNY V ZR NEMČIJI — BONN. Predsednik republike Slonokošene obale Houphouët Boigny je prisel v Bonn na enotedenski uradni obisk v ZR Nemčiji.

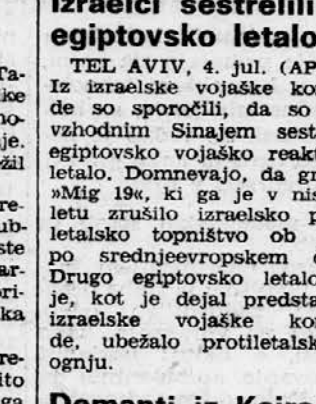
NOVOTNY V SOVJETSKI ZVEZI — MOSKVA. Prvi sekretar CK KP Češkoslovaške in predsednik Češkoslovaške Antonin Novotny je prisel v Sovjetsko zvezo na odmor.

SPORAZUM — PRAGA. Češkoslovaška in LR Kitajska sta sklenili trgovinski in plačilni sporazum o blagovni menjavi v letošnjem letu.

Pa še to:

VRTILJAK — Milivoj Obad iz zagrebškega podjetja INA je bil še nedavno funkcionar v 18 družbenopolitičnih organizacijah. Ko se je začela spomladanska-poletna rotacija, je postopoma izgubljal funkcije eno za drugo in že je kazalo, da se bo naposled odpočil. Samo delno, kajti dobil je šest novih funkcij.

Vreme 5. julija 1967 ob 13. uri

Temperatura	07	13
Ljubljana	16	22
Planica	12	20
Brnik	16	23
Maribor	17	23
Slovenj Gradec	15	20
Celje	17	21
Novo mesto	17	22
Koper	21	26
Kranj	16	22
Reka	21	26
Ptuj	21	26
Split	26	29
Dubrovnik	24	27
Zagreb	17	23
Beograd	19	24
Sarajevo	16	24
Titograd	23	30
Skopje	23	30
Ohrid	23	30
Gradsko	17	21
Dunaj	16	21
Milano	—	29
Genova	—	26
München	—	21
Zürich	—	16
Benetke	—	27

Prognosa

VREMENSKA SLIKA: Vihren zrak se zadržuje nad vzhodnim krajem države. Nad srednjo Evropo je nastalo področje visokega zračnega pritiska, ki se širi nad Balkan.

NAPOVED ZA ČETIRTEK: SLOVENIJA:

Fonoči razjasnitve, jutri predvidno sončno. Najhljše nočne temperature od 4 do 12, v primeru 20, najvišje dnevne okoli 26. v Primorju 26.

JUGOSLAVIJA:

V vzhodnih krajih pretežno sončno, v vzhodnih sprememljivo oblačno in posamezne popoldanske plohe.

V nekaj vrstah

SAVUDRIJA

Praznovanje v počitniški koloniji — Dan borca so proslavljali tudi otroci iz počitniške kolonije Ljubljana-Center, ki letujejo v Savudriji. Nastopili so s recitacijami, k do- bremu programu pa je prispeval tudi tovarš J. Kuhar s svojim mladinskim pevskim zborom RTV Ljubljana. Gost- je, ki so prišli na proslavo iz bližnjih domov in kampov, so bili zadovoljni s programom.

TOLMIN

Fluorografiranje prebivalstva — Od 24. 7. do 3. 8. bodo v občini Tolmin fluorografirali občane. Zajeli bodo vse prebivalce, ki so starejši od 24 let. Tisti, ki se fluorografira- nja ne bodo udeležili, bodo plačali 10.000 starih dinarjev kazni.

Ustanovili bodo sklad za štipendije — Občinska skupščina je sprejela odlok o ustanovitvi sklada za štipendiranje na- darjenih in socialno ogroženih dijakov oziroma študentov. Pozvala je tudi delovne organizacije naj prispevajo nekaj denarja za ta sklad.

POSTOJNA

Nov turistični prospekt Postojnske jame — V teh dneh so v vsa glavna mesta Evrope in tudi na druge celine raz- poslali nov turistični prospekt Postojnske jame, ki so ga natisnili v 400.000 izvodih. Prospekt obsega pet značilnih posnetkov Postojnske jame in fotografije o Predjamskem gradu, Pivki in Skočjanskim jamah. Na zemljevidu so označene vse važnejše poti v Evropi, ki peljejo v Postojno. Natisnjen je v osemih svetovnih jezikih.

AUDOVŠČINA

Primorski slikarji bodo razstavljali — Od 10. do 15. julija bo v hali dvorane I. slovenske vije v Ajdovščini razstava slik primorskih umetnikov. Ivo Kováč, Vlado Hrnčjak, Milan Mikuz, Rafael Nemec, Janez Potočnik, Ivan Primo- žič in Miloš Volarič bodo razstavili 45 slik. Razstavo je pripravila goriska turistična zveza.

Tečaj za neplavalce — Na plavalnem bazenu v Ajdovščini se je pred kratkim pričel tečaj za neplavalce. Dosele je ga udeležuje 56 šolskoobveznih otrok. Vsak, ki bo uspešno za- ključil tečaj, bo prejel emblem »DELFIN«.

DOLENJSKE TOPLICE

Rekordno število kopalev — Preteklo nedeljo so v Do- lenjskih Toplicah na velikem športnem bazenu zabeležili rekordno število obiskovalcev. Kopalci so prišli iz vseh koncev Slovenije, precej pa je bilo tudi Hrvatov in tujevc. Veliki bazen v Dol. Toplicah polnijo s termalno vodo, do- dajejo pa tudi vodo iz topliškega vodovoda.

MARIBOR

Vzpenjača — V torek je pohorska vzpenjača prepeljala 1453 potnikov.

Kopališče — V ponedeljek in torek se je na letnem kopali- šču Mariborski otok kopalo 8500 ljudi. Naval zadnjih dni je pokazal, da je kopališče premajhno.

Nemški strokovnjak — Drveni ob 18. uri bo v domu inžen- irjev in tehnikov predaval inž. Wilhelm Hundt o temi »Pomen predelave tkanin in novosti iz tehnologije belje- njav«.

Vrtnitev — 40 malih harmonikarjev železničarskega pro- svetnega društva Krklato kolo se je vrnilo iz Rovinja, kjer so bili 7 dni na dopustu v železniškem campu.

Madžari — V sredo je priselila v Maribor 8-članska delega- cija madžarskega gradbenega podjetja iz Zalaegerszga. Sindikalni in tehnični strokovnjaki tega, okrog 3.000-član- skega delovnega kolektiva so obiskali gradbeno podjetje »Konstruktor« in se zanimali za način gradnje posamez- nih objektov, za standard stanovanj in za razmere, v ka- terih živijo delavci gradbenega podjetja. V Mariboru so si ogledali tudi nekatere stanovanjske bloke v gradnji in samsko naselje Konstruktorja na Pobrežju.

GORNJA RADGONA

Urejanje bencinsko črpalke — V Gornji Radgoni so pred dnevi začeli urejati bencinsko črpalke. Uredili bodo stroho nad črpalke in namestili nov 50.000-litrski rezervoar za plinsko olje. Tega goriva doslej v Gornji Radgoni ni bilo. Dela izvaja gradbeno podjetje Pomurje iz Murske Sobotе.

CRNCI

Gradnja 6-stanovanjski blok — V neposredni bližini nove tovarne krmil v Crncih, ki bo začela delati te dni, urejajo 6-stanovanjski blok iz prejšnjega skednja. Blok bo za- delavce tovarne.

DRAZENICI PRI PTUJU

Novo gostišče — V Drazenici je A. Cestnik odprl novo gostišče, ki bo prvo v tej vasi na Dravskem polju. Gostil- ničar je ob otvoritvi dejal, da bo svojim gostom postregel solidno in s konkurenčnimi cenami.

PRAGERSKO

Vojaške vaje — Pripradniki IJA so imeli v Pragerskem vo- jaške vaje, kjer so svojim starejšim oziroma rezervnim oficirjem mariborskega območja prikazali delovanje raz- ličnih vojaških enot. Vaje so bile uspešne.

JESENICE

Na Koroski Beli gradnja nova stanovanjska stolpca — Sta- novanjsko podjetje na Jesenicah se je odločilo, da bo na Koroski Beli poleg samskega doma zgradilo še dva štiri- nadstropna stolpca. Dela bo izvajalo splošno gradbeno podjetje iz Gorice. Stanovanja bodo dobili tisti prostolci kolektivno, ki se bodo udeležili natečaja za oddajo sta- novanj.

Res preveč žejnih ust?

V obalnih krajih je te dni pričelo pri- manjkovati piva in mineralne vode

Mnogo smo govorili o pripravih na letošnje medna- rodno turistično leto. Toiko, da bi morali biti nanj res temeljito pripravljeni. Toda...

Junjske številke o obisku v turističnih krajih niso pre- več razveseljevale. Slabo vreme v prvi polovici meseca, med- narodni dogodki in morda še kaj je vplivalo, da so imeli tudi turistični kraji ob morju manj gostov, kot lani ob istem času. Konec junija pa se je začela vročina. Ze po nekaj dneh je bilo v trgovini slatiš pripombe, »Nima- ro mineralne vode. Težko doblimo domačo pivo«. Edo- luto letos tako kot prejšnja leta, ko v turističnih krajih ob morju sredi poletja niso imeli dovolj teh pijač?

Najbrž bi bili krivinci, če bi dolžili samo trgovce, ker so se že ob začetku letošnje glavne turistične sezone po- kazale iste slabosti kot minu- la leta. Zmanjšanje obratnih sredstev je povsod povzročilo, da so skušali zaloge ome- jiti. Seveda pa to ni edini razlog, da se morajo kupci piva ali mineralne vode zado- voljiti s puhlico: »Nimamo«.

Pri podjetju Koloniale v Pi- ranu so nam povedali, da v teh dneh ljudje pokupijo veli- ko pijačo. Težave so z dobav- ljanjem piva in mineralne vo- de. Brž ko dobijo pošiljko, jo takoj razprodajo.

Podjetje Nanos v Portoro- žu oskrbuje iz svojega sla- dišča velik del zahodne Istre. Tu so povedali, da delajo v skladišču od ranega jutra, vendar ne morejo sproti za- ložiti vseh prodajalcev.

Trgovsko podjetje Vesna v Izoli oskrbuje kot grozist s pivom in brezalkoholnimi pi- jačami velik del obalnega ob- močja. Pred kratkim so do- gradili tudi novo polnilnico

piva. Do konca meseca naj bi v njej uredili avtomatsko polnilnico za 75.000 steklenic dnevno. Pivo dobivajo v veli- kih cisternah iz ljubljanske pivovarne in ga nato zavrta- ri v stari polnilnici pretakajo v steklenice. »V veliki zadregi smo«, so nam povedali pri podjetju Vesna, »steklenico bi morali dobiti 25.000 steklenic Radenske ter okoli 9.000 ste- klenic Rogaske slatine. Dobi- mo pa vsega okoli 10.000 ste- klenic tedensko. Zaman so- skušali dobiti steklenice. Zaman so skušali dobiti steklenice. V po- slednjem tednu smo bili v polnem času bolj skrbni za turisti- no obmorsko področje. V pi- vovarni Union so nam svoja- čas obljubili, da bodo posla- li 5.000 zabojev piva, da bo- mo imeli zalogo, ko bo potro- šnja skokovito narasla. Osta- lo je pri obljubi. Piva ne- manjka, ni pa mogoče ustre- čati vsem z našo sedanjo pol- nilnico. Potrošnja piva v ste- klenicah je namreč zelo na- rasla, saj v gostilnah le red- koje še prodajajo pivo v vr- čkih. Piva v soddkih pa je dovolj«.

Huda vročina je seveda močno pomnožila število žej- nih ust. To se zopet pravi- prav vsako leto ob kresu. Proizvajalci in trgovci sta po- jedla, kot je videti, na to ni- ša dovolj mislili. Gotovo so vmes tudi objektivne težave. Toda po vsakoletnih izkuš- njah bi bil že skoraj čas, da ne bi zmanjšali osvežitnih za- lovov prav takrat, ko bi bile najbolj potrebne zlasti letos, saj pričakuje celo letošnji obisk turistov. Prav zato, kaj- tudi marširajo s objekti, ki- mi težavami ne moremo op- raviti.

G. GUZEJ

Zakaj tako?

Prehitevanje — za vsako ceno

Med minutami tridnevni- prazniki, ko so bila mesta skorajda zapuščena in se je večina ljudi napotila k morju ali v gore na oddih, so naše ceste terjale vnovič velik kr- ni davek.

Nešteto krat je bilo že za- pisan, poudarjeno, povedano, da je treba za volanom imeti pravo mero previdnosti in preudarnosti. Vendar, kot ka- že, vseh teh priporočil neka- teri vozniki ne jemljejo re- šno. Vožnja v koloni terja od slehernega voznika skrajno mero samodiscipline. Nisi pač s a m na cesti! Tu so se drugi!

Nekaterim voznikom, ki- jubi bolj ali manj slabim in ne- vsušnim izkušnjam, žilica ne- da miru, da ne bi prehitevali. Prehitevanje brezglavo, in ta- ko spravlja jo v nevarnost tu- di druge. Le zakaj? Morda zato, da bi prišli tja, kamor so namenjeni, le kakih pet ali deset minut prej?

Bil sem na koloni, ki je v turek čakala, da so milenični cesti pri Kalcah kolikor toli- ko sposobni za promet v obe smeri, saj so bile kolone avtomobilov na obeh straneh dolge tudi po več kilometrov. Toda taka nesreča doslej ni bila edina.

V pogovoru z mnogimi vo- zniki prihajamo vedno do enotnega mnenja: zakaj vo- znikov, ki prehitevanje ne gle- de na to, ali cesta take vpo- dovne dovoljuje ali ne, ostre- je ne kaznujejo? Pri tem pa je treba omeniti tudi tiste vo- znike, ki v koloni prepoka- si vozijo. Nih, je bilo reče- mo, bodo zavstavljeni in jim prepovedali prepočasno vo- žnjo.

Kakorkoli že: tako ena kot druga skrajnost sta lahko usodni. Kaznovadno politiko pa bi veljalo v vsakem pri- meru poistriti. V prid vsem, čeravno bi pri tem posegli tudi po najstrožjih inšta- ciah.

IZTOK AUŠEC

IDRIJA

Na vrsti je raziskovanje Divjega jezera

Cevprav jih je v društvu le okoli 15, veljajo idrijski ja- marji za precej dejavne. Do- slej so raziskali že okoli 200 jam. Tudi za prihodnje jim ne bo zmanjkalo dela. Meni- jo, da je na območju občine vsaj še polovica jam nerasi- skanih. Kraški svet je namreč to delo zelo bogat podzemlju. Za vsako jamo člani društva pripravijo dokumentacijo.

Doslej najpomembnejše raziskave so idrijski jamarji opravili v znani aragontini jami na Ravneh nad Cer- knim. Gre za edinstveno jamo v Jugoslaviji, ki je značilna iz izrednih čistih aragont- nih tvorih. Dolga je okoli 400 metrov. Niso je pa še uspeli obiskati za turistične ogle- de. Letos bodo skušali razi- skati sifonast izvir Divjega jezera ob Idriji, ki je kakih 16 metrov pod jezersko po- vršino. Upajo, da bodo skozi grlo izvira prišli do novih odkritij v podzemnem svetu okolice jezera. Ker društvo ima primerno opremo, op- reme za tako zahtevno razi- skovanje, nameravajo jamar- ji organizirati mednarodno ekipo. Pomoč jim je obljubi- lo društvo za raziskovanje jam Slovenije iz Postojne.

L. K.

Na praznik 60.000 Jugoslovanov v Trstu

TRST, 5. jul. — Na več- rajšnji dan je bil zopet mo- can priliv jugoslovanskih tu- ristov in kupcev v Trstu. Ra- čunajo, da je prišlo čez mejo v Italijo okoli 100 avtobusov in blizu 17.000 potniških av- tomobilov, tako da je v teku dneva obiskalo Trst nad 60.000 potnikov iz Jugosla- vije. Trgovci so imeli polne roke dela.

Še davek za staro zlo

Na Vipavskem so zaskrbljeni zaradi alkoholizma

Na Vipavskem postaja alkoholizem vsak dan bolj za- skrbiljujoč. Občina šteje 21.000 prebivalcev, socialni de- lavci pa imajo registriranih 150 kroničnih alkoholikov. Število evidentiranih bolnikov je veliko manjše, kot je resnično stanje na tem območju. Socialni delavci na- občin imajo zapisana samo imena tistih, ki so že po- stali resna nevarnost za okolje.

»Naše delo je prepočasno. Alkoholike je bolnik posebne vrste, vendar nas je za 21.000 občanov premalo. V Ajdov- ščini vsa bili doslej samo dve socialni delavci, pred kratkim pa se nam je pri- klopila še tretja. Po normal- ni veljavni v svetu, socialni delavci lahko skrbijo največ za 4.000 ljudi. Slovensko pov- prečje je 7.000 občanov, pri- nas v Ajdovščini pa je bilo doslej več kot 10.000 prebiva- lcev. Vsič temu smo lani te- meljito obravnavali skoraj 100 alkoholikov« je zelo pri- zidek pripovedovala o so- občanin Gila Kodolja.

Delo socialnih delavcev je izredno težko in odgovorno. Za ta poklic mora imeti člo- vek posluh. Pri alkoholizmu ne gre samo za bolnika, tem- več tudi za zapostavljeno družino, ki ostaja brez sred- stev za preživljanje, otroci pa- večkrat zafikane na kriva pota. Pred kratkim so na po- svetovanju socialnih delavcev v Kopru predlagali, da bi za

alkoholike ustanovili poseben dom. V njem bi imeli zdrav- stveno in delovno terapijo. Predlog ni našel na prvi odziv. Nekateri so menili, da bi bila s prislilnem večmese- čnim zdravljenjem prizadeva oseba človekova svoboda. »V Ajdovščini smo za tak- zavod. Pokazalo se je nam- reč, da je dvomesečno zdrav- ljenje premalo. Alkoholike v- vrne nazaj v staro okolje, v staro družbo in kaj kmalu spet pogleda v kozarec. De- lovna terapija združena z zdravniškimi posegi bi prav- gotovo vrnila veliki odstotek bolnikov na pravo pot«, sodi o tem Kodolja.

M. D.

MLADI KOLPORTERKI V KOPRU — Koprski dijakinji Elica Bizjak in Zvezdana Zorč, s' a začeli na koprskih ulicah prodajati časopise. Tako si boste čez poletje zaslužili kakšen dinar.

Foto: J. C.

Reklame ne smejo kaziti pokrajine

V Kopru so določili, kakšni smejo biti reklamni napisi

Pred dobrim mesecem so, tako kot v Izoli in Portoro- žu, tudi na morju pred kop- rsko Zuesterno zasidrali rdeče reklamne škatle za ci- garete »Peere«. Ob nje se je marsikdo spotalnik. Drugi so pripomnili, da je sporno, kdo lahko dovoli ali spove- take reklamne napise ob morju.

Zdaj ni nobenega dvoma več. V Kopru so natanko do- ločili, kaj je reklamni napis, kdo ga dovoli postaviti in seveda, da je treba zanj tudi nekaj plačati.

Odlok, ki ga je pred krat- kim sprejela koprška občins- ka skupščina, ureja izredno pomembno področje, saj lah- ko estetsko pripravljen re- klamni napis na primernem mestu prispeva k lepoti kraj- sa, na neprimernem mestu pa jo lahko kazi. To seveda ne velja samo za lepake (ki- jih v Kopru lepijo, kjer se paš komu zljubi!), temveč tudi za različne druge napise in reklame. Koprski komu- nalni servis je pristojen za izdajanje dovoljenja za take reklamne napise.

Najbrž pa ne bo dovolj, če bo v prihodnje izdajal- tak dovoljenja. Posledno bi- lo bi treba pregledati tudi številne napise, ki so jih nekateri postavili brez smi- sla za red, in jim določiti, naj upoštevajo estetsko in arhitektonsko značilnost okoli- ce, ali pa jih naj odstrani- jo. Posledno bi morali v prihodnje upoštevati tudi, da se ne bi v vseh zidov in ograj posmehovali razcrafa- ni letniki in plakati, ki so do- volili edino na posebi do- ločenih reklamnih tablah.

G. G.

Odlikovani Mariborčani

MARIBOR, 5. jul. — Pred- sednik občinske skupščine Maribor Mirko Zlender je iz- ročil odlikovanja nekaterim zaslužnim delavcem, ki jih je ob 25-letnici revolucije odli- koval predsednik republike Tito. Red dela z zlatim ven- cem so prejeli Janez Hribar, Ljubo Humek, Josip Ružič, Maks Gasparič, Viktor Kranjc, Franc Markelj, Bru- no Ravnikar in Anton Vrhov- sek. Red za vojaške zasluge z zlatimi meči je prejel Tone Kropešek, sekretar mestnega komiteja ZK Maribor. M. K.

Kaj z nekdanjimi šolami?

Na Goriškem je precej praznih šolskih poslopj

Z reorganizacijo šolstva, ki se je začela v šolskem letu 1968-69, so tudi v občini Nova Gorica občutno skr- čili do tedaj široko razvejano mrežo šol. Ti ukrepi so bili nujno potrebni, saj so imele podružnice central- nih osnovnih šol in takratnih nižjih gimnazij večinoma le po dva oddelka, obenem pa se je močno zmanjšala tudi število učencev.

Koncentracija otrok na centralnih šolah — danes je v občini 12 osemletk s 33 po- družnicami — je potekala polagoma. Vzrok za to je bilo pomankanje kadrov in šol- skega prostora. Današnje število osemletk in njihovih podružnic zadovoljuje vse po- trebe po učnih prostorih in bo z morebitnimi manjšimi spremembami na podružni- cah ostalo v taki obseznosti tudi v prihodnje. Praviloma je predmetni pouk v višjih razredih na centralnih šolah, vendar je tudi nekaj izjem. Na nekaterih oddelkih po- družnic so organizirali razredni pouk tudi za višje razrede, enako pa velja tudi za osemletke in vse podruž- nice na Čepovskem.

Z reorganizacijo šolstva je bilo samsko v zadnjem času v novogoriški občini izpraznje- nih 12 šolskih poslopj. Ne- katere poslopja so še dobro ohranjena in jih še vedno vzdržujejo matične šole. Svet za šolstvo občine Nova Gori- ca je leta 1965 sprejel odlok, s katerim ta poslopja niso več v javni rabi in so bila prepisana v upravljanje oddelkov za upravne zadeve. Tak položaj je hrena za cen- tralne šole, saj se vedno skr- bijo za vzdrževanje poslopj, ki pa jih ne uporabljajo več. Od vseh opuščanih šol so

prazna poslopja samo v Tem- niču, Selah in Podhomu. V nekaterih šolah še vedno stanujejo učitelji, druge pa so preuredile za svoje po- trebe krajevne skupnosti in družbeno politične organiza- cije. Sp. Branica, Osek, Ravne, Kambresko, Ravnica, Krom- berk, Kanalski vrh in kme- tijske zadruge za trgovine (Sp. Lokave) in skladišča (Vojšička, Kozana) in delno poslopje v Kromberku.

Območje novogoriške obci- ne je v dneva v dan bolj pomembno za turiste. Zavo- jilo tega bi kazalo nekatera poslopja, toda še vedno do- bro ohranjena šolska poslop- ja preurediti v gostinske lokale. Po svoji lokaciji in razmeroma majhnih investic- ijah za preureditev bi pri- šle najprej v poštev prav- zdej nekateri šolske šole v Temniču, Vojšički in Selah.

Za opuščene šole so se za- nimali tudi občani, ki jih ta- rajo stanovanjske skrbi, ven- dar so bili odborniki mne- nja, da teh poslopj ne bi spreminjali v stanovanja, temveč da bi še naprej osta- la v lasti občine in ohranila današnji razporeditev pro- storov. Za tako odločitev so se ogreli zato, ker menijo, da bodo morebiti kdaj pozneje te hiše spet izkoristili za šolske prostore.

M. D.

Naš pogovor

Žal, da nisem začel prej

Odgovarja Riccardo Berni, samotni iskalec lepote

V izolskem domu Svobode je svojevrstna slikarska razstava. Osemindeset različnih olj predstavlja predvsem obmorske motive: poglede na istrska naselja, samotne zalive z oljanki nad njimi, pogledi na Izolo in njeno pristanišče, od »tramontane« razbičano mor- sko vodovje, vmes pa nekaj motivov v tišino ujetega jezenskega gozda in različnih portretov.

To je slikarska razstava 74-letnega Riccarda Berni- ja, samouka, pravzaprav mornarja s paleta, ki je nekaj desetletij potoval po svetovnih morjih, kopčil v sebi lepoto in tesnobo ter jo zdaj, ko živi kot upokojenec v Izoli, izpove- duje s čopičem na platno. »Na otoku Silbi sem pre- življal otroška leta«, kaže na eno svojih najboljših del. »Že pred prvo svetovno vojno sem odšel v Trst in nato bil na morju. Kot električar sem delal na različnih ladjah«.

»In kdaj ste začeli sli- kati?«
»Pred štirimi leti, ko sem dopolnil sedmo deset- letje.«
»Ko premeri nekaj korak- ov v razstavnih dvorani, ne more prikriti, da so mu bila zibajoča se tla pod nogami dolgo hiša in dom.«

»Vse to ste naslikali v nekaj letih?«
»Nekaj sem že predal.«
»In kaj vam je potisnilo čopič v roko?«
»Ne boste verjeli. Slikati sem začel ob svojem vnu- ku. Nekajkrat sem mu za- šolo pomagal pripraviti ribe. Sam sem se čutil, da mi je šlo tako zlahka iz- pod rok. In začel sem sli- kati. Sprva z razglednic in fotografij; stvari sem upo- dobil, kot sem jih gledal s svojimi očmi.«
»In kdaj vse je uveljavl- j skrivnosti barv?«
»Nič. Delal sem tako, kot se mi je zdelo prav.«
»Katera slika vam je najbolj pri srcu?«
»Nasmehnil se je in ob- šel vprašanje, kot da ga ni razumel. Človeku, ki ho- če nekaj izpovedati, je pač pri srcu vse, kar je iztrgal iz sebe.«

Na šoferski tehtnici:

Prihranjenega minute — izzivanje smrti

LJUBLJANA, 5. jul. Vdoražnja huda prometna nesreča pri Kalcah — najhujša, kar se jih je letos pripetilo na slovenskih cestah — je ponoči terjala še eno življenje. V ljubljanski bolnišnici je okrog 1.40 podlegla ranam šestletna Alenka Golež. Tako se je število mrtvih v tej prometni nesreči povzpelo na pet. Razen ponosi umrle Alenke, so v nesreči izgubili življenje še Franc Pagon (53), njegova hči Majda (19) ter sopotniki, ma- ti male Alenke, Ana Golež (34) in Irena Osabnik (19). Šesti potnik v razbitem avtomobilu je bila voznikova žena Francka Pagon (49). Leži v bolnišnici, ker si je zlomila lobanjsko dno, ima več ran po glavi in zlomljeno levo roko. Tudi njeno stanje je kritično.

Navadno se ob takih ne- srečah zamislimo, čeprav bi bilo treba misliti že prej. Čemu je Pagon iz- zival nesrečo tik pred des- ovinkom še vedno vztraj- kom? Ljudje, ki so poznali pokojnega Pagona, pravijo, da je bil trezen, preudaren mož, da pa je za volanom postal predrzen.

Ker se vse preveč pro- metnih nesreč na naših ce- stah pripetijo zaradi nepri- stnega prehitevanja, smo napisali prometnega stro- kovnjaka Janeza Pavčiča iz UNZ Ljubljana, da nam je vzroke nesreče podrobneje opisal.

Predvsem je imel Pagon preobremenjeno vozilo. V avtomobilu je bilo šest potnikov, zato so bili po- speški slabi. Vozniško do- voljenje je imel od febru- arja 1962, usodni princ pa je bil njegovo tretje vozi- lo. Prej je imel fička in škodo.

Na UNZ Ljubljana pa so nas opozorili tudi na oseb- ni avto z oznako NSU princ. Samo v prazničnih štirih dneh so se na po- dročju nekdanjega ljub- ljanskega okraja pripetile štiri prometne nesreče, kjer so bili udeleženi NSU princ. Bržčas gre za ne- vzgojeno šofersko navado, da podcenjujejo zmanke

Hudo neurje v Bosni

GRADACA, 5. jul. (Tan- jug). — Na Gradacem in Okolico se je sinoči utrgal oblak in je divjalo hudo ne- urje, ki je povzročilo gospo- darstvu tega kraja za 10 mi- lijonov novih dinarjev škode. Hudo neurje z gora so opu- stoili industrijski del mesta, v katerem so skoraj vse go- spodarske organizacije tega kraja. Voda je dila v pri- lične prostore, v tovarniške obrate, skladišča, odnašala je in uničevala vse, kar je na- letela.

Voda je vdira v skladišče »Užitopromet« in praktično uničila 80 vagonov usluž- šene pšenice. Prav tako so šla v nič večje količine gra- benih potrebščin gradbe- nega podjetja »Bosna«, na- dalje podjetja »Sloboda« in drugih. Več mestov v me- stu je povsem uničenih ali zelo poškodovanih. Prav ta- ko je poškodovan mestni vo- dovod. Voda vozi po ciste- nami iz Brčkega in Grača- nice.

Razen Gradaca je neurje povzročilo veliko škodo tu- di v vaseh Ledeno, Slatina in Kramošnice. Na poljih in Kramošnici. Na poljih je skoraj povsem uniče- na pšenica, koruza, uničene so vrtnice in sadovnjaki.

Obšinski štab za boj proti elementarnim nesrečam je ukrenil vse, da bi se življe- nje v Gradacu čimprej nor- maliziralo. Ni pa še gotovo, kdaj se bo začela spet redna proizvodnja v gospodarskih organizacijah Gradaca.

Popravek

LJUBLJANA, 5. julija. — V sobotni številki našega časopi- sa smo pod naslovom »Pre- metni goji za zapah« po- ročali o 30-letnem ljubljancu- no Jožetu P. Na UNZ so nam povedali, da ga niso zapri- li, kot smo mi pomotoma za- pisi v naslovu članka, pač pa so kazensko ovadbo proti nje- mu poslali javnemu tožilstvu.

»Kaj želite povedati s svojimi platni?«
»Človek mora nekaj dela- ti, čeprav je v pokopu. Ko sem spoznal kaj lahko bar- ve povedo, mi je bilo žal, da nisem začel že prej. Majhno pokopino imam, pa sem si mislil, zakaj ne bi delal nečesa in še kaj zaslužil.«

Cevprav navaja samouk Berni, da bi rad s slika- njem zaslužil, vsa razstav- ljena dela dokazujejo, da je hotel z njimi predvsem nekaj povedati. Seveda te govorice Bernijevih barv ni mogoče oonejevati z o- bičajnimi umetniškimi me- rili. Kot izpoved človeka, so zanimiv izraz želje po lepoti, odraz težnje poar- dovat drugim del tega, kar je na potovanjih po morju v svojem sedem de- setletij doigem romanju nakopil v sebi in ne bi bilo prav, da bi to ohranil le zase.

ZAPOSLENI DIPLOMATI — Malo kdaj so imeli diplomati v OZN tako naporne dneve, kot na sedanjem izrednem nujnem zasedanju generalne skupščine, ki razpravlja o izraelski agresiji. Delegacije so se sestajale in posvetovali podnevi in ponoči. Na sliki so stalni sovjetski predstavnik v OZN Fedorenko, sovjetski minister za zunanje zadeve Gromiko in naš delegat Danilo Lekić med pogovorom v OZN.

POMOČ ARABSKIM NARODOM — Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je včeraj poslal na Reko za 15 milijonov Sdin blaga, odkoder ga bodo odpeljali v arabske dežele. Med drugim so poslali tudi dve telefonski centrali in precej živila.

VELIKO ZANIMANJE ZA NASO RAZSTAVO — Jugoslovanska industrijska razstava v Moskvi je zbudila veliko zanimanje med občanstvom in sovjetskimi gospodarstveniki. Najširše občinstvo se seveda najbolj zanima za tisti del razstave, kjer so prikazani naši izdelki za široko potrošnjo. Na sliki: Moskovanji si ogledujejo našo razstavo.

Nadaljevanje s prve strani

Kosigin sprejel Spiljaka

vaše republike. Mi se tega zelo veselimo. Mislimo, da bo razstava prispevala k nadaljnjemu razvijanju sovjetsko-jugoslovanskih odnosov ter omogočila našim ljudem, da bodo neposredno videli naše dosežke in se seznanili z njimi. Predsednik ministrskega sveta ZSSR je poudaril, da se odnosi med državama nenehno razvijajo in utrjujejo.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Spiljak je sporočil sovjetskemu voditelju pozdrave predsednika Tita in se zahvalil za pomoč pri organizaciji jugoslovanske razstave. V teh dneh, kaj pomeni sodelovanje med našima državama. To smo občutili pri vsaki stiki z vašimi ljudmi in v pogovorih z vodilnimi osebnostmi ZSSR.

Spiljak je nato dejal, da se je ob krizi na Bliznjem vzhodu zlasti v OZN pokazalo sodelovanje med socialističnimi neuradniimi državami. To smo občutili pri vsaki stiki z vašimi ljudmi in v pogovorih z vodilnimi osebnostmi ZSSR.

Kongo: desant najemnikov na mesti Kisangani in Bukavu

ferenci v Zenevi je Mongul Dika dejal, da bo Kongo takoj pretrgal diplomatske stike z vsako državo, ki bi hotela preprečiti izročitev Kombeja kongovskim oblastem. Kot so sporočili, je minister Dika izjavil včeraj, ob odhodu iz Kinshase, da bodo Kombeja usmrtili neposredno potem, ko bo izročen Kongu, ne da bi mu ponovno sodili.

V Kisanganju in Bukavu, kjer so se danes spustili tuji plačanci, so divjali najhujši boji, odkar si je Kongo pridobil neodvisnost leta 1960. Odkar si je Kongo pridobil neodvisnost, so tuje igrali vedno vlogo v kongovskih zadevah. Ko je bil Kombe predsednik secesionističnega Katanze, so njegovo udarno moč sestavljali plačanci. Ti vojaki, večinoma Belgijci, Južnoafričani, beli rasisti iz Breda, Francuzi in Angolci, so takrat dobivali na mesec 100 do 150 funtov sterlingov, hkrati pa še nadomestilo za življenjske stroške. Ko je Kombe postal premier, je ustanovil enote plačancev, ki so se za kongovski vladno bojevali proti upornikom na vzhodu države.

Resolucija nevezanih ni dobila potrebne večine

dobila resolucija Pakistana, ki razveljavlja izraelsko aneksijo jordanskega dela Jeruzalema. Za resolucijo je glasovalo 99 držav, nobena ni bila proti, 20 držav pa se je glasovanja vzdržalo.

Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki jo je pred-

ložila Švedska s skupino 21 držav. Resolucija poziva vse države članice OZN, da pomagajo žrtvam nedavnega spopada na Srednjem vzhodu civilnemu prebivalstvu in vojnini ujetnikom. Hkrati poziva resolucija vlade, naj prispevajo za pomoč palestinskim beguncem.

Zasedanje generalne skupščine OZN je bilo prekinjeno ob 0,05 po srednjeevropskem času. Nova se je začela napovedana za sredo ob 20 po srednjeevropskem času.

Kairo: OZN v slepi ulici

Generalna skupščina OZN se je v reševanju krize na Bliznjem vzhodu znašla v slepi ulici. Tako je na današnji seji francoske vlade izjavil pravosodni minister Luis Joxe, ki zamenjuje premiera Pompidouja in zunanjega ministra Couva de Murrilla. V takšnih okoliščinah, je dejal Joxe, je očitno, da se vojna situacija na vzhodu podaljšuje z mednarodno nepotestjo. Francoska vlada, je pristavil Joxe, trenutno nima v mislih nobene pobude.

Indira Gandhi je na sinodni seji kabineta, ne nekaj ur pred glasovanjem v OZN, dejala, da nekatere sile povezujejo umik izraelskih sil s pogojem, da bi arabske države priznale Izrael, s čimer spodbujajo izraelsko agresivnost, ki resno ogroža mir na tem področju in hkrati omogoča okrepljen pritisk na državo vzhodno od Sueza. To stališče je bilo potrjeno tudi v uradnih krogih kot pravi odmev na izid glasovanja.

V Moskvi si razlagajo glasovanje v OZN o resoluciji, ki zahteva umik izraelskih sil iz ozemlja, ki ga je arabska država priznala. To stališče je bilo potrjeno tudi v uradnih krogih kot pravi odmev na izid glasovanja. Tako piše v komentarju agencije TASS.

Moskva obtožuje ZDA »vzivanja rok«

za »generalni skupščini«. Sovjetska zveza, ki se je v njej naslonila na tisto, kar tukajšnji tisk imenuje široka fronta mirovljubnih sil, nikakor ni zanemarila dvostranskih stikov z vrsto arabskih držav. Posledica teh stikov naj bi ne bila samo pomoč in vojaška krepitev žrtv izraelske agresije, marveč tudi krepitev politične kompaktnosti starih arabskih držav — ZAR, Sirije, Iraka in Alžirije. Izrael, ki se vedno trmoglavi na ozemeljskih osvojitvah, oziroma postavlja pogoje za umik, se tako utegne najti v položaju, v katerem se bo moral pomiriti z novo in tesneje kot doslej povezano skupino arabskih nasprotnikov. To pa seveda ni rešitev, za katero se je prizadevala večina v generalni skupščini, marveč nasprotno, nadaljevanje stare konfrontacije, ki pa dobiva vse širše svetovno politične dimenzije.

M. SEDMAK

Novi položaj narekuje še hitrejšo rešitev krize

veslej prisotna v zunanji obliki arabske politike, se dozeleva, da nevarnosti ponovnega oboroženega spopada ni mogoče povsem izključiti. — Vprašanje je le, v kakšni obliki bi se tak spopad odvil.

Življenjski stroški se ustaljujejo

Izjava generalnega direktorja zveznega zavoda za statistiko

BEOGRAD, 5. jul. (Tanjug). Malenkostno znižanje cen v prodaji na drobno v juniju v primeri s prejšnjim mesecem je znamenje, da se nadalje stabilizirajo cene na trgu. To je danes izjavil na sestanku z novinarji generalni direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić. Povedal je, da so bile junija v primerjavi z majem cene v prodaji na drobno nižje za 0,1 odstotka.

Junij, julij in naslednji nekaj mesecev so tipični sezonski meseci. V juliju pričakujejo boljše ponudbo in »kratkotrajno povišanje cen«, zlasti kmetijskih pridelkov.

Podatki, da so se v juniju življenjski stroški, v nasprotju s cenami v prodaji na drobno, povečali za 0,7 odstotka, se zde na prvi pogled paradoksi. Stvar pa je zelo preprosta, je pojasnil Latifić. Gre za strukturo prehrane in njen vpliv na skupne življenjske stroške. V juniju namreč pričonjajo družine kupovati zgođnjine vrtnine in sadja, imajo družine manjše izdatke za pišace, ogrevanje in razsvetljavo, hkrati pa so se nekoliko povečali stroški za storitve, obutev, obleko in higijeno.

ANDREJ NOVAK

Mnenja ustavnega sodišča

alovnih zgradbah in prostorih in temeljnega zakona o upravljanju stanovanjskih poslopij. Delovne organizacije pravijo, da ti zakoni v nasprotju z ustavo, ki določa, da sredstva za proizvodnjo upravljajo neposredno delovni ljudje — dajejo to pravico državnim organom in stanovanjskim podjetjem. Na podlagi zakonskih pooblastil organi družbenopolitičnih skupnosti in stanovanjska podjetja kot najemodajalci poslovnih prostorov enostransko urejajo najemniške odnose z uporabniki, tako zastran trajanja pogodbe kakor tudi zneska najemnine. To sankcionira ekonomsko neenakost delovnih organizacij. Nekatere namreč izkoriščajo poslovne prostore kot svoja osnovna sredstva, druge pa kot najemniško bonteto. Ne da bi se spuščali v to, ali so na vedbe predlagateljev utemeljene stališča ustavnosti, je ustavno sodišče ugotovilo, da sedanji režim najemništva v praksi spravlja delovne organizacije, ki nimajo svojih poslovnih prostorov, v zelo težaven položaj.

Jordanci izgubili 6.094 vojakov

AMMAN, 5. julij (AP). — Predsednik jordanske vlade Saad Duma je danes sporočil, da je med izraelsko agresijo padlo ali izginilo 6094 pripadnikov jordanskih oboroženih sil. Več kot 750 vojakov je ranjenih, 463 pa so jih ujeli. Med ujetniki, ki so jih nedavno vrnil Jordaniji, so tudi ranjeni.

Vatikan obsoja aneksijo Jeruzalema

RIM, 5. jul. (UPI, AP). — Vatikan je danes obsodil izraelsko aneksijo starega Jeruzalema in ponovno zahteval internacionalizacijo tega mesta. Stališče svete stolice so sporočili davi v ugodniku uradnega vatikanskega glasila »Osservatore della Domenica«. Uvodnik zahteva, da uvedejo v Jeruzalemu internacionalni režim na podlagi načel OZN in deklaracije o pravicah človeka.

Odnos občin do izobraževanja se ni zmanjšal

IO republiške konference SZDL o izobraževalnih skupnostih

LJUBLJANA, 5. jul. Izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je danes obravnaval nekatere probleme temeljnih izobraževalnih skupnosti in ugotovil, da bi treba preko njih voditi boj za pospešeno uvajanje družbeno ekonomskih odnosov na izobraževalnem področju. Materialno vprašanje šolstva je mogoče urediti samo z uresničevanjem teh odnosov, ki bodo postavili tudi jasnejša stališča glede valorizacije prostovoljnega dela. Med drugim je tudi podprl predlog za takojšnjo akcijo, s katero bi uredili financiranje srednje strokovnega šolstva v drugi polovici letošnjega leta.

Člani izvršnega odbora so opozorili, da temeljne izobraževalne skupnosti vsaj do slej niso pokazale posebnega prizadevanja glede rešitve vsebinskih problemov s področja vzgoje in izobraževanja. Značilno je tudi, da se nekatere občinske skupščine z ustanovitvijo temeljnih izobraževalnih skupnosti poskušajo znebiti svoje odgovornosti za razvoj vzgoje in izobraževanja na svojem področju. Tudi se je pokazalo, da dosedanje delo temeljnih izobraževalnih skupnosti oziroma izvajanje novega šolskega zakona ni dovolj aktiviralo gospodarskih delovnih organizacij. Opozorili so še na številne druge pomanjkljivosti pri formiranju izobraževalnih skupnosti.

Ameriške izgube v Vietnamu

SAIGON, 5. jul. (AFP). V ostrih bojih, ki se že od nedelje bijejo na področju Kon Thien in Don Haja v neposredni bližini demilitarizirane cone, so imeli ameriški mornariški pešaki 93 mrtvih in 250 ranjenih, 6 vojakov pa pogrešajo. Ameriško poveljstvo je sporočilo, da so Severovietnamci, ki so menda sodelovali v teh bojih, samo na sektorju Kon Thien izgubili 148 vojakov.

Začetek filmskega festivala v Moskvi

MOSKVA, 5. jul. (Tanjug). Drevo bi v Moskvi v velikem kongresnem dvorcu v Kremlju slovesno otvoritev 5. mednarodnega filmskega festivala. Na njem sodeluje 57 držav. Po zadnjih informacijah film Vladana Stjepčevića »Varovane« bodo nastopili 11. predvajali 12. julija.

Pet let zapora za nacističnega sodnika

ZAHODNI BERLIN, 5. jul. (Tanjug). Porotno sodišče iz zahodnega Berlina je obsodilo na pet let zapora nekdanjega nacističnega sodnika Joachima Recheja. Obtožbuje ga, da je med vojno obsodil na smrt več nedolžnih ljudi, ki so se kakorkoli zamerili fašističnemu režimu.

Opozorilo bralcem

V nedeljski številki »Dela« bomo objavili sklope o spremembah v načinu in oblikah organiziranja komunistov, ki so jih sprejeli na sedmi seji CK ZKJ 1. julija. Hkrati bomo objavili tudi dokument zvezne konference SZDL »Aktualni družbeno-ekonomski in politični problemi ter delovanje Socialistične zveze, ki so ga sprejeli na seji zvezne konference 30. junija letos.

Zadnje vesti

Kongo prosi za pomoč države OAE

Mobutu: Kongo je napadla banda plačancev, da bi zaslužili denar

KINSHASA, 5. julija (AFP). — »Kongo je napadla banda, v kateri so Belgijci, Španci, Francozi in Angolci z namenom, da zaslužijo denar. Zaradi tega ne moremo za ta napad obdolžiti določeno vlado«, je izjavil predsednik kongovske republike general Mobutu v zvezi z današnjim napadom belih plačancev na letališče Kisanganja in uporom belih priseljencev v Bukavu.

Mobutu je dejal, da je kongovska vlada prepovedala tujcem, da bi odšli iz države do nadaljnjega, ker »smatramo, da nam bodo nekatere države morale predložiti račune«. Dodal pa je, da tuja letala lahko pristanejo na letališča v Kinshasi.

Seš kongovske države je dejal, da se izvršile te agresije varajo, če mislijo, da bodo na ta način preprečili izročitev Mozika Kombeja. Vladi republike Kongo Kinshasa je zaprosila vse države članice Organizacije afriške enotnosti za vojaško pomoč, da bi uničili mračne sile, ki so v službi mednarodne finančne oligarhije in so sedaj kršile suverenost Konga.

Stalni predstavnik Kongo Kinshasa v OZN, je danes obiskal predsednika varnostnega sveta.

Dayan napovedal priključitev dela Gaze Izraelu

GAZA, 5. julija (AFP). — Izraelski obrambni minister Moshe Dayan je nocoj izjavil, da je »vps Gaze del Izraela in da bodo sprejeli ukrepe, da se to ozemlje priključi državi Izrael. Dodal je, da bo do prebivalcev Gaze kmalu dovolili obiskovati Izrael in potovati v tujino, ker bodo dobili posebna dovoljenja.

Libijski ministra odstopila

KAIRO, 5. julija (MENA). — Dva ministra v novi libijski vladi sta odstopila. Petrolejska politika nove vlade je naletela na odpor libijskih delavcev, ki že drugi dan stavkajo. Stavkati so začeli, ko je vlada sporočila, da bo obnovila izvoz nafte v nekatere zahodne države.

Otvoritev modne revije v Moskvi

MOSKVA, 5. julija (Tanjug). — V zvezi z jugoslovansko industrijsko razstavo v dvorcu sportov so nocoj slovesno otvorili revijo jugoslovanskih sodobnih oblačil. Slovesne otvoritve so se udeležili predsednik ZIS Mika Spiljak, namestnik predsednika ministrskega sveta ZSSR Leseček Akentijević in drugi. Med manekenkami na nocojšnji modni reviji je nastopila tudi Nikica Marinović.

Belgija je dala zatočišče Bidaultu

BRUSELJ, 5. jul. (TASS). Belgijska vlada je dala politično zatočišče nekdanjemu francoskemu premieru Georgeu Bidaultu, ki je v emigraciji že od leta 1962. Takrat so namreč izdali nalog za njegovo aretacijo, ker je sodeloval v zaroti proti vlad.

Telegrami

SPREJEM — RIM. Predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat je sprejel novega jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Srdjo Prico, ki mu je izročil akreditivna pisma. Predsednik italijanske republike se je dalj časa pristrčno in prijateljsko pogovarjal z jugoslovanskim veleposlanikom.

UBITI INDIJSKI VOJAKI — NEW DELHI. Predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je povedal v parlamentu, da je po zadnjih podatkih padlo v Gazi 14 indijskih vojakov, ki so bili v sestavi nekdanjih sil OZN.

DEMONSTRACIJE — PARIZ. V Norveški in Švedski so bile ob »dnevu neodvisnosti ZDA« protiameriške demonstracije. V Oslu so demonstranti zahtevali, da je treba Vietnam pustiti Vietnamcem. Izrazili so vso podporo južnovietnamski narodnosvobodilni fronti in vztrajali pri tem, da je treba zaustaviti ameriški imperializem.

PROSLAVE NE BO — KAIRO. Sprito sedanjih okoliščin 23. julija ob 15. obletnici revolucije ne bodo praznovali egiptovskega narodnega praznika. Zunanji minister Riad je sporočil diplomatskim predstavništvom ZAR, naj letos ne prirejajo sprejemov na ta dan.

AHIDJO V MOSKVO — PARIZ. Predsednik Kameruna Amadu Ahidjo je odpotoval v Moskvo na enotedenski obisk v SZ. Z njim sta odpotovala tudi zunanji minister Bindzi in prosvetni minister Mbumba.

KITAJSKA POMOČ — KAIRO. Kairski dnevnik »Al Ahram« piše, da je kitajska vlada poslala ZAR 100.000 ton žita.

HRANA ZA BEGUNCE — RIM. Generalni direktor OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) B. R. Senn je za čas treh mesecev odobril nujno pomoč v hrani za približno 100.000 arabskih beguncev v Siriji in za prav toliko v Jordaniji.

OBNOVITEV PROMETA — AMAN. Jordanija je ugodila prošnji italijanske družbe »Alitalia«, da bi lahko obnovila redni promet do jordanske prestolnice Amana. Tujim družbam so 5. junija prepovedali uporabljati amanjsko letališče. »Alitalia« je prva tuja družba, ki so ji dovolili, da ponovno vzpostavi letalski promet z Amanom.

MAURER OBISČE NIZOZEMSKO — HAAG. Tu so sporočili, da bo v prvi polovici julija delegacija romunske vlade obiskala Nizozemsko. Delegacija bosta vodila premier Maurer in zunanji minister Manescu.

AREF OBISČE SIRIJO IN SZ — KAIRO. Irski predsednik Aref bo kmalu uradno obiskal Sirijo v okviru turneje po arabskih državah. Predsednik Aref pa je sprejel tudi povabilo, naj obišče Sovjetsko zvezo.

BOIGNY V ZR NEMCIJI — BONN. Predsednik republike Slonokošene obale Houphouet Boigny je prisel v Bonn na enotedenski uradni obisk v ZR Nemčiji.

NOVOTNY V SOVJETSKI ZVEZI — MOSKVA. Prvi sekretar CK KP Češkoslovaške in predsednik Češkoslovaške Antonin Novotny je prisel v Sovjetsko zvezo na oddih.

SPORAZUM — PRAGA. Češkoslovaška in LR Kitajska sta sklenili trgovinski in plačilni sporazum o blagovni menjavi v letošnjem letu.

Pa še to:

VRTILJAK — Milivoj Obad iz zagrebškega podjetja INA je bil še nedavno funkcionar v 18 družbenopolitičnih organizacijah. Ko se je začela splošno-ekonomska politična rotacija, je postopoma izgubljal funkcije eno za drugo in že je kazalo, da se bo naposled odpeljal. Samo delno, kajti dobil je šest novih funkcij.

Plemenski boji v Sudanu

KARTUM, 5. jul. (AFP). — Uradno so sporočili, da so v pokrajinah Kordofan in Darfur izbruhli plemenski boji, v katerih je bilo ubitih 14 ljudi. Sudanska vlada je sklenila poslati tja policijske in vojaške okrepitve, ki naj bi ponovno vzpostavile red.

Ugrabitev dveh Severnokorejcev v Berlinu

BERLIN, 5. julij (Tanjug). — Iz zahodnega Berlina sta skrivnostno izginila dva državljana Severne Koreje, ki sta živela v tem mestu. Domnevajo, da so ju ugrabili agenti južnokorejske policije. Zaenkrat ni nobenih sledi za ugrabljenca.

Tržaški velesejem zaključen

TRST, 5. jul. — Drevo ob polnoči se bo končal 19. tržaški mednarodni velesejem. Na njem je sodelovalo nad tisoč podjetij, od katerih je bila polovica iz tujih držav. Za letošnji velesejem je bilo značilno, da se ga je udeležilo veliko število podonaspkih držav. Druga značilnost pa je bil poudarek, ki so ga dali zlasti specializaciji lesne stroke. V štirinastih dneh trajanja velesejma je bilo večje število obiskovalcev zlasti v zadnjih dneh in med njimi je bilo posebno dosti obiskovalcev iz Jugoslavije.

Ugrabitve v delu

D. K.

Temperatura

07 13

Ljubljana 16 22
Planica 12 20
Brix 16 23
Maribor 17 23
Slovenj Gradec 15 20
Celje 17 21
Novo mesto 17 22
Koper 21 28
Kranj 21 28
Reka 21 26
Pulj 23 26
Split 26 29
Dubrovnik 24 27
Zagreb 17 22
Beograd 19 24
Sarajevo 16 24
Titograd 28 30
Skopje 23 30
Cetovec 22 22
Gradec 17 21
Dunaj 16 22
Milano 29 29
Genova 26 26
München 21 21
Zürich 16 21
Benetke 27 27

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:
Vlažen zrak se zadržuje nad vzhodnimi kraji države. Nad srednjo Evropo je nastalo po dročje visokega zračnega pritiska, ki se širi nad Balkan.

NAPOVED ZA ČETRTEK: SLOVENIJA

Ponoči razjasnitve, jutri pretežno sončno. Najnižje nočne temperature od 8 do 12, v Primorju 20, najvišje dnevne okoli 26, v Primorju 28.

JUGOSLAVIJA

V zahodnih krajih pretežno sončno, v vzhodnih spremenljivo oblačno in posamezne popoldanske plove.

OGLAŠUJE V DELU